

Kansanääni

Mielipidelehti työn, toimeentulon, rauhan ja kansanvallan puolesta

Nro 6/19, marraskuu-joulukuu 2019, 18. vuosikerta, irtonumero 2 €

Ammattiliitoilla nyt näytön paikka !

Työehtoshoppailua. s.2
Halpatyövoiman maahantuonnista. s.3
Työehtosopimukset ja kiky katkolla s.4
Sote-farssi jatkuu. s.5
Pakotteet ja Pohjois-Korean ruokaturva.7
Tutustuimme Krimiin. s.10-12
Ilmaston muutos on tosiasia. s.12
Sähkön tarve lisääntyy. s.13
Historiallinen materialismi (2/1) s.14
Voiman Venäjä-Venäjän uhka. s.16

Ay-väki kokoontui 18.9.2015 Rautatien torille vastustamaan "kilpailukykyloikkaa" ja vaatimaan "irti leikkauksista". Silloin ay-johtajat suhtautuivat maltillisesti Sipilän vaatimuksiin, "kunhan yhdessä sovitaan".

Työnantajat valmistautuvat heikentämään ay-liikettä. He uhkaavat liittojen rahoitus pohjaa kieltäytymällä tilittämästä mm. PAU:n jäsenmaksuja. Siirtämällä työntekijöitä halvemman sopimuksen piiriin pyritään isoihin palkanalennuksiin. Sopimusneuvottelujen alussa he ovat tuoneet pöytään ison määrän heikennysesityksiä. Värvätään rikkurityövoimaa. Kiky ei enää kapitalisteille riitä. Nyt liitoilla on näytön paikka.

Sivut 2, 3, 4 ja 5

Sivut 2-3

- Ongelman ydin, uusliberalismi on kumottava
- Työehtoshoppailua
- Tarvitaan yhteisrintama
- Mistä halpatyövoiman maahantuonnissa on kysymys?
- Kaksi katastrofia

Sivut 4-5

- Työehtosopimukset ja kiky katkolla
- Työläisten hanakkuus ottaa töitä vastaan
- Sote-farssi jatkuu
- Mitä ovat ne leveät hartiat?
- Teollisuusliiton ammattiosastojen kannanotto

Sivut 6-7

- Juhannusmuistoja
- Miten käy Kihniön apteekin
- Brahean perintö
- Pakotteet vaikeuttavat Pohjois-Korean ruokaturvaa
- Rahaa on mutta ei kaikille
- Maakuntahanke vallan keskittämistä harvojen käsiin

Sivut 8-9

- Ranskan oikeisto kaksilla ratilla voittoa EU-vaalissa -19(3)
- Kukas se kissan hännän nostaa
- Suuresta puhalluksesta 25 vuotta

Sivut 10-11

- Tutustuimme Krimiin

Sivut 12-13

- Ilmaston muutos luokkataistelun kysymys
- Sähkön tarve lisääntyy
- Suomen maksut EU:lle nousivat
- Ihmiskunnan ekologinen jalanjälki on tullut vastaan

Sivut 14-15

- Historiallisen materialismin perusteista (2/1)
- Uskonto, vapaa-ajattelu, kommunismi

Sivut 16-17

- Voiman Venäjä-Venäjän uhka
- Ystävyyssvierailu Tulaan
- Venäjän vaalit
- Kolmas voima-Kansalaisliitto toimii Venäjällä
- Rikkaat rikastuvat myös Venäjällä

Sivut 18-19

- Työkansan ääni kuuluu muutoksen puolesta
- Työkansan ilmoituksia

Sivu 20

- Liittoutuneiden operaatiot Exporter ja Countenance
- Kilpajuoksu kohti lopullista voittoa
- Oikeusvaltio

Ilmaston hyvinvointi on tullut osaksi luokkataistelua

Kuva 20.10.2018 ilmastomarssista, joka suuntautui Kansalaistorille. Mikään ei viittanut siihen, että näitä ihmisiä olisi manipuloitu asian taakse. Kaikilla oli selkeät näkemykset asiasta.

Keskustelu ilmaston muutoksesta käy repivänä. Työväenliikkeessä monet epäilevät sen olemassaoloa. Kyse on siitä, että muutos huomataan vasta, kun pääomapiirit sopeuttavat toimintaansa uusiin olosuhteisiin ja palkan saaja laitetaan maksumieheksi. Polttoainevero ei vähennä sen kulutusta, mutta sattuu köyhään. Tiedeyhteisö ei epäile ilmaston muutosta. Kun lapset, hiihtäjät ja pilkkimiehet yhä useammin kaipaavat talvisin lunta ja jäätä, on ilmastossa jotain muuttunut. Siksi myös meidän on otettava asia haltuumme.

Katso sivut 12 ja 13

Suomen ja Venäjän naapuriystävyyks on turvattava

Silta Krimille Kertsinsalmen yli avattiin liikenteelle vuosi sitten. Vieressä vasemmalla uusi rautatie-silta, joka otetaan käyttöön joulukuussa.

Neuvostoliittoa ei enää ole. Venäjä on kuitenkin aina Suomelle naapuri, johon meidän tulee varmistaa hyvät suhteet. Venäjän asema tänään on muotoutunut USA:n ja sen nato-liittolaisten vastavoimaksi, niiden pyrkiessä uuteen maailman jakoon, jonka kohteena on Venäjä itse. Asemamme on tänään hyvin vaarallinen maailman imperialistipiirien pyrkiessä käyttämään Suomea astinlautanaan Venäjää vastaan. Suomen tulee erota Nato-kytkennöistä, palata puolueettomuuteen sekä palauttaa normaalit naapuruussuhteet Venäjään.

Sivut 10-11, 12,16 ja 17

Kansanääni

Päätoimittaja:
Tommi Lievemaa, PL 780, 00101 Helsinki
0408335360

Helsinki 4.11.2019

On puututtava ongelmien ytimeen - uusliberalismi on kumottava

Moni on odottanut uudelta hallitukselta selkeätä irtiottoa edellisten porvarivetoisten hallitusten politiikasta. Suurten odotusten keskellä on ehkä unohtunut, että nykyisessäkin ”vasemmistohallituksessa” istuu kolme porvarillista puoluetta, Keskusta, Rkp ja Vihreät. Tällä on väistämättä vaikutusta harjoitettavaan politiikkaan. Suomessa ei ole tänä päivänä mahdollista muodostaa enemmistöhallitusta pelkästään eduskunnan vasemmistopuolueiden voimin, joten hallituksessa on pakko taipua kompromisseihin porvareiden kanssa. Toinen vaihtoehto on jättäytyä ulos ja antaa porvareiden muodostaa hallitus keskenään.

Suomalainen poliittinen järjestelmä poikkeaa monista muista maista siinä, että meillä on viimeistään Paavo Lipposen (sd) pääministerikauden myötä ollut vallalla laajapohjainen hallitusyhteistyö. 1990-luvun laman jälkimainingeissa muodostui poliittiseksi hyveeksi puoluerajat ylittävä yhteistyö ja ”vastuullinen” politiikan teko. Vasemmistoliitto ja kokoomus istuivat enemmän tai vähemmän sulassa sovussa Lipposen sateenkaarihallituksissa.

Porvareiden kielenkäytössä ”vastuullinen” politiikka tarkoittaa lyhyesti pääomapiirejä ja omistavaa luokkaa hyödyttävää talouspolitiikkaa. ”Vastuuton” politiikka puolestaan tarkoittaa porvareiden puheissa muun muassa elvyttävää politiikkaa, satsauksia hyvinvointipalveluihin, infrastruktuuriin, koulutukseen, työntekijöiden aseman ja palkkauksen kohentamista jne.

Demareiden ja Vasemmistoliiton äänestäjien ja rivijäsenten keskuudessa ei ole varmasti vallinnut yhtä suurta tyytyväisyyttä harjoitettuun politiikkaan, kuin näiden puolueiden - ja myös ammattiyhdistysliikkeen - johdossa. Puolueiden ja ay-liikkeen johto on halunnut pitää kiinni yhteiskunnallisista asemistaan eurooppalaisen reaaliosialismin romahduksen sekä EU-jäsenyyden myötä muuttuneessa tilanteessa. Tästä syystä on vältelty yhteisen veneen keikuttamista, ja leimautumista ”vastuutoman” politiikan harjoittajaksi. On muiduttu pitkälti oikeiston sanelemaan uusliberalistiseen politiikkaan.

Pääomapiirit ja porvaristo ovat hallitsemansa median kautta onnistuneet iskostamaan kansalaisiin valheellisen mielikuvan siitä, että hyvinvointivaltioon ei muka enää ole varaa. Propagandakoneisto on todella tehokas. Muutoin ei olisi mahdollista esimerkiksi räikeä ristiriita tähtitieteellisen kalliiden hävittäjähankintojen ja jatkuvasti hoettujen ”ei ole rahaa” -puheiden välillä.

Myös ristiriita väitetyn eläkekriisin ja puheiden eläkerahojen riittämättömyydestä ja toisaalta jatkuvasti paisuvien, koskemattomien 200 miljardin eläkerahastojen välillä on niin jyrkkä, että ilman massiivista propagandaa ja voimakasta mielipiteen muokkausta ihmiset olisivat varmasti jo kaduilla vaatimassa oikeuksiaan.

Viime vuosina on voinut havaita, kuinka populistinen radikaalioikeisto on kasvattanut suosiotaan eri puolilla Eurooppaa ja myös Suomessa. Tämä on suoraa seurausta vasemmiston kriisistä muuttuneissa oloissa, sekä samaan aikaan toteutetusta porvarillisesta propagandavyörytyksestä. Kun oikeistolainen politiikka muuttuu riittävän kansanvastaiseksi ja ihmisten elinolaja kurjistavaksi, seuraa siitä väistämättä vastareaktio.

Toistaiseksi tuo reaktio kanavoituu Suomessa perussuomalaisen kautta, mikä näkyy puolueen johtoasemana viimeaikaisissa gallupeissa. Ilman puuttumista ongelmien ytimeen, uusliberalistiseen kapitalismiin, on kuitenkin turha kuvitella minkään asian korjaantuvan parempaan suuntaan. Eduskunnan ulkopuolista edistyksellistä vasemmistoa tarvitaan pitämään esillä sosialismin näköalaa ja vaatimusta uusliberalismin vastaisesta rintamasta.

Toimituksen pääkirjoitus: Tommi Lievemaa

Tilaan Kansanäänen

Lehti ilmestyy 6 kertaa vuodessa. Vuosikerran hinta on 20 €.

☐ Olen maksanut tilaushinnan 20 €

☐ Maksettu tilille Op FI08 5541 1420 0279 66

☐ Lehti laskuttaa

Sukunimi

Etinimi

Lähiosoite

Postinumero ja -paikka

Tilaus os. Kansan ääni PL 780, 00101 Helsinki

Tilaus sähköpostilla: tilaukset.kansanaani@gmail.com

Tilausohje: Jos tilaat Kansan äänen ainoastaan maksamalla tilausmaksun pankkitilille FI08 5541 1420 0279 66, laita viesti-osaan ehdottomasti osoitteesi. Ilman osoitetta emme voi lähettää lehtiä sinulle. Osoitteen voit ilmoittaa myös sähköpostilla os: tilaukset.kansanaani@gmail.com.

Työehtoshoppailua

Työehtoshoppailu on ollut esillä viimeisten vuosien aikana useampana kertaan. Tällä hetkellä emme ole voineet välttyä uutisilta valtion pääosin omistaman Postin yrityksestä vaihtaa Postialan unionin solmima pakettilajittelijoiden työehtosopimus Teollisuusliiton solmimaan sopimukseen. Työnantajain työehtoshoppailu on sitä, että ne valitsevat halvemman sopimuksen siirtymällä ja liittymällä toisen alan työnantajaliittoon, tai yhtiöittävät osan toiminnasta uudeksi yhtiöksi, joka liittyy toiseen työnantajaliittoon ja tulee siten sidotuksi toisen alan työehtosopimukseen. Menetely on täysin laillista. Sellainen pieni hidaste on, että vanhan TES:n edut ja määräykset ovat voimassa niin kauan kuin se on voimassa.

Juuri tästä on kyse Postin ja Postialan Unionin PAU:n riidassa. Osa Postin toiminnoista on siirretty yhtiölle, joka on osallisena Teollisuusliiton sopimassa TES:ssä. PAU: n mukaan Teollisuusliiton solmima sopimus on sen omaa sopimusta huomempi ja laskisi palkkoja 30 – 50 prosenttia. Se tarkoittaa käytännön palkoista 3,4 – 4,3 euron pudotusta tuntipalkkaan (Lähteet: Kalevi Hölttä, PAU). PAU on vastatoimena ilmoittanut aloittavansa kaksi viikkoa kestävä lakon, joka alkaa 11.11 ja päättyy 24.11, jollei työehtoneuvotteluissa pakettilajittelijoiden tilanteesta sitä ennen päästä sopuun.

Posti murtamassa ammattillista järjestäytymistä

Posti on puolestaan ryhtynyt haalimaan vuokratyöntekijöitä. Aikomus Postilla ilmeisesti on, että vuokratyöntekijöillä teetetään lakon alaisia töitä. Kuljetusalojen liitot AKT ja Ilmailualan Unioni ovat ilmoittaneet aloittavansa tukitoimet, mikäli Posti käyttää rikkurityövoimaa laillisen lakon murtamiseksi. Posti aikoo siis lähteä rikkomaan lakeja ja kansainvälisiä sopimuksia, yrittäessään murtaa laillista lakkoa rikkurityövoimalla.

Posti on päättänyt, että sen tytäryhtiö Posti Palvelut Oy ei tilitä 1.11 jälkeen PAU: lle pakettilajittelijoiden jäsenmaksuja. Posti pyrkii vaikuttamaan siihen, että mahdollisimman moni pakettilajittelija ei jatkossa kuuluisi PAU:n jäsenyyteen ja PAU ei voisi heitä puolustaa käynnissä olevassa työehtoriidassa. Jäsenyys ei PAU:ssa kuitenkaan katkea Postin törkeän toiminnan vuoksi. PAU tullee lähettämään jäsenilleen ohjeet, miten jäsenmaksut jatkossa maksetaan itse. Lisäksi PAU tulee tekemään kaikkensa, jotta jäsenmaksuperintä jatkossakin peritään palkasta.

Posti käy pelottelukampanjaa

Peli meni vielä kovemmaksi, kun

Posti lähetti lokakuun puolivälissä PAU:lle miljoonan euron korvausvaateen, jota se vaatii ensisijaisesti PAU:lta ja toissijaisesti Postin työntekijöiltä! Taustalla on v. 2015 sopimuskierros, jolloin Postilla oli silloinkin halu heikentää rajusti postilaisten työehtoja. Tuolloin Posti otti ensi kertaa käyttöön vuokratyövoiman lakon rikkojiksi. PAU asetti tilanteessa perehdyttämiskiellon, jonka mukaan työntekijöiden ei tarvitse perehdyttää työpaikalle tulevia vuokratyöntekijöitä. Posti päätyi useissa toimipaikoissa poistamaan kielon mukaisesti toimineet työntekijät työpaikalta. Työntekijöiltä pidettiin myös palkat. PAU nosti asiasta kanteen ja käräjä- sekä hovioikeudet asettuivat PAU:n kannalle, mutta korkein oikeus kumosi aiemmat tuomiot. PAU valitti tuomiosta Euroopan ihmisoikeustuomioistuimeen.

Korvauksia Posti vaatii, koska perehdytyskiellon aikana joiltakin työpaikoilta poistettujen työntekijöiden mukana sieltä häipyivät kaikki muutkin solidaarisuudesta

Kuva: Heikki Mannikko

Postin johto ilmoitti to. 29.8.2019 siirtävänsä 700 työntekijää halveman TES:n piiriin,. Sen tiedettiin laskevan keskimäärin 30 % palkkoja. Tästä johtuen PAU aloitti lakon su 1.9.2019 klo 22.00. Lehtemme toimitus keskusteli Pasilassa lakkovahdient J.Havunen (vas.), Ilkka Silo (kesk.) ja Jouko Luttinen (oik.) kanssa. Todettiin julkisuudessa käytävän keskustelun saaneen kummallisen muodon, kun puhutaan vain Postin toimitusjohtajan Heikki Malisen tempauksesta luopua kahden kuukauden (92000 euroa) palkastaan. Ilkka Silo totesikin, että ”tällä uutisoinnilla vain lakaistaan 700 postilaisen asia veran alle. Eivät työntekijät lakolaan ole häneltä mitään ottamassa , vaan hän ottaa meiltä. Työntekijöiden vaatimus on vain, että Postin johdon päätös perutaan.”

Tarvitaan uusliberalismin vastaisten voimien yhteisrintama

Muistissa on viime kevään eduskuntavaalit ja niiden tulokset. Uusliberalistista politiikkaa toteuttaneiden puolueiden kannatus laski. Sipilän hallituskaudelle ajoittui kovia heikennyksiä mm. kiky-sopimus, päätös aktiivimallista, sote-kaappauksen järjestely ym. Todellisuudessa Rinteen hallitus ei ole kyennyt näitä asioita korjaamaan ja sote-kaappaus etenee entiseen tahtiin. Tarvitaan laaja muutosvoima.

Mitään suurvoittoa tai ”jytkyä” vasemmisto ei vaaleissa kyennyt keräämään. SDP eteni niin vähän, että nykyoloissa se oli katsottava lähinnä vaalitappioksi. Vaalien alla ennakoitua hallitusvastuuta ajatellen he eivät uskaltaneet antaa äänestäjille todellisia lupauksia politiikan suunnan muutoksesta. Selkeästi se ilmenee kyvyttömyytenä vastustaa hävittäjä- ja korvettihankintoja ja vaikkapa isäntämaasopimusta. Myös tämän johdosta tarvitaan laajaa muutosvoimaa

Vaaleissa SKP ja KTP saivat yhteensä runsaat 5000 ääntä. Niiden turvin ei yhteiskuntaa muuteta. Kummallakaan järjestöllä ei ole nykytilanteessa pienintäkään mahdollisuutta nousta yksin merkittäväksi poliittiseksi muutosvoimaksi. Tällä hetkellä sekä KTP että SKP ovat päättäneet ryhtyä kannattajakorttien keräykseen rekisteröityäkseen uudelleen puoluekisteriin. Tämä osoittaa, että kummassakin järjestössä suuntaudutaan edelleen entisen toimintatatiikan jatkamiseen. Näin siitkin huolimatta, että SKP:n edustajakokouksessa tehtiin kannatettu esitys yhteisrintamatiikan kehittämiseksi.

On pidettävä mielessä, että mikään pienryhmä ei yksin kykene muodostamaan nykypolitiikalle vaihtoehtoa. On mahdotonta toteuttaa edistyksellistä yhteiskuntapolitiikkaa, elleimme yhdessä rakenna vastavoimaa uusliberalismille. Tämä tehtävä sitoo meidät yhteen. On rakennettava poliittinen rintama, joka ottaa tavoitteekseen vaihtoehdon rakentamisen nykymenolle ja sitoutuu pitkällä aikavälillä työskentelemään tämän tavoitteen toteuttamiseksi.

Ensi vuoden keväällä järjestetään Osuusliike HOK-Elannon edustajiston vaalit. Kansan äänen järjestöjen piirissä katsomme, että nämä vaalit tarjoavat mahdollisuuden rakentaa yhdessä rintama poliittiseksi muutosvoimaksi.

Kansan ääni/toimitus

Mistä halpatyövoiman maahantuontiaikeissa on kysymys?

Samaan aikaan kun valtamedia rummuttaa EU:n erinomaisuutta ja valehtelee ”kansan tietäneen, mitä teki 25 vuotta sitten”, on taustalla jo pitempään pyritty edistämään yhden liberaalikapitalismin kuuluvan ”perusarvon” eli työvoiman vapaan liikumisen toteutumista varsin kyseenalaisin tavoittein. Elinkeinoelämän keskusliitto ja poliittinen oikeisto, vihreät mukaan lukien ovat ajaneet työvoiman saatavuusharkinnan purkamista. Rakennusliitto ja osa eduskuntavastustusta on sen sijaan vastustanut hanketta.

Osa vasemmistoaikin haluaa pois työvoiman saatavuusharkinnan

Hämmästyttävää on se, että osa sosialidemokraateista ja vasemmistoliittolaisista on aktiivisesti ryhtynyt ajamaan EU:n ulkopuolelta tulevien halpatyöntekijöiden työlupien saatavuusharkinnasta luopumista. He eivät joko ymmärrä, mistä on kyse tai sitten he yrittävät tietoisesti liittää saatavuusharkinnan poistamisen ja halpatyövoiman maahantuonnin humanitaariseen maahanmuuttoon tai muuhun kansainvälistymiseen, vaikka kyse on aivan eri asiasta.

Saatavuusharkinta koskee lähinnä Afrikasta ja Aasiasta tulevia

Saatavuusharkinnassa on kyse siitä, että EU:n tai ETA-alueen (Islanti, Norja, Liechtenstein) ulkopuolelta Suomeen tuleva työntekijä saa oleskeluluvan vain, jos hän saa työtä, johon ei löydy työntekijää Suomesta tai Euroopan talousalueelta. Päätökset saatavuusharkinnasta tehdään Ely-keskuksissa. Käytännössä saatavuusharkinta koskee niitä aloja, joiden jo nyt voidaan katsoa muodos-

Esiinnyimme 2.2.2018 yhdessä työttömien puolesta aktiivimallia vastaan. Emme kuitenkaan kannattaneet halpatyövoiman maahantuonnin laillistamista - halpatyömarkkinoita.

tavan niin sanotut matalapalkkalat ja joihin ei aina vaadita erityistä ammatillista koulutusta. Sen sijaan, että saatavuusharkinta purettaisiin tulisi näillä aloilla tällä hetkellä työskentelevien koulutustasoa ja palkkoja nostaa, sekä työsuhteturvaa vahvistaa ja työoloja kohentaa.

Kokoomusedustaja puhuu Elinkeinoelämän keskusliiton äänellä

Työnantajia edustava Elinkeinoelämän keskusliitto ja sitä peesaava oikeistoliberaali valtamedia yrittävät koko ajan hämärtää työvoiman saatavuusharkinnasta käytävää keskustelua puhumalla ulkomaisista erityisosaajista. Todellisuudessa niin sanotut erityisosaajat, esimerkiksi EU:n ulkopuolelta tulevat korkeakoulutetut eivät tälläkään hetkellä ole saatavuusharkinnan piirissä. Halpatyövoiman maahantuonnin otti taannoin esille HS:n haastattelussa kokoomuksen kansanedustaja Elina Lepomäki. Ajaen voimakkaasti saatavuusharkinnan poista-

mista Lepomäki totesi haastattelussa, että ”Jos ihminen tulee tänne paistamaan pizzaa tai vaihtamaan vanhusten vaippoja, se on lähtökohtaisesti arvokasta työtä riippumatta siitä, paljonko siitä tulee verotuloja”. Näin on Lepomäelle kaiketi opetettu Kauppakorkeakoulussa. Elina Lepomäki käytti viime kevään eduskuntavaalikampanjaansa rahaa 115 600 euroa, mutta ei senttiäkään omaa rahaa. Yli sadan tonnin vaalirahapotti tuli näet kokonaisuudessaan yrityksiltä ja yksityislahjoittajilta, joiden joukossa oli muun muassa Sammon ja UPM:n hallitusten puheenjohtaja Björn Wahlroos.

Saatavuusharkinnan purkamisen todellisia seurauksia ei kerrota

Sitä Lepomäki eivätkä muutkaan elinkeinoelämän edustajat kerro, että saatavuusharkinnan poistaminen tulisi johtamaan ulkomaisen halpatyövoiman maahantuontiin ja edelleen kapitalistiselle tuotantotavalle ominaisen väestölain pohjalta hal-

patyövoiman vara-armeijan synty-miseen. Tämän avulla sekä syrjäytettäisiin tällä hetkellä työssä olevia, että pakotettaisiin työssä vielä jatkavia suostumaan alempiin palkkoihin, työajan pidentämiseen ja huonompiin työoloihin. Halpatyövoiman maahantuonti lisäisi ajan myötä niin sanotun suhteellisen liika- väestön määrää, mikä sekun on kapitalistiselle tuotantotavalle tyypillinen ja sitä myös ylläpitävä ilmiö.

Palvelualoilla ja laajemminkin muilla matalapalkka-aloilla saatavuusharkinnan poistaminen johtaisi siis palkkojen polkemiseen, yleiseen työehtojen heikentämiseen ja työnantajan mielivallan lisääntymiseen ikä- ja muun työsyryjännän muodossa. Tien päässä odottaisi kieli- ja ammattitaidottomilla halpatyöläisillä käytävä ihmiskauppa.

Kohtalokkaat seuraukset hyvinvointivaltiolle

Pohjoismaisen hyvinvointivaltion näkökulmasta saatavuusharkin-

nan poistamisen seuraukset olisi- vat pahimmassa tapauksessa kohtalokkaita. Halpatyöläisten työvoiman ja heidän perheenjäsentensä ylläpitämiseksi olisi heitä tuettava olemassa olevan sosiaaliturvan eri momenteilta varsin runsaskäsitsesti siitä huolimatta, että yksi perheenjäsen tekisi työtä tai oletettavimmin kahta tai kolmea työtä. Lisäksi jouduttaisiin luomaan täysin uusia sosiaali- ja työvoimapalveluiden rakenteita, sillä Ruotsin kokemusten mukaan maahantuodun halpatyövoimaan kuuluvien työllisyysaste laskee voimakkaasti muutamana maassaolo vuoden jälkeen. Tämä kaikki sen vuoksi, että Elinkeinoelämän toiveiden mukaisesti verovarilla tuotetulla sosiaaliturvalla mahdollistettaisiin taas uuden yritystuen synty ja samalla työnantajat voisivat maksaa entistä pienempiä palkkoja.

Rinteen hallituksen linjauksia odotellessa

Saatavuusharkintaan liittyvät kysymykset ovat tällä haavaa esillä hallituksen ”työperäistä maahanmuuttoa” pohtivassa työryhmässä. HS:n tietojen mukaan Rinteen hallitus ei olisi kokonaan poistamassa saatavuusharkintaa. Tässä on havaittavissa pieni muutos parempaan suuntaan verrattuna Sipilän hallitukseen. Rinteen hallituksen tarkoitus olisi sen sijaan ”yhtenäistää” Ely-keskusten linjauksia saatavuusharkintaan liittyvien lupamenettelyjen suhteen. Mitä tämä käytännössä tarkoittaa, sen tulemmme kuulemaan kun valmistelemaan työryhmän ehdotukset valmistuvat ennen kuin hallitus neuvottelee vuoden 2021 budjetista

Kalevi Hämäläinen
tutkija

KAKSI KATASTROFIA...

Ilmaston muutoksesta en tiedä tuon taivaallista. Siitä kuitenkin olen kuullut kerrottavan, että aikoinaan maapallolla oli hiilidioksidia monta kertaa enemmän kuin nykyään. Silloin kuulemma Grönlannissakin kasvoi palmuja eikä navoilla jäätikköjä ollut kuin nimeksi. Elukatkin kasvoivat uskomattomiin mittoihin. Ja sitten yhtäkkiä hiilidioksidin taso romahti. Alkoi jääkausi, jonka rippeet nyt näyttää sulavan.

Onko ihminen hiilidioksidin lisääntymiseen syyllinen, sitä en tiedä, mutta sen tiedän, että ilmaston muutoksesta on tehty hirviö. Sen pelko on kasvanut hysterian mittoihin. Mutta miksi? Ne, joilla on todelliset mahdollisuudet vaikuttaa päästöihin, eivät tee mitään, päinvastoin. USAn armeijalla on 123 maassa 760 sotilas-tukikohtaa ja valtava sotalaivasto maailman merillä ja presidentti Sauli Niinistö haluaa niitä lisää Itämerelle. Ne ovat yksi maailman suurimmista, ellei suurin hiilidioksidipäästöjen lähde ja koko ajan se kasvaa, ei supistu.

Tulee hakemattakin mieleen,

että koko ilmastohysteria on upea harhautus. Sen toivotaan vevän ihmisten mielenkiinnon pois elämän arjen ongelmista. Jos ei ole varaa syödä lihaa eikä juoda maitoa, maailma pelastuu.

Kapitalisteilla on pelko pöksyissä. Heidän järjestelmänsä ahdinko pahenee päivä päivältä. He tietävät, että kansa on ruutitynnäri, joka saattaa räjähtää jonain kauniina päivänä. Fiksuimmat tietävät, että tuo päivä ei ole ikuisuuskien päässä.

ooo

Hallitus on saanut kasattua ensimmäisen budjettinsa. Tosin se perustuu varsin optimistiseen arvioon talouden kehityksestä. Työllisyysasteen tavoite 75 % ei ole mistään kotoisin, joten siihen ei kannata tuijottaa. Sen sijaan 60 000 uutta työpaikkaa olisi poikaa. Tosin senkin merkitys horjuu, kun hallitus ei kerro montako työtuntia silloin itse kukin tekee.

Työvoimatutkimuksella Tilastokeskus saa helposti aikaan työllisten määräksi 2 565 tuhatta, joka olisi 75 %. Sekään ei ole konstia eikä mikään, että tilastoissa työvuosi näyttäisi 1625 tuntia. Silloin normaali työviikko olisi 42 tuntia ja päätöksissä 35 tuntia, 7 tuntia päivässä. Se tarkoittaisi hyviä aikoja.

Todellisuudessa se ei mene noin. Vaikka 75 % on saavutettavissa, niin siitä huolimatta työllisyys heikkenee. Kun työvoimatutkimuksen haamutunnit poistetaan, niin työtunnit vähenevät 1,7 %. Sen jälkeen työvuosi on keskimäärin 1400 tuntia. Silloin 1 352 000 tekisi töitä normaalit 42 viikkotuntia ja loput 1 213 000 tekisi päätöksinä pienellä palkalla 20 viikkotuntia, 4 tuntia viitenä päivänä viikossa. Se tarkoittaa huonoja aikoja.

Hallituksella on kovat ajat edessä, jos se jatkaa vanhojen tapojen mukaisesti. Kun valtiovarainministeri Jutta Urpilainen (sd) alensi vuonna 2013 yritysveron 24,5 %:sta 20 %:iin, hän vakuutti, että sillä on dynaamisia työllisyysvaikutuksia ja Vasemmistoliiton Paavo Arhinmäki ja Merja Kyllönen olivat samaa mieltä.

Homma oli kuitenkin vain pelkkä tulonsiirto veronmaksajilta kapitalisteille. Yritykset ovat pitkään vaatineet, että yritysvero pitää laskea 16 %:iin kilpailukyvyyn ja työllisyyden turvaamiseksi. Kun hallitus näkee, että talouskasvu jää olemattomaksi, niin ehkä Antti Rinne (sd) ja Li Andersson (vl) ovat samaa mieltä.

Siksi hallitus päättää, että yritysverokantaa pitää vihdoin

alentaa, kun sillä vakuutetaan olevan dynaamisia vaikutuksia kansantalouteen ja -Suomi pelastuu! Miten käy, se jää nähtäväksi. Joka tapauksessa se olisi taas huikea tulonsiirto kapitalisteille.

ooo

Jos ilmaston muutoksesta en tiedä mitään, sen kuitenkin tiedän, että tulonsiirtoja on tehty kautta maailman sivu. Loppupelissä niiden suurin hyötyjä on aina ollut kapitalistien pieni joukko. Kun perataan kaikki yritysmaailman saamat suorat ja välilliset tuet ja kaikki suurituloisten verohelpotukset summa nousee tähtitieteellisiin lukemiin.

Vuonna 2008 talouskasvu pysähtyi kuin seinään. Siitä kului kymmenen vuotta, ennenkuin tuotannon määrä oli yhtä suuri kuin 2008. Siitä on kärsinyt koko kansa, paitsi pieni joukko kapitalisteja. Esimerkiksi 2009 kapitalistien anastama lisäarvo, voitto, oli palkkoihin verraten 216,8 %, mutta 2018 peräti 268,0 %.

Viimevuonna (2018) lisäarvon, siis kapitalistien voiton netto oli 112,3 miljardia euroa. Siitä he käyttivät osan (öky)kulutukseen ja osalla he hankkivat erilaisia tavaroita. Mutta 21,7 miljardia euroa jäi riihikuivana rahana käteen. Viimeisen kym-

menen vuoden aikana kapitalisteille kertyi nettovoittoja yhteensä 902,7 miljardia euroa. Niistä jäi pääomina käyttämättä ehkä ulkomaille vietäväksi hurjat 226,0 miljardia euroa.

Hallitusten on turha marista, että ei ole rahaa. Sitä on tolkuttomat määrät ja tavaratuotannossa tehdään koko ajan hurjasti lisää ja tuotannon kasvusta riippumatta, kuten on nähty. Hallituksella on korkea aika kääntää tulonsiirrot kapitalisteilta kansalle. Mutta onko tahtoa?

Jonain päivänä ihmiset huomaavat, että puheet lihan-syönnin rajoittamisesta ja maidontuotannon lopettamisesta ovat osa valtavaa petosta. Kohta, viimeistään pakon edessä, ihmiset lähtevät paitsi meillä myös muualla kaduille ja toreille vaatimaan oikeuksiaan.

Lienee sanomattakin selvää, että ilmastohysteria on yksi kapitalistien keinoista saada ihmiset hiljaisiksi sen elämää suuremman katastrofihuan edessä. Tänäpä se estää kansoja näkemästä suurta ja oikeaa ongelmaa, joka koko ajan kasvaa kohti kapitalistisen järjestelmän viimeistä katastrofia.

Kai Kontturi

Työehtosopimukset ja kiky katkolla

V. 2016 solmittu kilpailukyky sopimus (kiky) ja varsinkin siihen sisällytynyt 24 tunnin työajan pidennys on aiheuttanut suuttumusta ja ilmapiirin kiristymistä työpaikoilla. Työajan pidennys toteutettiin ansiotasoa nostamatta. Työaikaa ei itseasiassa siis pidennetty, vaan teetettiin 24 tuntia vuodessa talkootyötä. Lisäksi kiky-sopimukseen sisältyi työnantajamaksujen siirtoja työntekijän palkasta vähennettäväksi. On tehty 24 tuntia vuodessa talkootyötä – ja kaiken lisäksi varsinaisen työajan palkkaa alennettiin!

Sopimusneuvottelut teknologiateollisuuden kaikilla aloilla

Kiky-sopimus syntyi pitkän ja kovan väänännön jälkeen. Sipilän porvarihallitus oli uhanut säätää pakkolait, joilla mm. työaikaa olisi pidennetty 100 tunnilla vuodessa. Lopullinen sinetti kiky-sopimuksen syntymiselle tuli nyt jo edesmenneen Metallityöväen liiton (nyt teollisuusliitto) valtuuston kokouksessa 10.6.2016. Metallin valtuusto äänesti silloin kikin kohtalosta ja äänin 32 – 24 se tuli hyväksytyksi. Metallin valtuuston vasemmistoryhmä (vaikuttajat) äänesti kiky-sopimusta vastaan ja lähes kaikki demarit sen puolesta. (KÄ 4/16)

Metalliliitto sopi työnantajaliitto teknologiateollisuus ry:n kanssa työajanpidennyksestä erillisellä pöytäkirjalla, joka oli irtisanottavissa tämän vuoden loppuun mennessä. Teollisuusliitto sanoi kiky-sopimuksen mukaisen työajanpidennyksen teknologiateollisuuden viideltä sopimusalta ir-

ti jo vuosi sitten. Teknologiateollisuuden työehtosopimukset päättyivät 31.10.2019. Teollisuusliitto neuvottelee sopimukset kaikkiaan 33 alalle. Ne kaikki päättyvät syksyn aikana.

Työnantajat tuoneet pöytänsä ison kasan heikennysesityksiä

Sopimusneuvottelut ovat ajautuneet umpisolmuun kiky-sopimuksen mukaisten työajanpidennysten vuoksi. Työnantajat eivät haluaisi ilmaisesta työstä luopua ja työntekijät eivät niitä haluaisi tehdä. Teollisuusliiton tavoitteena on päästä irti kiky:stä kaikilla sen sopimilla aloilla. Teknologiateollisuus ry. väittää, että työajanpidennyksen hinta on 1,4 prosenttia. Eli jos kikyä luovutaan, palkkoja pitäisi sen mielestä laskea 1,4 prosenttia! Se miten työntäjäliitto on tuohon lukuun päätnyt ei ole tiedossa.

Työnantajat ovat tuoneet neuvottelupöytiin myös koko joukon muita työehtojen heikennysesityksiä.

tyksiä. Teollisuusliiton puheenjohtaja Riku Aallon mukaan työnantajan tavoitteita on yhdistänyt yksi piirre: Niillä halutaan murentaa sopimusjärjestelmää ja heikentää työehtoja. Työnantajan esitykset ovat liittyneet työajan lisäämiseen, palkkojen pienentämiseen, sosiaalisten määräysten huonontamiseen, sekä luottamusmiesten aseman heikentämiseen ja lakko-oikeuden rajoittamiseen. Lisäksi on tarjottu palkankorotusten nollalinjaa. Työntekijät ovat omalta osaltaan kantaneet vastuun yritysten ja Suomen kilpailukykyä. On suorastaan käsittämätöntä, että työntekijät eivät olisi palkankorotuksiaan ansainneet, sanoi Aalto. (lähde: teollisuusliiton nettisivut)

Työnantajat pelaavat nyt kovilla panoksilla

Suomessa sovittiin 50 vuotta sitten ns. **Liinamaa 1** -sopimuksessa, että työnantaja perii Ay-jäsenmaksut työntekijän palkasta ja tilittää ne liitolle. Nyt työnantajapuoli on tuonut tämänkin asian kaikkiin neuvottelupöytiin. Se esittää, että jatkossa se ei jäsenmaksuja enää peri eikä tilitä. Tämä olisi vakava isku Ay-liikkeelle. Posti jo ilmoitti Postialojen unionille (PAU), että pakettilajittelijoiden jäsenmaksuja ei 1.11 alkaen enää peritä. Pöytänsä on työntekijöiden puolelta tuotu esitys loppiaisen ja helatorstain lisäämisestä työajaksi. Nyt ne ovat vapaapäiviä ja arkipyhäkorvauksen piirissä ja niistä maksetaan kahdeksan tunnin palkka.

Työnantajat näyttävät pelaavan kovilla panoksilla. Ne esittävät teknologiateollisuus ry:n jo viime vuosikymmenellä julkaistuja tavoitteita, tulevaisuushanketta nimeltä "projekti Suomi" (KÄ 6/09) Jos kyseisen projektin tavoitteet toteutuvat, ei sitä Suomea, jonka me tunnemme, enää ole.

Työnantajat järjestävät otte-lua ay-liikkeen kanssa

Työehtosopimuksilla on sovittu monia asioita, joita monet ovat pitäneet itsestään selvyyksinä. mm. arkipyhäkorvaukset, lomarahat (ent. lomaltapaluu-), vuorolisät, ylityölisät, sairausajanpalkka jne. Ne ovat kaikki vaarassa kadota tai vähintäänkin heikentyä, mikäli työnantajat saavat

Kuva: Heikki Mämmikkö

Alkaneella TES-kierroksella on korjattava Ay-johdon vanhat virheet ja hyvästeltävä kiky. Kasvu tulee olemaan ennusteiden mukaan hidasta. Se kyseenalaistaa hallituksen työllisyystavoitteet. Julkisella puolella löytyy tekemätöntä työtä, jonne syntyy työpaikkoja. Rahoitus voidaan hoitaa voitoista, joiden kokonaissumma vähennysten jälkeen tällä hetkellä lieenee yli 20 miljardia/vuosi.

tahtonsa läpi.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK on muuttanut sääntönsä siten, ettei se enää tee keskitettyjä sopimuksia. Siitä huolimatta nyt meillä on olemassa työehtoneuvotteluissa on havaittu, että työnantajaliitoilla on täysin yhteneväiset tavoitteet joka alalla. EK näyttää koordinoivan neuvotteluja tiukalla otteella. EK:n toimitusjohtaja Jyri Häkämies ilmoitti jo keväällä, että ottelu (Ay-liikkeen kanssa) tulee heti vaalikauden alussa.

Työnantajan uppiniskaisen asenteen vuoksi Teollisuusliitto, Ammattiliitto pro ja Insinööriliitto julistivat teknologiateollisuuden ylityökiellon, joka alkaa maanantaina 4.11 - ja päättyy perjantaina 15.11, mikäli sopimukseen ei sitä ennen päästä. Tällä kertaa on epätodennäköistä, että päästään. Sen sijaan on todennäköistä, että työnantajan öykkärimäisen asenteen vuoksi on tulossa lakkosyys. Jos ja kun niin pitkälle mennään, on työläisten taistelulle annettava täysi tuki. Työtaistelu koskettaa tavalla tai toisella koko työväenluokkaa. Samoin työehtosopimus joka joskus syntyy.

Tulossa on koko työväenluokan yhteinen taistelu

Ei ole aivan sama, mitä sopimuksissa lukee. Niissä pitää edelleenkin olla määräykset arkipyhistä, arkipyhäkorvauksista, lomarahasta, vuoroli-

sistä, ylityölisistä, sairausajan palkasta, työajanlyhennysvapaasta, työajanlyhennyskorvauksesta jne. Luottamusmiesten asemaa pitää vahvistaa, eikä lakko - oikeuden rajoitukseen tule suostua missään tapauksessa.

Postin lakko alkaa 11.11 ja on mahdollista, että teollisuudessa ajaututaan lakkoon. Postilaisia on tuettava kaikin mahdollisin tavoin ja työehtoshoppailu on estettävä. Se on koko työväenliikkeen yhteinen taistelu. Jos teollisuudessa joudutaan lakkoon, on sitäkin tuettava – ja sekin on koko työväenluokan yhteinen taistelu. Sellaista vaihto- ehtoa ei ole, että annetaan periksi. Nämä taistelut on työläisten voitettava nyt työssäolevien, heidän lastensa ja vanhempiensa säällisen toimeentulon ja tulevaisuuden turvaamiseksi.

Marraskuun kaksi ensimmäistä viikkoa ratkaisevia

Seuraavan parin viikon aikana tilanne työmarkkinoilla näyttää eskaloituvan yhteenottoihin, joita kukaan ei halua. Työnantajat ovat mahdollisiin lakkojen muodossa toteutuviin yhteenottoihin syypäitä. Voi olla että työnantajat järjestävät työsulkuja. He haluavat perustaa Suomeen isäntävallan, jossa duunarin mielipidettä ei kysytä eikä kuunnella. Aika näyttää, miten taistelussa kävi.

Markku Nieminen

Työttömyyden monet kasvot

Tiedotusvälineissä työttömyys on jatkuvasti esillä, mutta aiheen käsittely on tavallisesti pinnallista ja yksipuolista. Eniten äänessä ovat päättäjät ja taloustieteilijät, jotka näkevät työttömyyden yksistään tilastollisena ja talouden tunnuslukuihin liittyvänä ilmiönä. Työttömyys on kuitenkin paljon muutakin kuin taloutta: se on ilmiö, jolla on sosiaalisia, psykologisia, yhteiskunnallisia ja historiallisia ulottuvuuksia. Yliönönin teos tarjoaa aiheesta kokonaiskatsauksen, joka ottaa kaikki nämä puolet huomioon, unohtamatta työttömän itsensä ääntä. Kirja nyt saatavilla DSL:n toimistolta hintaan 15€ (+ postikulut).

Kirjatilaukset ja tiedustelut:
Demokraattinen Sivistysliitto
Viljatie 4 B, 3. krs.
00700 Helsinki
puh: 09-77438130
Sähköposti dsl@desili.fi
www.desili.fi

Työläisten hanakkuus ottaa töitä vastaan?

YLE:n aamun uutisissa 1.11 kerrotaan Keskuskauppakamarin huolesta, kuinka "työtä ei oteta hanakasti vastaan" ja kuinka "työvoimakustannuksia" pitäisi saada alas. Ja totta kai myöhemmin jälkiviisaissa mukana on, kukas muukaan kuin elinkeinoelämän äänitorvi Matti Apunen. Miten sattuukaan tuo iänikainen valitus juuri sopivasti samaan saumaan, kun monilla aloilla käydään sopimusneuvotteluja. Talous sukelttaa, yrityksillä menee surkeasti ja suomalaisen työläisen työ on järkyttävän kallista.

Kuulkas nyt Keskuskauppakamari ja muut työläisten syyllistäjät ja yritysten puolesta uhrautujat, jos kerran olette huolissanne osaavan työvoiman puutteesta, niin herran jestas, palkkatkaa ihmeessä yli viisikymmenvuotiaita töihin. Nythän te haluatte nostaa eläkekiä jostain kumman syystä, kun kuitenkin käännätte selkänne ammattitaitoisille 50 vuotta täyttäneille

työntekijöille. Maksakaa kunnon likkaa työläisille ja ongelmat työvoiman puutteesta häviävät. Te urpuuttatte valtiontalouden huonoa tilaa, valtionvelan kasvamista ja kuitenkin haluatte sysätä valtion osaksi työntekijöidenne palkanmaksusta.

Te haluatte olla yhteiskunnan vapaamatkustajia, jotka vain käärisitte valtavia osinkoja omistajille työläisten ja valtion kustannuksella. Olette omaksuneet vanhan viisauden, hyökkäys on paras puolustus. Muistatte aina tilaisuuden tullen valittaa ja ruikuttaa, kuinka surkeasti elinkeinoelämällä menee. Hämmästelette, kuinka yhteiskunta maksaa siitä, kun jäädään kotiin sohvalle makaamaan. Siinä työssä olette saaneet oivan käsikarsan, eli Kokoomuksen, jonka kansanedustajat viikoista toiseen jaksavat muistuttaa, kuinka aina tulee ottaa työtä vastaan. Palkasta he eivät puhu ja sillä pärjäämisestä.

Kun jaoitte tänä keväänä

osinkoina noin 13 miljardia euroa, niin ei sitten tullut mieleen, että noilla rahoilla olisitte saaneet ammattitaitoisia työläisiä töihin kunnon palkoilla, eikä heidän olisi tarvinnut hakea asumistukia tai muuta sosiaaliturvaa. Valtio olisi saanut roimasti verotuloja, sosiaaliturvalla elävien määrä laskeutunut huimasti ja valtiolle olisi jäänyt oikeasti varoja hoitaa vanhus-ten asiat ja monet muut epäkohdat kuntoon. Kätevää, eikä vaan.

Ai niin eihän se toki käy. Joutuisitte tunnustamaan harjoitetun oikeistolaisen uusliberalistisen talouspolitiikan olleen turmiollinen valtion ja työläisten kannalta, eikä sellaista sovi myöntää. Parasta on vaan edelleen uhrautua ja kaataa kylmän rauhallisesti kaikki ahneiden työläisten niskaan – turha kuvitella meidän luopuvan miljardeistamme taistelutta.

Akseli

Suomessa päättäjät uskovat suuruuden ekonomiaan tai leveiden hartioiden politiikkaan. Luulen, että he tuntevat Suomen tilastoja ja naapurimaiden kokemuksia. Sote-tointa ajetaan kohti omavastuuta ja kallista vakuutuspoijaista järjestelmää.

Sote-uudistuksen viimeinen kierros (?)

Hallitksen uudet sote-linjaukset on tehty. Halliusohjelman mukaisesti ykkösasia on hoitoon pääsy, hoivakotien hoitajamitoitus sekä kotihoidon riittävät resurssit. Viikon sisällä pitäisi päästä lääkärin vastaanotolle. Terveyskeskuksiin pitää saada 1000 lääkäriä lisää ja hoivakoteihin 4000 hoitajaa. Sote-uudistuksen kanssa on poltettu rahaa vuosia. Sote-toimeen ei rahaa ole riittänyt ja palveluiden kehittäminen on laiminlyöty. Kuntaministeri Anu Vehviläinen totesi TV:ssä vuosi sitten, että sote-uudistukseen on kaikki kustannukset huomioiden suunnattu noin miljardi euroa. Projektin vetäjä Päivi Nerg totesi (IS 17.11.2018): ”Olemme arvioineet, että alasajoprojekti kestää kaiken kaikkiaan noin vuoden, minimissään 8-10 kuukautta. Samalla pitäisi sitten ryhtyä ajamaan uutta ylös... Jos sote kaatuu, eduskunta-vaalien jälkeen uusi hallitus päättää millaisen uudistuksen se haluaa, ja valmistelu aloitetaan alusta.”

Pää tulee vetävän käteen

Sipilän hallitus käytti aikansa ja energiansa jättisuurien organisaatioiden haikailuun ja palvelujen yksityistämiseen. Se ei välttänyt perusterveydenhoidon ja hoivalaitosten ongelmista. Se ei piitannut perustustaista, joka velvoittaa julkisen vallan vastaamaan sotea. Uusi hallitus on joutunut yhä suurempien ongelmien eteen. Meillä kunnat vastaavat sote-palveluista, mutta hallitukset ovat vuosien mittaan leikanneet

Sote-farssi jatkuu

Tämä ei ollut vielä ohi

niiltä valtionosuuksia ja kunnat ja kuntayhtymät ovat joutuneet suuriin vaikeuksiin. Sipilän hallitus uhkasi ryöstää kunnilta niiden terveyskeskukset, sairaalat (ja) ym. hoitolaitokset maakunnille. Kunnat tekivät älyttömiä ulkoistuksia, jotta saisivat edes pienen korvauksen rakennuksista ja laitteista. Ulkoistukset johtivat monien palveluiden tason romuttamiseen. Useat kunnat kuvittelivat, että jättiyhtymät olisivat tehokkaita ja menivät mukaan maakunnallisiin sote-kyntäyhtymiin. Nyt ne ovat törmänneet realitetteihin.

Sipilän hallitus leikkasi kunnilta 850 m€

Kuntaliiton kuntatalousosaston asiantuntija Sanna Lehtonen sanoo Sipilän hallituksen leikanneen kuntien peruspalveluita ja valtionosuuksia 850 m€. Hän kutsui hallituksen tapaa toteuttaa leikkauksia ”oveliksi”. Useissa kunnissa kärvistellään rahanpuutteessa. Kuntaliiton pääekonomisti Minna Puna-kallion mukaan kunnille tulee enätystappiot tänä vuonna. Tehyn edunvalvontajohtaja Else-Mai Kirvesniemi kuvaa sote-alaa koskevien yt-neuvottelujen määrää hurjaksi ja tilanne näyttää pahentuvan valtionosusleikkausten takia. ”Jos tilanne

jatkuu tällaisena, kriisikuntien määrä kasvaa valtavasti”

Tanskan maakuntahallinto lakkautetaan

Tanskassa kunnille annetaan enemmän vastuuta terveydenhuollosta. Tanska vähensi kuntien määrää ja keskitti terveyspalvelunsa viidelle alueelle. Tanskassa luovutaan maakuntahallinnosta vuoteen 2020 mennessä. Hallitus hienosäätää sote-uudistusta periaatteella ”potilas ensin, läheisyys ja laatu”. Terveystieteiden kuluista säästyy noin 300 m€. Kunnat saavat nykyistä suuremman roolin terveydenhuollossa. Ruotsissa soten valinnanvapaus puolestaan johti hoitokriisiin. Valinnanvapaus on keksitty Ruotsista, jossa se ei toimi. Päivystykset ovat tukossa, jonotusajat pitkät. Sotemenojen bruttokate-osuus Ruotsissa on korkeampi, ja menot ovat kasvaneet nopeammin kuin meillä. Meidän kannattaa ottaa oppia Tanskan ja Ruotsin virheistä. Hallitusohjelman 18 maakunnan esitys vietkään kesämökin huusiin.

Maakuntasote-viritelmien purkamista vaaditaan

Sotekiistat ovat levinneet laajalti maakuntiin. (Etelä-Savossa maakun-

ta uhkaa hajota.) Juha Sipilän unelman eteen on kuitenkin tullut säröjä. Keskusta ei julkisesti puhu 18 maakunnan mallista ja varautuu siihen, että maakuntien määrään tulee muutos. Hallituksen murheena on mm, miten ratkaistaan 1,7 miljoonan asukkaan Uudenmaan sote. Uudenmaan alueelle haikaillaan erillisratkaisua: Uusimaa olisi jatkossa Helsinki ja 4 itsehallintoaluetta-aluetta / maakuntaa. Uusimaa muodostaisi jatkossa niistä kattavan kokonaiskuvan. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin (Hus) asemaa pohtimaan tulee erillinen työryhmä.

Hus vastaisi erikoissairaanhoitosta 5 alueella. Hus-kysymys voi kaataa koko aikkeen. Maakunnat eivät ottaneet riemuiten vastaan Antti Rinteen hallituksen keväällä tekemää linjausta, jonka mukaan sote ryöstetään kunnilta ja siirretään maakunnille. Kunnat haluavat pitää perustason sote-palvelut omissa näpeissään eli jatkaa kuntapohjaisella mallilla tarvittaessa yhteisvoimin.

Etelä-Savon maakunta voi revetä

Itä-Savon sairaanhoitopiiri haluaa Sosterin osaksi Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriä, jonka ydin on Kuopion yliopistollinen sairaala (KYS). Myös kunnat näyttävät olevan KYS:n kannalla erikoissairaanhoitonsalalta. Sosterin valtuusto päätti myös, että mahdollista maakunta-sotea valmistellaan Pohjois-Savon suuntaan. Se taas saattaisi tarkoittaa, että Savonlinnan seutu lähitisi Etelä-Savon maakunnasta. Sitä seuraisi Etelä-Savon maakunnan hajoaminen, toteaa ministeri Hanna Kosonen. Siihen soppaan hallituksen ministerit ovat laittaneet lusikkansa. Antti Rinne, Krista Kiuru ja (kum) Sirpa Paatero vierailivat elokuussa Savonlinnassa kapinaa kukistamassa. Eteläsavolaiset ministerit Kosonen ja Jari Leppä haluavat torpata Sosterin siirtymisen Pohjois-

Savoon. Leppä korostaa, että Savonlinnan seutu kuuluu Etelä-Savoon. Itä-Savo ei välttämättä ole ainoa alue, joka kapinoi maakunta-sote-sotkua vastaan. Etelä-Savon kuvio voi saada kymmeniä kuntia pohtimaan sairaanhoitopiiriin ja maakunnan vaihtoa. Ministerit valaisevat tulitikulla ruutitynnäriä.

Soraääniä maakunnista.

Viime kaudella ajetussa maakunta-jaossa Länsi-Pohja kuuluisi samaan sote-maakuntaan Lapin sairaanhoitopiiriin kanssa. Monet Länsi-Pohjassa katsovat, että Oulun ja Pohjois-Pohjanmaan suunta olisi monelle mieluisampi. Sairaanhoitopiiriin neuvotteluyhteys katkesi hiljattain, mikä lisäsi haluja kääntä Pohjois-Pohjanmaan puoleen.

Kymenlaakson sote-yhtymän Kymsoten yt-neuvottelujen säästötavoitteeksi asetettiin yhteensä 25 m€. Kotkalaiset eivät innostu Saimaasta tai Salpausselästä. Lehdissä vaaditaan, että Sote-piirien rajat on piirrettävä uudelleen tai Kymsote on purettava.

Pahin tilanne on Päijät-Hämeessä yt-neuvottelujen tuloksena 51 työntekijää irtisanoon ja 3500 lomautetaan työtehtävistä riippuen 1-2 viikoksi. Hoitajia irtisanoon, vaikka heitä ei ole tarpeeksi. Jopa ensihoitoa karsitaan. Hoitajajärjestöt Super ja Tehy lakkoilivat mielettömyyttä vastaan.

Lähtökohta kuntapohjaisen järjestelmän

Nyt on rauhassa mietittävä, mitkä ovat sote-järjestelmämme hyvät puolet ja mitä asioita voi tehdä vielä paremmin. Meillä on maailman kustannustehokkain terveydenhoitojärjestelmä! Kuntapohjainen perusterveydenhoito ja vanhustenhoiva on säilytettävä!

Juhani Tanski

Mitä olivatkaan ne "leveämmät hartiat"?

Ennen vanhaan irvailtiin miten hartiat ovat kuin ladon ovet, ei niin leveät, mutta yhtä lahot. Soten sekoilujen yhteydessä Sipilän hallitus maakuntamalliaan ajaessaan vetosi jatkuvasti leveämpien hartioiden tarpeeseen. Myös sosialidemokraatit puhuivat aiemmin 20 000 alueen yhteistoiminta – alueista ja silloinkin vedottiin noihin kuuluisiin hartioihin.

Miten on laita leveämpien hartioiden – kovin tuntuvat lahoilta? Tänä 24.10 Pohjois – Karjalan Siun Sote kertoi yhteistoimintamenettelyn aloittamisesta. Eri puolella maata ovat sairaanhoitopiirit olleet vaikeuksissa. Missä syy, miksi isot yksiköt ovat vaikeuksissa? Jos sairaanhoitopiireillä on ongelmia rahan puutteen tähden, niin miten muka maakuntamallilla olisi järjestynyt rahoitus niin, ettei samanlaisia ongelmia olisi ollut edessä kuin näyttää olevan sairaanhoitopiireillä.

Raha ratkaisee ja siksi katseet suuntautuu valtion suuntaan. Näille "leveille hartioilleko" pitäisi valtion pumpata lisää rahaa? Entä jos valtio ei olisi ajanut kuntia siihen tilaan missä nyt ovat valtionosuuksia jatkuvasti leikkaamalla, olisiko tilanne aivan toinen?

Jos kunnille olisi taattu riittävä raotus turvaamaan kunta-laisten terveyden ja hyvinvoinnin ylläpitäminen/parantaminen peruspalveluihin ja ennaltaehkäisevään työhön panostamalla, oletan sairaanhoitopiirien työtaakan erikoissairaanhoidon puolella helpottaneen. Oikaiskoon maalaisjärjellä ajatteluni vääräksi, kenellä on

järkevät perustelut kumoamaan olettamukseni!

Surkuhupaisaa olisi, jos ei todella vakavasta asiasta olisi kyse, on se, kun nyt pähkäillään otsat kuumina mistä saadaan uusia hoitajia, jotta hallituksen lupaama hoitajamitoitus täyttyisi ja samaan aikaan eri puolilla hoitajia uhkaavat lomautukset ja irtisanomiset?

Samaan leveisiin hartioihin törmää kuntaliitoskuvioissa. Poliitikot ja viranhaltijat hokevat jatkuvalla syötöllä "suuri on kaunista" ideologiaansa. Pienet kunnat eivät muka pärjää väestön vanhentuessa ja hoitosuhteen muuttuessa huolestuttavaan suuntaan. Muuttuuhan se kun pistetään väkipakolla valtion toimin muuttumaan.

Kuitenkin olemme saaneet uutisista kuulla kuinka esim. Kouvolaa, Joensuu ja mitä muita niitä onkaan, käyvät yhteistoimintaneuvotteluihin. Kaupunkien työntekijöitä aiotaan lomauttaa tai irtisanoa. Säästöjä etsitään kissojen ja koirien avulla. Ei auta maakuntien kaupunkia ja kuntia olipa leveät tai kapeat hartiat, kun ihmisiä ajetaan väen väkisin isoihin kasvukeskuksiin. Pienissä ja keskisuurissa kunnissa pidetään parhaiten luonnosta hy-

vää huolta. Näissä ihmiset ja luonto kuuluvat yksi yhteen. Ihmiset elävät luonnon keskellä terveisinä ja hyvinvoinnina, arvostavat ja kunioittavat luontoa ja luonto kiittää.

Isossa kaupungissa nähdään asia toisin. Ihmiset pitää saada kasvukeskuksiin voimaan pahoin, niiden leveämpien hartioiden syliin. Pois syrjäkyliltä, pois pienten kuntien kirkonkyliltä, isompien liitoskaupunkien kerrostaloihin masentumaan ja ahdistumaan. Kapitalistinen markkinatalous tarvitsee orjansa, jotka ajetaan lähiöiden kennostoihin. Sieltä heitä on helppo ohjalla ja hyväksi käyttää aina kun tarve vaatii.

Yhden totuuden maailmassa, jossa jatkuva talouskasvu on jumala ja jonka nimeen vannotaan, eivät mahdu ihmiset, heidän asuinsijansa eikä heidän ympärillään oleva luonto. Toki poliitikot laidasta laitaan kuulaavat muoti-ilmiön perässä, eli sujauttavat puheissaan otsat huolesta rypyissä joka toiseen lauseeseen sanan ilmastomuutos ja kohta ovat valmiit leikkaamaan kuntien valtionosuuksia ja näin heikentämään kaukana Arkadianmäeltä sijaitsevien kuntien elinvoimaa, luonnosta huolehtimista ja kuntalaisten elämisen ehtoja. Ja kuin kaiku-na eduskunnan käytävältä kuuluu tuttu hokema: Koko Suomi täytyy pitää asuttuna. Niinpä niin.

Punainen Leka

Teollisuusliiton ammattiosastojen yhteiskokous 11.10.2019, kannanotto

Teollisuusliiton on käynnissä olevissa työehtosopimusneuvotteluissa poistettava kaikista sopimuksista Kiky-sopimuksen työajanpidennykset ja muut heikennykset sopimusmääräyksissä.

Seuraavassa sopimuksessa työntekijöiden on saatava kompensatio Kiky-sopimuksessa työntekijöiden maksettavaksi siirretyistä työnantajamaksuista.

Sopimuksen yleiskorotuksessa tulee odotettavan inflaatiokompensaation ja tuottavuuden kasvun korvauksen lisäksi olla vähintään 2 % lisä Kiky-sopimuksen työnantajakmaksujen siirron korvausta.

Alkaneessa noususuhdanteessa kolme vuotta sitten tehty Kiky-sopimus oli tarpeeton työllisyyden kannalta. Se vain leikkasi työvoimakustannuksia ja jätti yrityksiin löysää rahaa, jonka yritykset käyttivät pääosin osinkojen kasvattamiseen. Kokouksen mielestä Teollisuusliiton on näissä työehtosopimusneuvotteluissa pantava lopullisesti piste Kikyn tyyppisille sopimuksille.

Kiky-sopimuksen ja Sipilän hallituksen toimien seurauksena työnantajaliitoille näyttää jääneen harkakuvaa, että työntekijöiden etuusia voidaan jatkuvasti leikata. Teollisuusliiton on nyt murskattava tämä työnantajapuolen utopia.

Kokous edellyttää, että Teollisuusliitto ei tee työehtosopimuksia ennen kuin on varmuus kaikkien sopimusten palkkamääräysten

korotuksista sellaiselle tasolle, ettei työnantajilla ole houkutusta siirtää työntekijöitään toisten liittojen sopimusten piiristä Teollisuusliiton sopimusten piiriin. Käytännössä tämä tarkoittaa alimpien sopimuspalkkojen nostamista vähintään 11 euroon tunnilta.

Työllisyysasteen nosto 75 %:n tasolle on noussut ykkösasiaksi poliittisessa keskustelussa. Tätä tavoitetta vastaan toimii ensivuoden alussa voimaan tuleva uusi työaikalaki. Työtuntien enimmäismäärien korottaminen syö uusien työntekijöiden tarvetta työpaikoilla. Kokouksen mielestä ay-liikkeen tulisi harkita asia uudelleen, tarvitaanko muutos, jossa työtuntimäärää työntekijän kohdalla nostetaan vuositasolla tuntuvasti lainsäädännöllä yli sopimuksissa määritellyistä tunneista.

Poliittinen oikeisto on korostanut työttömyysturvan heikentämistä työllisyyttä parantavana toimenä. Kokous kehottaa Teollisuusliittoa pitämään huolta siitä, että käynnissä olevassa työmarkkinajärjestöjen työllisyysasteen nostoa pohtivissa keskusteluissa ei työttömien asemaa tai korvauksia mitenkään heikennetä.

Ammattiosastot ja jäsenet työpaikoilla antavat tukensa Teollisuusliiton neuvotteluille edellä mainittujen vaatimusten toteuttamiseksi.

Kokouksen puolesta: Pentti Ruohonen pj. Sami Heikkinen siht.

JUHANNUSMUISTOJA

Puoli vuosisataa sitten 1969

Saarella on juhannusaattona satoja teltoja. Ukkostaa. Sähköä on ilmassa, hiukset nousevat kirjaimellisesti pystyyn. Ihmiset odottavat kauppalaivaa laiturilla. Kun se saapuu, voidaan todeta, että siellä on myynnissä kaikkea, mitä telттаileva perhe tarvitsee. Keskioluttakin löytyy pressun alta. A-oluttakin joku oli etukäteen tilannut. Laitontahan se oli, mutta eipä sitä kukaan valvonut.

Saaren rannassa on muutama vene. Ne ovat kaikki pieniä perämoottoriveneitä. Vain yksi ”hytti-vene” on paikalla. Se on rakennettu ensimmäisen maailmansodan aikana, sanovat aikuiset. Kylmälaukkuja ei ollut vielä olemassa. Herkemmin pilaantuvat elintarvikkeet laitettiin maahan kaivettuun kuoppaan. Siellä ne säilyivät pari päivää syötävässä kunnossa.

Saarella oli pari hassua puu-**ceetä**. Ne oli kunta sinne tuonut telttakansan iloksi. Useimmat olivat tuoneet matoja ja onkia mukanaan ja narrasivat ahvenia. Jollain oli oikein virveli. Virvelimies nappasi parikiloisen hauen. Ja otti sen kunniaksi votkaryypyn. Otti niitä ryyppyjä muutkin. Järjestys kuitenkin säilyi hyvänä.

Telttakansa oli ihan taval-**lisia työläisiä**. Kommunisteja oli paikalla perhekunnittain. Poliitikaa puhuttiin makkarapaiston lomassa. Saaren oli tultu paikallisten taksiveneiden ja kalastajien kyydillä. Paitsi ne joilla oli vene. Heitä oli pieni vähemmistö.

70-luvun alkupuolella saa-**ressa oli joka juhannus satoja teltoja** ja nuorisoa kesänjuhlaa viettämässä, ryyppäämässä, politiikasta ja musiikista väittelemässä, sekä vastakkaiseen sukupuoleen tutustumassa. Soitto soi ja laulu sekä nauru raikuivat. Tavallisia kesäviikonloppuinakin porukkaa oli paljon ja lomalaiset viettivät siellä pidempiäkin aikoja. Viikon, parikin saattoi joku perhe asua telttamajoituksessa.

Tänään 2019

Saaren rannassa on parikymmentä venettä. Ne ovat kaikki katettu- ja hyvin varusteltuja. Tämän kirjoittajalla on käytössä vene, jonka pituus on 7.80. Siinä on etu ja takahytit, välitila on katettu pressulla, vessa, keitin, lämmitin, aurinkosähköllä toimiva jääkaappi ja valaistus. Se on saaren rannoilla olevista veneistä pienin. Suurin osa veneilijöistä on tavallisia duunareita, iältään +50. Asunnot ja autot on ostettu ja maksettu sekä lapset maailmalla. Ovat tässä

matoisessa maailmassa säilyttäneet työpaikkansa. On joukossa toki joku yrittäjäkin. Sen huomaa jo hänen veneensä koosta. Saarella on pystytettynä yksi ainoa teltta. Sekin on erään venekunnan lapsia varten laitettu. Kenellekään ei tule mieleen alkaa ahvenia narraamaan. Ei ole kukaan tuonut mantereelta matoja mukanaan kuten v.69. Lohifilee on ostettu mantereen marketista.

Saareen on kunnan toimes-**ta porattu kaivo**. Sen vesi on todettu juomakelvottomaksi. Mutta pesuvedeksi se kelpaa. Kaivon viereen ovat veneilijät itse pystyttäneet padan. Padan vieressä lämpiää telttasauna. Puku- ja pesuhuoneen virkaa toimittaa 60 luvun lopulla rakennettu keittokatos. Saunan ja muutaman oluen jälkeen on leppoisa tunnelma. Iltaa kohti puheen sorina yltyy ja meteli kovenee. Kukaan ei enää onneksi laula. Huulta heitetään ja nauru raikuu. Poliitikasta ja musiikista ei enää väitellä.

Mitä on viidenkymmenen vuoden aikana tapahtunut? Mihin on kadonnut telttakansa? Nuoriso loistaa poissaolollaan. Puhutaan, että kansa on jakautunut kahtia. Taitaa työväenluokkakin olla kahtia jakautunut, vähintään. Niihin jotka pärjää, voi hyvin ja ostelee isoja veneitä, sekä niihin jotka eivät pärjää eivätkä ostele veneitä, edes pieniä.

Taksiveneet eivät enää tuo telttakansaa, eikä ammattikalastajiakaan enää ole kansaa kuskamassa. Ne ammatit ovat kadonneet. Pienellä palkalla pätkätois-**sä** tai työttömänä sinnittelevillä ei ole riittävästi ostovoimaa eikä voimia lähteä telттаilemaan. Lienee kyse siitäkin, ettei kehdata mennä hyvin pärjäävän venekansan kanssa samoille tulille makkaraa paistamaan.

Niin muuttuu maailma. 50 vuotta sitten kaikilla oli toivo paremmasta huomisesta, köyhimmilläkkin. Nyt osalla tavallisista duunareistakin menee hyvin, eivätkä he enempää edes kaipaa. Osalla menee hyvin huonosti. He ovat pätkätoiden, työttömyyden ja aktiivimallin pyörteissä menettäneet viimeisenkin uskonsa parempaan huomiseen.

Sen tulevaisuuden uskon **palauttamisella** on tämänkin lehden tekijöillä ja lukijoilla oma vastuunsa. Ei anneta periksi. Pidetään heikompien puolia. Välitetään. Pidetään yllä taistelutahtoa!

Terveisin Puskajussi
24.6.2019

Miten käy Kihniön apteekin?

Apteekkarin paikka vapautuu Kihniössä, kun nykyinen apteek-**kar**i Petteri Pietikäinen palaa lähelle kotikontujaan. Harmi sinällään, kihniöläiset kun ottivat Pietikäisen nopeasti omakseen. Mielellämme olisimme Petterin pitäneet kunnassamme. Tummat pilvet leijuvat myös pienten kuntien apteekkien yllä. Kuinkas muuten, eihän ole päivääkään, etteikö synkkiä uutisia kerrotais siitä saakka, kun **bisnes** rynni väellä ja voimalla hoiva – alalle.

Kuvat: Hannu Tiainen

Kihniöllä kuntalaiset ovat syystäkin huolissaan apteekkipalvelujensa tulevaisuudesta. Sama kohtalo voi nykyinenolla kohdata monia kuntia.

Apteekkari – nettilehti kertoi kuinka suuret hoiva-alan yritykset ovat alkaneet keskittämään myös lääke-**toimituksia**. Lehden mukaan lääkehuolto sirpaloituu ja siirtyy satojen kilometrien päähän. Että tämäkin vielä pitää nähdä. Mutta näin käy, kun palveluita tuotetaan setelinkuvat edellä.

Tässä lehden esimerkki Ylä-**Savosta**: ”Kun Ylä-Savon sote myi keväällä hoivakoti Sotkanhelmen Attendolle, paikkakunnalla heräsi huoli. Kävi ilmi, että kiinteistön mukana myös annosjakelu siir-

tyisi Attendon sopimuskumppanille. Vieremän apteekki menettäisi puolet annosjakeluasiakkaistaan.” ”Apteekkarilehden tuoreen kyselyn mukaan 32 apteekkia on viime aikoina menettänyt annosjakelun samalla kertaa, kun kotihoito tai palveluasuminen on ulkoistettu. Lisäksi 38 on menettämässä asiakkaita lähiaikoina tällä tavoin.”

Näin hälyttäviä uutisia saamme lukea armaassa Suomen maassamme tapahtuvaksi. Ei ihme, että Vieremällä omaiset ovat nousseet puolustamaan omaa ap-

Brahean perintö

Purkamisen ja hävittämisen perinne on elänyt Brahean purusta (1685) päivimme, niin Lieksassa kuin Ilomantsissa, Pohjois-Karjassa. Tästä kertoo elävästi tutustuminen mainittuihin asutuskeskitymiin, joista on historialliset aikakerrokset, rakennustavat ja miljööt karsittu minimiin. Viehätystä asukkaille ja mahdollisille turisteille on tarjottu ”laatikkorakentamisella” ja ”parturoiduilla” puistoilla. Nämä kaupunkikuvan elementit ilmentävät sitä ”edistyskel-**listä**” ajattelua, joka levittyy maakunnan metsiin, viljelmiin ja vaa-roille. Tätä edustaa kansanedustaja Hannu Hoskosen (kesk.) kirjoitus ”Maaseudulla on mahdollisuuksia” (mm Lieksan Lehti 17.10), joka oli jonkinlainen vastine kirjoitukseeni ”Väestön hupeneminen ja valitusoikeus”. Hoskonen ei kirjoituksessaan jaa mitään vaihtoehtoja, ”mahdollisuuksia” väestön vähenemisen estämiselle, vaan kehottaa ”hyödyntämään” metsiä ja kaivostoiminnan edellytyksiä entistä tehokkaammin.

Kuvat: Hannu Ikonen

Sissola uusine pärekattoineen on kulttuurinähtävyys. Mutta kuka sen näkee, jos tie sinne ei ole kunnossa.

Esimerkkinä Hoskonen nostaa esiin Lieksan vanhan kaarisillan, jonka purkamisesta on valittanut Museo-**virasto**, joka on ymmärtääkseni puolueeton joskin näkemyksellinen tahosi asiassa. Lieksalaisille kallis, uusi silta toisi raskaan liikenteen kustaan ja vähentäisi valtion vastuuta pitää kantatie kunnossa. Epätoivoiset asian valmistelijat, päättäjätkin kaivavat viimeisenä ”valttina” turvallisuuden, jota on vaikea perustella väen vähetessä ja vanhan-**kin sillan** – kantatien lisäksi – tarjotessa ylitysmahdollisuuden hälytysajoneuvoille.

Ympäristölainsäädäntöä on ”joustavoitettu” kohti paikallista päätöksentekoa, jossa luvan tai kaavan ”tarvitsijat” voivat kohdata

päättäjät ja mahdollisesti päättää yhteisessä pöydässä. Alistus- ja lausunto menettelyjä on karsittu ja karsitaan, kuntalaisten kansalaisoikeuksia kavennetaan. Lausunnot merkittävistä kaava- tai rakennushankkeista tulisi pyytää paikallisilta luonnonsuojelu- ja ympäristöyhdistyksiltä. Onko pyydetty? EK on koulut-**tanut kuntien** ja maakunnan päättäjistä ”yritysmönteisiä”, mikä harvoin jos koskaan tarkoittaa hyvinvoinnin ja tasa-arvon edellytysten parantamista.

Ilmaston lämmetessä metsämme kasvavat entistä nopeammin, ei niinkään Hoskosen mainitsemien hoitotoimenpiteiden ansiosta. Yksilajiset mänty- tai kuusipellot ylläpitävät parhaiten lajille

teekkiaan. Miten mahtaa alueellamme käydä? Joko vanhusten annos-**jakelua** täälläkin aletaan keskittää?? Onko jollain tietoa, perusturvalautakunnalla tai ohjausryhmällä? Vai onko edes heillä mahdollisuus vaikuttaa yrityksen strategiaan suunnitelmiin ja saada tietoa?

En yhtään ihmettelisi, ellei jo olisi suunnitelmia tehty. Täytyyhän yrityksellä viivan alle jäädä tulo-**sta**, eikä siinä polulla saa esteenä olla kiviä ja männynkäpyjä. Jos yhteistoiminta-alueellamme otetaan tässäkin asiassa mallia muualta maasta ja apteekki palvelut aiotaan keskittää, niin miten apteek-**kiemme käy**? Kuka uskaltaa tulla apteekkiyrittäjäksi pieneen kuntaamme, jos sen toiminnasta tulee hyvin rajallista.

Arvatkaa vain lukijat alkaako **pikkuhiljaa nyppimään minuakin** tämä jatkuva asioiden esille nostaminen. Vaan minkäs teet, kun jatkuvalla syötöllä uhkakuvia leijuu kuntamme yllä. Pelko kuntamme lopullisesta näivettymisestä on todellinen. Ennen kaikkea surulliseksi tilanteen tekee se voimattomuuden tunne, hoiva-alan työntekijöiden, asiakkaiden/potilaiden ja heidän omaistensa puolesta, joilla ei totta totisesti ole helppoa jatkuvien muutosten myllerryksessä.

Hannu Tiainen
22.9.2019, Kihniö

ominaisia tuholaispopulaatioita kuten pistiäisiä ja kirjoja. Hoskonen näkee yksipuolisesti metsätalouden tai kaivostoiminnan ”edut”, vaikka ne eivät enää tuo paikalliselle väestölle etua perinteisessä mielessä, voittojen valuessa verottamatta ulkomaille ja työntekijöiden palkkatason laskiessa maatalouden ja matkailun edellytysten heiketessä. Kai-**voslainsäädäntö**mmen on hyvää afrikkalaista keskitasoa, mutta meiltä löytyy mineraaleja ja koulutettua työvoimaa, joka ylläpitää buumia, joka tuo ”veroparatiisiryttäjiä” konnuillemme. Ongelmat jätetään meil-**le**, voitot ”kotiutetaan paratiiseihin” (esim. Pampalo).

Lopuksi; ”Runon ja Rajantie” - ”parannuksista” (H.H) huolimatta - on Lieksan ja Ilomantsin osuuksilta niin huonossa kunnossa, ettei sinne näytä kukaan matkailuautoineen tai asuntovaunuineen tulevan, vaan kiertävät muita reittejä. Tieto teiden kunnosta leviää mm. SOME:ssa.

Me HH:n kanssa tarkastelemme yhteiskuntaa ja ympäristöä hieman eri näkökulmista, hän kansanedustajana eduskunnan ympäristövaliokunnasta, minä Suomen Luonnonsuojeluliiton jäsenenä SLL:n ympäristölakivaliokunnasta. Käsityksemme uudistuksesta ja edistyksestä poikkeavat toisistaan, mutta katkeamatta jatkuu väestön väheneminen ennusteen mukaan, jos ei ennusteen jatkuvuusolettamia pystytä kyseenalaistamaan.

Brahean perintönä meille Pojois-Karjalaan on jäänyt kulttuuri, jossa vanha puretaan, joten yhdelläkään kunnalla ei ole edellytyksiä hakea ”kansallisen kaupunkipuiston” statusta.

Hannu Ikonen
Lieksa sd

Pakotteet heikentävät Pohjois-Korean ruokaturvaa

Korean demokraattisen kansantasavallan ruokatilanne uhkaa heikentyä talven aikana. Vuosi 2018 oli poikkeuksellisen kuiva ja vuodentakainen kuivuus heijastui myös tämän vuoden viljelytilanteeseen. Kuivan vuoden jälkeen monet joet olivat kuivia, eikä vettä saatu varastoitua väliaikaisista padoista huolimatta riittävästi riisinistutusta varten.

Tue Suomi-Korea-seuran avustustyötä KDKT:ssä

Suomi-Korea-seuralla on kummikoulu Pjongjangissa. Seura avustaa Mirae-kadun kansakoulua mm. opetustarvikkeilla. Ystävyyssseura avustaa KDKT:aa myös katastrofien hoidossa silloin, kun siihen on aihetta. Katastrofityötä seura tekee yhdessä Ruotsi-Korea-seuran kanssa.

Nyt voi auttaa Suomi-Korea-seuraa auttamaan Koreassa lahjoittamalla seuran avustustyöhön joko kertalahjoituksena tai vaikkapa säännöllisenä kuukausilahjoittajana haluamalla summalla.

Tilinumero FI87 1838 3000 0188 61
Viite 3007 (kummikoulu)
Viite 3010 (katastrofityö)

(Rahankeräyslupa nro RA/2019/680, rahankeräysluvan haltija Suomi-Korea-seura, luvan myöntäjä Poliisihallitus 16.8.2019, toimeenpanoalue koko Suomi Ahvenanmaata lukuun ottamatta, keräysaika 15.9.2019-14.9.2020)

Vuoden 2018 satomäärät supistuivat 9 % vuoteen 2017 verrattuna. Satomäärä oli tämän vuosikymmenen alhaisin. Vuoden 2019 satomäärätilastot eivät vielä ole valmistuneet. Kaikkiaan vuonna 2019 tarvittava elintarviketuonti on kuitenkin 1,4 miljoonaa tonnia.

YK:n ruokaohjelman arvion mukaan (WFP) noin 40 % väestöstä kohtaa ruuan määrällistä tai laadullista puutetta huonojen sato vuosien johdosta. Tämä on takapakia siihen positiiviseen kehitykseen, jota elintarviketurvallisuudessa on ollut 2000 luvun alusta lähtien. Keskeinen syy heikkoihin satoihin ovat muuttuneista ilmasto-olosuhteista johtuvat toistuvat luonnonkatastrofit, mutta muitakin heikentäviä tekijöitä on.

Kansainväliset pakotteet ovat

aiheuttaneet polttoainepulaa, joka on tehnyt mahdolltomaksi kylvön ja korjuun juuri oikealla hetkellä. Tämä heikentää välillisesti satoja, koska toimenpiteitä ei voida tehdä optimaaliseen aikaan. Puutetta on edelleen myös lannoitteista, vaikka lannoiteteollisuus onkin ollut kasvusuunnassa.

Myös YK:n KDKT:n avustushjelman rahoituksen saamisessa ruoka-avun toimittamiseksi on ollut merkittäviä vaikeuksia. KDKT:n avustusprojekti on yksi huonoimmin rahoitetuista YK:n humanitaarisista projekteista.

Pakotteet vaikeuttavat ruoka-apua ja ulkomaankauppaa

Huolimatta siitä, että humanitaarinen toiminta on rajattu YK:n pakotteiden ulkopuolelle, aiheuttavat ne erittäin suuria vaikeuksia avustustyölle.

Rahansiirrot ovat hyvin vaikeita, jolloin päivittäisen rahaliikenteen järjestäminen Koreassa tuottaa suuria vaikeuksia. Elintarvikkeiden kuljetukset viivästyvät ja laivayhtiöt ovat ylipäänsä haluttomia toimittamaan tavaraa KDKT:aan, koska laivojen tarkistaminen vie aikaa ja tulee yhtiöille kalliiksi.

Käytännössä sellaisetkin toiminnot, jotka on suljettu pakotteiden ulkopuolelle, ovat huomattavasti vaikeutuneet. Middleburyn instituutti Montereyn kansainvälisestä yliopistosta selvitti joulukuussa 2018 tieteellisten yhteistyöprojektien etenemistä, joissa on mukana pohjoiskorealaisia tutkijoita. Näistä 1300 projektista noin 100 oli sellaisia, että ne voidaan tulkita kielletyksi kaksikäyttötekniikaksi (soveltuu käytettäväksi myös sotilaallisiin

tarkoituksiin) ja ovat näin pakotteiden piirissä.

Tällaisia tutkimuksia ovat esimerkiksi lääketieteen alan epidemiologiset tutkimukset. Jos tutkitaan infektioautien torjuntaa, niin joudutaan kasvattamaan bakteereita. Ne tulkitaan kielletyksi biologisten aseiden kehittämiseen tähtääväksi tutkimukseksi, vaikka tarkoitus olisikin täysin kansanterveydellinen. Ongelma on, että lähes kaikki teknologia, mitä voidaan kuvitella, saattaa olla kaksoiskäyttöä, toteaa Korean tutkija, professori Tim Beal uutistoimisto Sputnikille.

Käytännössä Koreaan voi vielä ilman vientilupia ainoastaan elintarvikkeita. Tällaisten lähetysten mukana ei voi olla esim. metallia sisältäviä laitteita. Kaikenlainen muu

Kuivuus ja myrskyt vaikeuttavat Pohjois-Korean taloutta

Keskustelimme **torstaina 31.10.2019 KDKT:n yhteiskuntatieteellisen seuran edustajan kanssa. Tiesimme, että tänä vuonna KDKT:ssä sateet ovat jääneet vähäisiksi ja maata rasittaa kuivuus. Keskustelimme mm. energiatilanteesta ja maataloudesta. Sähkövoiman tuotantoa KDKT:ssä on varmistettu rakentamalla pieniinkin jokiin vesivoimalaitoksia. Kysyimme riittääkö voimalaitoksiin vettä.**

Vieraamme kertoivat, että touko-kesäkuussa vallitsi kuivuus. Vesi ei pelloille riittänyt. Silloin päätettiin, että maaseudulle lähtevät mm. opiskelijat, julkisten alojen ja puolueen virkamiehet sekä armeija auttamaan. Käytännössä työ oli sitä, että kannettiin ämpäreillä vettä sinne, missä normaali veden saanti ei riittänyt. Tämän johdosta sadon määrä oli sitten lopuksi arvioitua suurempi. Samoin 6.-7.9 Tyynen meren rannikolle oli tulossa taifuuni. Aiemmin oltiin sitä mieltä, että taifuuniin on vaikea varautua. Silloin kehitettiin menetelmiä minimoida taifuunin tuhoja. Samoin kuin kuivuuden aikana alkukesällä, väki kaupungeista lähti maaseudulle avustustyöhön. Tai-

vienti edellyttää YK:n maksullista lupaa ja sen saaminen on epävarmaa.

Ilman pakotteita KDKT voisi käydä ulkomaankauppaa ja hankkia elintarvikkeita vapailta markkinoilta. Pakotteilla tämä on tehty mahdolltomaksi. Pakotteet kohdistuvatkin kaikkein pahiten ihan tavallisiin korealaisiin.

Suomi-Korea-seura on saanut rahankeräysluvan Korean auttamiseen

Suomi-Korea-seura on tehnyt pitkään työtä Suomen ja KDKT:n välisten suhteiden ylläpitämiseksi ja parantamiseksi. Seuralla on ollut useamman vuoden kummikoulu Pjongjangissa. Seura avustaa Mirae-kadun kansakoulua mm. opetustarvikkeilla.

Pohjois-Koreassa torjutaan mm. helteiden, kuivuuden ja rankkasateiden aiheuttamia ongelmia metsänistutuksilla. Tällä hetkellä on meneillään 10 vuoden mittainen metsänistutusohjelma.

fuunin tuhoja onnistuttiin minimoimaan ja vahingot jäivät ennakoitua pienemmiksi.

Kuivuudesta ja ilmaston muutoksen aiheuttamista ongelmista kärsii myös sähkön tuotanto. Vuoden sademäärä on 1200 mm ja normaalisti heinä-elokuussa saadaan puolet (600-700 mm) vuoden sateesta. Tänä vuonna sadekauden sateet jäivät murto-osaan normaalista. Sähkön tuotannosta 70 % saadaan normaalioloissa vesivoimasta. Nyt veden pinnan taso on vain puolet

Seura tukee KDKT:aa koskevaa avustustoimintaa luonnonkatastrofien hoidossa. Katastrofityötä seura tekee yhdessä Ruotsi-Korea-seuran kanssa. Nyt voit auttaa Suomi-Korea-seuraa Korea-avustustyössä lahjoittamalla seuran avustustyöhön joko kertalahjoituksena tai vaikkapa säännöllisenä kuukausilahjoituksena haluamasi summan.

Tilinumero: FI87 1838 3000 0188 61
Viite: 3007 (kummikoulu)
Viite: 3010 (katastrofityö)
(Rahankeräyslupa nro RA/2019/680, rahankeräysluvan haltija Suomi-Korea-seura, luvan myöntäjä Poliisihallitus 16.8.2019, toimeenpanoalue koko Suomi Ahvenanmaata lukuun ottamatta, keräysaika 15.9.2019-14.9.2020)

normaalista. Kaikki vesi joudutaan varastoimaan ensi vuoden maataloustuotantoon. Sanomattakin on selvää, että sähkön tuotanto kärsii. Suurin vesivoimalaitos on pysäytetty ja pienemmät toimivat vajaa teholla. Normaalista sähköenergian tuotannosta saadaan vain 30 %. Energian tuotanto ei vastaa tarvetta. KDKT:ssä tuotetaan kuitenkin kivihiiltä. Tällä hetkellä energian tuotantoa kompensoidaan turvautumalla hiilen käytön lisäämiseen.

Heikki Männikkö

Rahaa on vaan ei jokaiselle

Ennen vaaleja jaettiin, tosin kuvitteellisesti, rahaa sinne ja rahaa tänne. Kun sitten tarkemmin tutkittiin rahasäkin pohjaa, niin eihän siellä ollut kuin enimmäkseen ilmaa. Rahanarvo lasi kuin kuuluisa lehmän häntä, satanen olikin hetken kuluttua vain pari kymppiä.

Nyt kyllä pitäisi kaikkien isänmaallisten kansalaisten olla syvästi huolestuneita. Muutaman vuoden kuluttua pitää löytyä miljardeja euroja amerikkalaisen aseiteollisuuden tukemiseen. Joku lukija voi nostaa haloon, onhan käynnissä tarjouskilpailu Hornettien korvaajien oston. Kyseessä on kuitenkin vain veronmaksajien pissatus. Kyllä koneet tilataan vain Yhdysvalloista. Sen ovat kenraalit äärioikeistolaisine tukijoineen päättäneet. Ehkäpä on kenraaleille luvattu pienet bonukset? Onkohan kenraalin eläke niin pieni, että lisätuloja pitää hankkia jenkkin aseiteollisuuden hankkijana toimimisesta. Uusia hävittäjiä kuulemma tarvitaan uskottavan puolustuksen ja turvallisuuden takaamiseksi. Se on yksi satu asian tiimoilta.

Hyökkäysaseita ei tarvi-

ta puolustukseen ja uudet aseet tuovat ei turvallisuutta mutta turvattomuutta runsaasti. Olemalla Naton ja Yhdysvaltain harjoituksissa mukana Venäjälle tehtävän hyökkäyksen opettelussa, Suomalistaa itsensä ensi-iskun kohteeksi. Oikean sodan sytyessä ei kovin montaa Hornettia ehdi ilmaan, kun ne on tuhottu eli rahaa heitetään kuin Kankkulan kaivoon. Kaiken takana on vain suomalaisten militaristien ja kenraalien jenkkienörystely. Aikoinaan oli tämä ns. suometuminen, mutta siitä oli suomalaisille hyötyä, kun taas jenkkin nuolennasta on vain haittaa ja turvallisuusvajetta.

Loppukaneettina odottaisin jonkun viisaan kertovan, mistä otetaan uusien aseitten maksut. Eläkkeet, lapsilisät, koulutus jne.? Toivottavasti ei tehdä ainakaan velkakauppaa tulevien veronmaksajien piikkiin. He eivät ole syyllisiä nykyisten päättäjien älyvapaiisiin päätöksiin. He voisivat ilmoittaa, etteivät maksa kauppoja, joita eivät ole tehneet. Se olisi suomalaista suorasekkäisyyttä.

Reino Welling Jämsänkoski

Maakuntahanke vallan keskittämistä yhä harvemmille

Viime vuosina yhdistynyt porvaristo, yhdessä heidän hännystelijä joukkionsa kanssa, on saanut aikaiseksi useita kuntaliitoksia. Jos kuntaliitoksia tarkastellaan tavallisten kuntalaisten, siis niiden mökeissään asuvien Maijojen ja Mattien näkökulmasta, on heidän mahdollisuuksiaan vaikuttaa paikallisten asioiden kulkuun merkittävästi supistettu. Lyhyesti, heidän demokraattisia oikeuksia on kavennettu.

Herrojen ja heidän hännystelijöidensä puuhaama maakuntauudistus toteutuessaan kaventaisi entisestään tavallisten kuntalaisten mahdollisuuksia vaikuttaa asioiden kulkuun. Todellisuudessa kyseessä on mitä suurimmissa määrin vallan keskittäminen konttoriin yhä harvalukuisemmaksi käyväle eliitille.

Olen laatinut seuraavanlaisen teoreettisen eli mielikuvituksen tuottaman esimerkin julkisuudessa liikkuneiden tietojen perusteella. Ajatelkaamme maakuntaa, joka kattaisi alueellisesti yhdeksän erillistä itsenäistä kuntaa. Julkisuudessa liikkuneista tiedoista on pääteltävissä, että

kaikki itsenäiset kunnat eivät välttämättä saakaan edustustaan maakuntahallinnon korkeimpaan päätöksiä tekevään elimeen. Eli maakunnan vaaleilla valitussa päätävässä elimessä ei välttämättä olisi-kaan edustajaa jokaisesta maakunnan alueella sijaitsevasta kunnasta. Entistä hurjemmalta näyttää kuntalaisten demokraattisten oikeuksien kaventaminen, jos myös julkisuudessa liikkuneet tiedot siitä, miten päättävän elimen jäsenet valitaan, ovat vähääkään tosia. Edustajat päättävään elimeen valitaan yhtäläisellä ja yleisellä äänestyksellä. Periaate on muuten ihan hyvä, mutta vaalipiirin muodostaisi näissä vaaleissa maakunta. Ehdokkaat maakuntavaaleihin asettavat puolueet.

Ongelma syntyy juuri tästä valitsemistavasta. Tällainen valintatapa antaa mahdollisuuden maakunnan suurimman kunnan virkamiesten ja kunnanvaltuuston ratkaista kaikkien muiden maakuntaan kuuluvien kuntien puolesta asiat. Edellä oleva tarkoittaa käytännössä vallan keskittymistä

entistä pienempiin käsiin. Näin käy jokaisessa asiassa, joka siirretään maakuntatasolle ratkaistavaksi. Eli käytännössä voidaan syrjäyttää asiakerrallaan kunnanvaltuustot. Aivan samoin kuin EU:n lainsäädäntö ja direktiivit näyttävät menevän eduskuntamme päätöskierä yläpuolelle, eli niitä noudatetaan ensisijaisesti rangaistuksen uhalla.

Eipä siinä tarvitse olla mikään matemaattinen nero. Pelkkä Ojalan laskuoppiin pohjautuva laskutaito riittää, kun herää suuri ja aiheellinen pelko, että maakuntahallinto tarkoittaa käytännössä vallan keskittämistä puolueiden poliittisille pelimiehille ja maakunnan suurimman kunnan valtuustolle. Ajatelkaamme esimerkiksi, että maakunnan suurimmassa kunnassa asuisi 96 160 äänioikeutettua ja maakuntaan kuuluvissa muissa kunnissa asuisi yhteensä 66 328 äänioikeutettua. Eipä paljon tarvitse arvailia, miten maakuntavaaleissa tulee käymään, jos koko maakunta on yhtä vaalipiiriä.

Se toinen Timppa

Ranskan oikeisto kaksilla raiteilla voittoon EU:n vaaleissa 2019 (3)

Kaikki valheet sallittuja Ranskan viemiseksi eu-integraation kärkeen

Kalevi Hämäläisen kolmiosaisen artikkelin ensimmäisessä osassa selvitettiin, miten EU:n keskeisimmäksi liittovaltiokehityksen ajajaksi on nousemassa Emmanuel Macronin johtama Ranska. EU-vaaleissa tausta-vaikuttajana toimi vaalien manipulointiin keskittynyt valtamedia. Toisessa osassa tuotiin esiin sitä tapahtumaketjua, jonka tuloksena Ranskan vasemmisto ”tapettiin” ja käännettiin uusliberalistisen kapitalismin kannalle. Tässä kolmannessa osassa selvitetään ”vasemmiston” roolia Ranskan integroimiseksi Euroopan rahaliittoon sekä sen jälkeisiä maan politiikan käänteitä. Suomen tapahtumat ovat lähes peilikuva Ranskan kehityksestä. ”Vasemmiston” osuus Suomen EU- ja EMU-jäsenyydessä oli ratkaiseva. Oheinen kuva 10.1.2002 ilmestyneen Työkan-sanomien etusivulta. Siinä uutisoimme tapahtumaa ”euronistit” uuden vuoden yönä 1.1.2002 ottivat vastaan Euron. Silloin me myös olimme paikalla sanomassa kantamme Euroon liittymisestä.

Euroopasta, Euroopan asiasta ja Ranskan itse itselleen ottamalla roolilla koko Euroopan kehityksestä muodostui eräänlainen kainalosauva, jonka turvin Ranskan sosialistinen puolue ja sen myötä osin myös koko Ranskan muu vasemmisto kykeni vielä vaivoin nilkuttamaan aina 2000-luvulle saakka. Eurooppa on tässä ymmärrettävä nimenomaan Euroopan Unioniksi. Presidentti Mitterrand piti kansakunnalle puheen vuonna 1986, jossa hän totesi: ”Ranska on meidän isänmaa, mutta Eurooppa on meidän tulevaisuutemme”. Tätä slogania hän toisti toistamasta ehdittyään. Pyrkiesään toiselle kaudelleen 1988 juhlapuheessaan 31.12 Ranskan kansakunnalle sanamuoto oli täsmälleen sama, mutta uutta oli nyt se, että perinteisen trikolorilipun kylkeen molemmille puolille oli asetettu EU:n tähtilippu. Tradition oli aloittanut jo hieman aiemmin Euroopan komission puheenjohtajaksi äärimmäisen epädemokraattisella tavalla nostettu Mitterrandin läheinen ystävä Jacques Delors. Joulukuussa 1992 Maastrichtin sopimuksen kunniaksi järjestetyillä päivällisillä Mitterrand valehteli taas lyyrisin termein EU:n vuonna 1989 ratifoimasta sosiaalisesta kirjasta (Charte sociale). Voittaneen kai todeta, että mikään asia unionin historiassa ei ole jäänyt yhtä tyhjäksi kirjaimeksi kuin EU-vasemmiston niin hellimä ”sosiaalinen ulottuvuus”. Samassa puheenvuorossaan Mitterrand kerskui Euroopan unionin tuoneen jo nyt, varsin lyhyessä ajassa ”miljoonia työpaikkoja nuorille, valtavan lisäpotkun kasvulle, kuluttajahintojen merkittävän alenemisen, 1400 miljardin frangin piristysruiskeen Ranskan talouteen ja sen myötä yhteensä viisi miljoonaa uutta työpaikkaa vain muutamassa vuodessa”.

Ranskan vasemmisto uskoi kapitalistien satuihin

Pahinta tässä ei tietenkään ollut se, että seniili presidentti puhui tuolaista potaskaa, vaan se, että Ranskan vasemmisto uskoi tuolloin vielä hyvin laajasti kaikkiin noihin valheisiin. Antenne 2 kanavalla Mitterrand todisti 1992, että ” Euroopan yhte-

näsiasiakirjan loistavimmalla saavutuksella, koko Euroopan kattavilla sisämarkkinoilla ja siirtymisellä yhteisvaluuttaan varmistamme kokonaiselle Eurooppakodillemme sen kaltaisen instrumentin, mikä mahdollistaa meidän olla kerran maailman voimakkain mahti; maailman voimakkain taloudellinen mahti – mikä onkin nyt jo tosiasia -, maailman voimakkain teollinen mahti, maailman eturivin tieteellisen tutkimuksen ykkönen, ja ennen kaikkea annamme nuorisollemme työtä, tulevaisuuden Euroopan. Me tulemme yhdessä takaamaan uuden, onnellisemman tulevaisuuden kansalaisillemme, me tulemme olemaan väkivämpiä kuin Yhdysvallat ja Japani yhteensä – Maastrichtin sopimus tulee sinetöimään tämän loistavan tulevaisuuden”.

Euroлумouksen kadottua katosi myös demaripuolue

Ranskan vasemmiston nykyisen rapiotilan keskeisimmät syyt ovat erityisesti Ranskan sosialistisen puolueen lähestulkoon kritiikitön heittäytyminen äärimmäisen eurooppa-uskon ja -optimismin varaan 1980- ja 1990-luvuilla. Vain Ranskan äärioikeisto esitti heti 1980-luvulta lähtien, perusteiltaan tosin täysin epäasiallista ja epäyhteiskunnallista kritiikkiä Euroopan unionia kohtaan. Mutta olennaista tässä onkin se, että samalla kun liberaalioikeisto ajoi unionia yhdessä siihen vielä kiihkeämmin uskovien sosiaalidemokraattien kanssa, vastusti oikeiston toinen raide sitä samanaikaisesti yhä pontevammin. Pierre Rosanvallon kuvaa tätä kirjassaan erinomaisesti toteamalla, että ”Euroopan kiihkeä huutaminen apuun oli vain keino peittää ja torjua ranskalaisen sosialismin aatteen ja näköalojen kuituminen: Euroopasta piirrettiin uusi epärealistinen ja taianomainen odotuksen horisontti, jonka ranskalainen työväenliike aiemmin oli ruumiillistanut ranskalaisen sosialismin rakentamiseen”. Lukemattomat lupaukset, toiveet ja utopiat Euroopan suhteen ovat sitten romuttuneet viimeisten parin -kolmenkymmenen vuoden aikana. Jacques Delors olikin ensimmäisiä, jotka otti-

vat käyttöön termin ”Eurooppa rakennus” (construction européenne), jolla Delors viittaa huomattavasti vaatimattomampaan etene-miseen, kuin siihen propagandaan, jolla ajatus EU:sta pakkomyytiin kansalaisille. Puheet ”pienten askeleiden politiikasta”, ”liikkeen tärkeydestä”, ”merkittävistä tulevaisuuspotentiaaleista” jne. kertovat kyllä jokaiselle politiikan seuraajalle, millaiseen stagnaatioon sosiaalidemokraattinen eurooppa-politiikka on viimeisten parinkymmenen vuoden kuluessa ajautunut. Enää heidän äänestäjätään eivät ole voosiin uskoneet ”Eurooppa rakennukseen”. Pierre Rosanvallon haluaa vielä muistuttaa siitä suomalaisen eu-eliitin visusti vaikenemasta tosiasiasta, että Ranskan kansanäänestysessä vuonna 1992 kanta Maastrichtin sopimuksen puolesta voitti vai-vaisen 1%:n äänienemmistöllä oi-keiston, sosialistien ja presidentti Mitterrandin jättimäisestä propa-gandasta huolimatta. Euroopan pe-rustuslaista äänestettäessä vuonna 2005 ranskalaisten eurolumous oli jo täysin haihtunut, sosiaalidemo-kraattinen puolue oli sisäisesti täysin hajallaan ja tuloksena ei voinut olla mikään muu kuin se, että ranskalaiset hylkäsivät valtavalla ään-ten enemmistöllä tuon ”perustuslain”, jonka suomalaiset ”allekirjoit-tajat” olivat tuolloinen pääministeri Matti Vanhanen ja ulkoministeri Erkki Tuomioja.

Ranskan oikeiston piti voittaa eurovaalit

Olen edellä kuvannut pääpiirteis-sään ne Ranskan sosialistisen puo-lueen keskeiset ja karkeimmat virheet ja epäonnistumiset, jotka ovat johtaneet koko puolueen lähestul-koon täydelliselle kadotuksen tielle ja ainakin sen poliittisen merkityk-sen totaaliseen katoamiseen Rans-kan poliittiselta kartalta. Olen tilan-puutteen ja asian vaatiman laajuu-den vuoksi jättänyt muutamia mai-nintoja lukuun ottamatta selvit-tämättä Ranskan kommunistisen puolueen tai lukuisten muiden mm. trotskilaisten tai Ranskan parlamen-tissa olleiden muiden äärivasemmis-tolaisten puolueiden tarkemman käsittelyn. Sen aika tulee Ranskan vasemmistoa käsittelevien kirjoitus-teni myöhemmissä osioissa. Tämän artikkelin keskeinen tarkoitus on ol-lut kuvata Ranskan pakkoviemistä Euroopan rahaliittoon ja erityisesti Ranskan sosialistisen puolueen oi-keistoliberaalien roolia siinä proses-sissa. Ennen kuin käsittelem, miten länsieurooppalainen oikeisto var-misti etukäteen voittonsa Ranskan vuoden 2019 eurovaaleissa, on pakko tehdä lyhyt ekskursio koko näy-telmän yhteen pääosan esittäjään.

Macron edistyi kapitalisti-na ja keinottelijana

Emmanuel Macron on entinen in-vestointipankkiiri, jonka oikeisto-socialisti François Holland nosti lähes täydestä tuntemattomuudesta vuonna 2014 Ranskan talous- ja elinkeinoministeriksi. Tuolloin Macron ei ollut enää edes sosialisti-sen puolueen jäsen, vaan oli eronnut puolueesta jo vuonna 2009. Yk-sityistä jesuiittakoulua aluksi käynyt Macron eteni koulu-urallaan ripeäs-ti avioituen lukioaikaisen ranskan-opettajansa kanssa vuonna 2007. Kansainvälisesti tunnetun finans-siteoreetikon Jacques Attalin suo-

situksesta Macron siirtyi nuorena Lontooseen juutalaisen finanssipää-oman Rothschild et Cie investointi-pankin palvelukseen. Pankin omis-taan muuten Rothschild & Co. Emma-nuel Macron työskenteli investointi-pankkiirina vuodet 2008-2012 ede-ten urallaan nopeasti ja oli ratkai-sevana osapuolena, kun Nestlé os-ti Pfizerin tytäryhtiön. Kauppa tiet-tävästi teki Emmanuel Macronista miljardöörin, koska myyntivoittojen kotiuttamista on ollut mahdotonta jäljittää ja lisäksi Macronin eu-kam-panja leimasi hänen talous- samoin kuin Israel-kytkentöjen selvittä-misen häntä vastaan suunnatuksi ajo-jahdiksi ja antisemitismiksi.

Uusliberalisti Macronin to-delliset rahoittajat piilossa

Macron siirtyi presidentti Hollanden esikuntaan Élysée-palatsin apulais-pääsihteeriksi ja edelleen Macron korvasi kaksi vuotta myöhemmin liian vasemmistolaisena pidetyn ta-lousministerin. Macron ajoi erittäin markkinamyönteistä politiikkaa ja ajautui pian ristiriitoihin niin hal-lituksen sisällä kuin ammattiliitto-jen kanssa. Hän erosi talousministe-rin paikalta omasta tahdostaan, hä-nen mukaansa välttämättömiä ta-loudellisia uudistuksia vastustavien menneisyyteen takertuneiden taho-jen yhteistyökyvyttömyyden vuoksi vuonna 2016 ja perusti sen jälkeen aivan kuin tyhjästä huhtikuussa 2016 oman poliittisen oikeistolibe-raalin liikkeen ja nousi presidentiksi äänivyöryllä toukokuussa 2017. Ko-ko tämän rakettimaisen nousun ta-loudelliset taustat ja Macronin to-delliset rahoittajat ovat edelleen piilossa, mutta on ilmiselvää, että valtavista summista ja niiden myö-tä saaduista taloudellisista eduista ja vastapalveluksista täytyy olla ky-se. Presidenttinä Macron on ajanut lähes rajattomia eurovastuita, EU:n yhteistä armeijaa, liittovaltiokehi-tyksen vauhdittamista, ekologisten ja ympäristökulujen maksattamista köyhimmällä väestönosalla ja kaik-kein kovimman kritiikin kohteeksi hän joutui Ranskassa omaisuusve-ron poistoesityksellään, sekä väes-tön rikkaimman 3% veronkeven-nysvaativuorokautillaan. Keltaliivien lii-keh dintää pehmittääkseen Macron on jo nyt luvannut, arvioinneista riippuen, noin 17 miljardin euron edestä budjettihelpotuksia vuosille 2020-21. Ilmeinen Matteo Salvinin seuralainen siis.

Liberaalioikeisto flirttai-lee ja oikeistonationalistit pitävät kuria

Eurovaaleissa Ranskan oikeisto ajoi näkyvästi kaksilla raiteilla vaalivoit-toon. Ranskassa eurovaalit voitta-neella oikeistonationalisteilla (Ras-semblement national, RN) ei ole juuri mitään eroa talouspolitiikan alueella; yritys-, verotus-, innovaa-tio-, kasvu-, teknologia- tai maata-louspolitiikassa vaaleissa toiselle si-jalle yltäneelle Macronin La Répub-lique en Marche et Modem -puo-lueyhteenliittymän kanssa. Mainit-takoon vielä, että ilman oikeistoli-beraalin Modemin tukea Macron oli-si kärsinyt huomattavasti nöyryyttä-vämmän tappion. Oikeisto on näin kehittänyt eräänlaisen kaksoisstra-tegian, jolla talous- ja sosiaalipoliti-i-kan kysymyksissä varmistetaan yli-voimainen voitto oikeistolle. Libe-raalioikeisto voi flirttailla liittovaltio-, homo-, trans-, ilmastonmuutos-, ih-

misoikeus-, kehitysyhteistyö-, maa-hanmuutto-, sekularisaatio-, huivi-tai uskontokysymysten ”vapaamieli-sempien” tulkintojen kanssa. Oikeis-tonationalistit pitävät huolen kurista ja järjestyksestä. Lopputuloksena on se, että vaalikeskusteluissa ei mihin-kään talouspolitiikan syvällisempiin rakennekysymyksiin kerta kaikkiaan päästä käsiksi, kun oikeisto on niistä pieniä semanttisia eroja lukuun ot-tamatta täysin samaa mieltä.

Kun näin on, jää kamppailu ainoastaan hyvin epäolennais-ten identiteettipoliittisten kysymysten alueelle. Ranskan kohdal-la ensi sijaisesti maahanmuuton, turvallisuuden ja terrorismiin liitty-vien kysymysten alueelle. Mainitta-koon, että vaaleissa neljänneksi jää-nyt niin sanottua perinteistä ”mal-tillista” gaullismia edustanut Re-publikaaninen puolue kävi joillakin alueilla jopa huomattavasti RN:ä ras-sistisemman ja maahanmuuttovas-taisemman vaalikamppailun. Kun koko talous- ja sosiaalipolitiikan he-gemoninen keskusteluylivoima on äärioikeistolla ja liberaalioikeistol-la, ei siinä ole mitään mahdollisuuk-sia tuoda vasemmistolaisia teemoja esiin kyseessä olevien politiikkaloh-kojen osalta.

”Kaikki paha vuoden 1968 vasemmiston aatteista”

Poliittinen oikeisto on onnistunut demonisoimaan Ranskan vasem-miston talouspolitiikan ulkopuoli-set teematkin erittäin tehokkaasti. Tämän kehityskulku sai alkunsa Ranskan äärioikeiston pienten pii-rien propagandasta 1960-luvun lo-pun laajaa opiskelijavasemmistoa vastaan suunnatun kampanjan laa-jentuessa vuosien saatossa. Aluk-si tuolloin vielä pieni ja vähäpätöi-nen äärioikeisto vastusti, lähinnä ras-sistisin argumentein, siirtotyöläisiä ja heidän sosialisten oljensa ko-hentamista. Vähän kerrassaan eri äärioikeiston fraktiot kykenivät pa-rempaan yhteistyöhön ja vaalime-nestystä alkoi ilmaantua 1980-lu-vulla. Kansallisen Rintaman, nykyi-sen Kansallisen Liittoutuman nousu Ranskan suurimmaksi puolueeksi ei tapahtunut minkään yhden jytkün ansiosta, vaan puolue ja sitä lähellä olevat lukuisat äärioikeistojärjestöt ovat tehneet erilaista propaganda- ja puoluettyötä jo lähes neljänkym-men vuoden ajan. Äärioikeisto oli ensimmäinen, joka oli jo netin alku-aikoina vahvasti esillä aloittamassa tätä ”kulttuurimarxismien vastaisek-si ristiretkeksi” nimittämänsä kult-tuurisotaa. Aivan keskeinen ja yksin-kertainen identiteettipolitiikan ydin ei enää ainoastaan Ranskan äärio-keiston, vaan Ranskan tasavaltalai-sen oikeiston pyrkimyksessä demo-nisoida vasemmisto on seuraava: - Vasemmisto on tuonut haittamaa-hanmuuttajat Ranskaan, siis vasem-misto vihaa ”alkuperäisiä” ranskalai-sia. Vasemmisto puolustaa maahan-muuttajia, siis vasemmistoa täytyy rangaista tästä epäisänmaallisuudesta. Osa oikeistosta vaatii Ranskan siirtomaavallan palauttamista. Kai-ki ”paha ja mätä”, mitä ranskalaisessa yhteiskunnassa tänä päivänä esiin-tyy, on peräisin vuoden -68 vasem-miston aatteista: koulukurin puute, uskonnon merkityksen vähenemi-nen, seka-avioliitot, homoavioliitot, sukupuolineutraali kasvatus, teolli-suustuotannon vieminen Ranskan

Kukas se kissan hännän nostaa

Vanha sanonta kuuluu, että ”kukas sen kissanhännän nostaa, jos ei kissa itse”. Tähän aikaan se sopii varsin hyvin, sillä minä-minä väkeä taitaa nykyaikana olla näkyvissä enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Tosin kapitalismissa itsekkyyks on aina luontevaa - oma suu on aina lähempänä kuin kontin suu. Marx teki aikanaan valtavan tutkimuksen, jonka koko maailma tuntee nimellä Pääoma. Marx tuli siihen tulokseen, että kapitalistista talousjärjestelmää ohjaa luonnon lakien kaltainen kokonaan ihmisistä riippumaton arvolaki. Se esiintyy kapitalismin kaksoisluonteen vuoksi arvotuotteena ja tuotearvona.

Arvotuote ja tuotearvo

Arvotuote sisältää yksinkertaisen uusintamisen. Sen Marx kuvasi kaavalla $C' = C + v + m$. Siinä C' on kokonaistuotanto, C tavaravarastot, v on työpalkat ja m lisäarvo. Tuotearvo sisältää laajennetun ja kasautuvan uusintamisen. Sen hän kuvasi kaavalla $C = c + v + m$. Nyt C on kokonaistuotanto, c on varastoissa oleva kapitalistien ikioma pysyvä pääoma, v on työpalkat ja m on lisäarvo.

Näin kaavoihin tiivistettynä Marx kuvaa arvolain, joka määrittää kuinka kapitalistinen talousjärjestelmä toimii joka hetki, taukoamatta. Se ohjaa kapitalisteja kaikissa toiminissa, vaikka he eivät sitä itse tiedä eivätkä voi sille mitään. Arvolain vuoksi kapitalisti on kapitalistin pahin vihollinen, vaikka heidän on pakko yhdessä riistää palkkatyöläisiä. Arvolain seurauksena pääomat keskittyvät ja kapitalistien määrä vähenee, mutta työläisten määrä lisääntyy. Tämä luonnon lakien kaltainen laki toimii kapitalistisen järjestelmän loppuun saakka.

Ensimmäinen tunnettiin vain palkat

Marxin tutkimukset kestivät yli kolmekymmentä vuotta. Sen tulokset hän julkaisi nimellä ”**Pääoma Kansantaloustieteen arvostelua**”. Se on niin valtava, monipuolinen ja perusteellinen, että sen äärellä lukijat jopa tutkijatkin ovat istuneet hämmentyneinä ja silmät suurina. Pääomalla on suorastaan pyörötyävä vaikutus. Ehkä siitä johtuu, että käytännössä sen ”totuus ts. sen todellisuus ja voima, tämänpuolisuus” on tähän asti jäänyt todistamatta, vaikka itse Marx sitä filosofiassaan edellytti.

Noiden kaavioiden symboleista on tunnettu vain vaihteleva pääoma ts. palkat (v). Vasta, kun kansantalouden tilinpidossa ryhdyttiin julkaisemaan kokonaistuotannon arvo (C'), tunnettiin tuotanto ja

palkat, mutta edelleen jäi avoimeksi liikkuva pääoma ts. varastot (C) ja lisäarvo (m).

Arvotuote t. yksinkertaisen uusintaminen

Nykyinen bruttokansantuote (bkt) on mielivaltainen tilastokokoelma, joka ei noudata hyvää kirjanpitolapaa. Sen kaksi puolta eivät ole toisistaan riippuvaisia. Siksi ne eivät korreloi eivätkä koskaan täsmää.

Kansantalouden tilinpidossa on kuitenkin runsaasti tietoa talouden eri osista. Niistä syntyy varsin helposti tuloslaskelma, joka noudattaa hyvää kaksinkertaista kirjanpitolapaa. Molemmat puolet, tulot ja menot, ovat toisistaan riippuvaisia, ne korreloivat ja aina täsmäävät.

Tuloslaskelman avainongelma oli varastojen arvo. Se saadaan, kun kokonaistuotannosta (C') vähennetään palkkojen ja toimintaylijäämien netto, sekä kaikki verot ja maksut. Jäännös on tavaravarojen arvo. Vuonna 2018 kokonaistuotanto oli 432,5 miljardia euroa. Kun siitä vähennetään varastojen arvo 225,5 ja palkat 90,2 jäännös on lisäarvo 116,9.

Näin on saatu selville arvotuote eli yksinkertainen uusintaminen: $C'432,6 = C\ 225,5 + v\ 90,2 + m\ 116,9$ ja lisäarvon suhdeluku on 77,2.

Pääoman muodostus

Tuloslaskelman toisella puolella on tuotannon käyttö. Se saadaan, kun tuotannon arvosta 432,6 vähennetään varastojen arvo 225,5, kulutus 177,9, sekä lisättään kauppataseen alijäämä 1,3 (ylijäämä pitäisi/pitää vähentää). Nyt jäännös 30,5 miljardia euroa on pääoman muodostusta.

Tässä on todettava, että tämä uusi pääoma ei ole tuotannon välineitä, vaan muuta uutta pääomaa, asuntoja, huviloita, julkisia tiloja jne.. Tuotantoprosessin aikana välineiden fyysinen kuluminen korvataan välittömästi, mutta vanhan

poisto ja uuden tekniikan käyttöön-otto, ns. moraalinen kuluminen, korvataan erikseen. Yleensä se näkyy arvon kasvuna, vaikka kuluminen, konkreettinen ja moraalinen, ovat aina lomittain.

Tässä käsitellään vain pääoman kiertoa tuotantoprosessissa. Kiinteän pääoman ja voitonsuhteluvun laskutendenssin laki jäävät nyt käytännön syystä käsittelemättä. Työväenluokan kannalta lisäarvo on ensisijainen, kun kapitalistien kannalta ensisijaisia ovat kiinteä pääoma ja voiton suhteluvun laskutendenssin laki.

Tuotearvo t. laajennettu uusintaminen

Edelleen. Että päästäisiin tuotearvoon, laajennettuun ja kasautuvaan uusintamiseen, on selvitettävä, paljonko ilmaista lisätyötä on piiloutunut tavaravarastoihin. Se selviää, kun tiedetään, että varastot vaihtuivat (uusitaan) vuoden aikana lähes kaksi kertaa. Siksi varastoissa on työtä suhteellisesti saman verran (20,9 %), kun sitä oli kokonaistuotannossa.

Kun varastojen (C) arvo oli 225,5, silloin siinä oli ilmaista niin sanottua lisätyötä (v) 47,0 miljardia euroa. Kun se vähennetään varastojen arvosta silloin omistajien ikioma pysyvä pääoma (c) oli 178,5 miljardia euroa.

Nyt Marxin symboleissa tapahtuu muutos. Kokonaistuotannon merkintä on C . Näin tuotearvo, laajennettu ja kasautuva uudistaminen on; $C\ 432,6 = c\ 178,5 + v\ 90,2 + m\ 163,9$ ja lisäarvon suhdeluku on 181,7.

Palkkojen ja lisäarvon lopullinen jako

Tässä ei ole vielä kaikki. Palkat ja lisäarvo joutuvat vielä uudelleen ja lopulliseen jakoon. Ensimmäiseksi on selvitettävä työn arvo. Se saadaan, kun kokonaistuotannosta vähennetään kapitalistien ikioma pysyvä pääoma. Sen jälkeen kansantulo on 254,1 miljardia euroa. Jakamalla se tehdyillä työtunneilla, saadaan työn arvoksi 69,22 euroa tunnissa.

Sitä lähellä olevat tai sitä suuremmat palkat, eivät ole tuottaneet lainkaan lisäarvoa. Ne ovat yritysten johtajilleen palkkana maksettua lisäarvoa. Niiden määrä oli 14,3 miljardia euroa, jotka on palkkasum-

”Uuteen aikaan, Adam Smithistä Karl Marxiin, bruttokansantuotteesta tuloslaskelmaan” on A4 kokoa. Tilauksia hoitaa mm. Juha Kieksi (juha.kieksi@saunalahti.fi). Postitse hinta on seitsemän euroa. Kirjaa saa Kansan äänen aktiiveilta viisi euroa/kpl.

masta siirrettävä lisäarvoon. Nyt uudelleenjaon jälkeen palkkasumma on 75,9, lisäarvo 178,2 miljardia euroa ja lisäarvon suhdeluku on 234,8.

Edelleen molemmista, palkoista ja lisäarvosta, on vielä vähennettävä sotumaksut ja kaikki verot. Niistä kertyy yhteensä 99,9 miljardia. Sen jälkeen nettopalkat ovat 41,9 ja nettolisäarvo 112,3 miljardia euroa. Nyt lopullinen lisäarvon suhdeluku on 268,0.

Viimeisen kymmenen vuoden aikana uudellaan jaon jälkeen lisäarvon suhteluvun keskiarvo oli 232,1. Käytännöllisesti katsoen se on polkenut paikallaan. Sen sijaan lopullisen jaon keskiarvo on 234,9, mutta se on kasvanut 216,8:sta 268,0:aan. Siinä on ollut jatkuvaa kasvua, kun julkisen talouden menoista palkansaajien osuus on jatkuvasti kasvanut.

Arvolaki toimii käytännössä

Kuten sanottu, niin kukas sen kissan hännän nostaa jos ei kissa itse. Olen onnistunut todistamaan arvolain toimivan käytännössä. Se julkaittiin nimellä ”**UUTEEN AIKAAN** Adam Smithistä Karl Marxiin, bruttokansantuotteesta tuloslaskelmaan”. Se on myös netissä; <https://1drv.ms/b/s!Aj6yIlfNAF9s0hVc4gOTsQpt0GE7c>

Jostain syystä sitä ei ole ku-

kaan koskaan eikä missään aikaisemmin tehnyt. Siksi arvolaki on saanut teorian leiman. Joitakin kummallisista yritelmiä on tehty. Varsinkin erikoista on se, että asiaan paneutuneille näyttää olevan vaikeuksia ymmärtää, että ratkaisussa kyse on pelkästä aritmetiikasta.

Lähes kaksikymmentä vuotta olen joka vuosi tarkistanut, että laskelmat pätevät ja antavat vertailukelpoisen tuloksen. Samalla on syntynyt pitkän ajan tilastoja, joista saa kuvan suomalaisen kapitalismin muutoksista. Tarkistukset ovat pitäneet, eikä kukaan ole osoittanut järjestelmässä olevan virheitä. Ainakin Suomessa ilmeinen syy arvolain ratkaisun viivästymiseen lienee siinä, että vasta 1998 kansantalouden tilinpidossa ensimmäisen kerran julkaistiin tuotannon kokonaisluvut. Se avasi tien uuteen aikaan, jossa työväenluokan riisto ei enää ole teoreettinen kysymys. Nyt riiston määrä ja taso paljastuvat vuosittain käytännössä konkreettisesti.

Arvolaki on luonnon lakien kaltainen laki, joka toimii kapitalistisen järjestelmän loppuun saakka. Sen vaikutus loppuu, kun kapitalistinen finanssi- ja tuotantopääoman yksityisomistus lakkautetaan.

Kai Kontturi
toimituksen välitsikot

Suuresta puhalluksesta 25 vuotta

Olen jo vuosikymmeniä ounastellut suomalaisten olevan eräänlaisia itsensä kiduttajia. Vaaleista toiseen pantataan arvokas oma ääni isoimmalle valepukille. Kuka lupaa autuaamman tulevaisuuden tai peräti poistavansa työttömyyden muutamassa kuukaudessa. Valepukkeja on kaikissa puolueissa, mutta parhaiten tämä masokistisuus on hyödynnetty perussuomalaisissa. Tässä puolueessa jo puolueen nimi on harhaanjohtava, ei oikea perussuomalainen pelkkä ja vihaa erioituisia ihmisiä eikä syytä maahanmuuttajia suomalaisten ongelmista.

Suurimmat ja törkeimmät vaalilupauspaketukset tehtiin kuitenkin ennen EU-kansanäänestystä. Suomalaisille kerrottiin kyseessä olevan elämän ja kuoleman kysymys. Suomen kerrottiin saavan jatkuvasti suuremmat tulot eeuusta kuin mitä maksamme sinne. Elintarvikkeiden hinnat romahtavat, työttömyys katoaa. Kun erästä suomalaista virkamiestä haastateltiin ja häneltä tiedusteltiin onko EU:sta mahdollista erota. Virkamies vastasi: Jättää vain jäsenmaksun maksamatta niin ero tulee.

Kellä on mahdollisuus kirjoissa lukea vuoden 1994 lehtiä, sieltä löytyy huvittavia asioita ja varmuus heppoudesta huijata suomalaisia. Suomi haluttiin EU:n jäseneksi vain jäsenmaksujen takia, ei turvallisuuden tai minkään muun syyn takia. Jäseninä on valtioita, jotka rohuuavat avustuksia Harmagedonin taisteluun asti ja nauravat suomalaisten tyhmyydelle.

Ainahan joka maassa ja järjestössä on rippunen hyvääkin asiaa ja aihetta. Osittainen passiivisuus ei koske meikäläistä, matkustelen vain Venäjällä, Ruotsissa, Kiinassa ja Pohjois-Koreassa. Moni suomalaispoliitikko on saanut hyväpalkkaisen ja vähätöisen työpalkan EU:sta. Samalla eivät ole häiritsemässä Suomen poliittista elämää. Perussuomalaisten Hakkarainen ei halua häiritä suomalaisia hammaslääkäreitä, vaan hoidattaa purukalustonsa Hondurasissa.

Kunhan Iso-Britannia pääsee joskus eroon EU:sta se auttaa myös muita maksuautomaateiksi joutuneita maita kuten Suomea. Euroopan Unioni mätännee sisältä päin, eikä se ole ollenkaan huono asia. Väitteet Euroopan Unionin ikuisuudesta ovat yhtä absurdeja, kuin kuolleitten ylönousutarinat.

Reino Welling
eläkeläinen Jämsänkoskelta

Ranskan oikeisto kaksilla raiteilla voittoon EU:n vaaleissa 2019 (3)...

Jatkoa sivulta 8

ulkopuolelle, lakkoliikehdintä, työmoraaalin löystyminen, koululaisten ilmastomielenosoitukset, ranskan kielen aseman rappeutuminen jne.

Oikeiston on täytynyt vastustamisen ja vihaamisen sijaan alkaa rakastaa Euroopan unionia. Euroopan unioni näyttääkin nyt tarjoavan mahtavan mahdollisuuden liittoutua ja viedä läpi paitsi nationalistis-konservatiivista agendaa rajojen sulkemisineen, mutta myös uusliberaalia agendaa. Sisämarkkinoita voidaan vahvistaa, liittovaltioketjuytystä myös kunhan siirtolaisiksi pyrkivien ”järjestelyleirit” rakennetaan varsinaisen Euroopan ulkopuolelle. Kaikkia näitä suuntauksia edustavat puolueet menestyivät EU-vaaleissa. Euroarmeijaan ja Natoon varovaisen myönteisesti suhtautuvat vihreätkin saivat pienehkön vaalivoiton ja heillä ei

Suomen pankin luona ”euronistit” uudenvuoden yönä 1.1.2002 jonottivat päästäkseen ihailemaan euroja

talouspoliittisesti liene mitään ongelmia liittoutua Euroopan oikeiston kanssa. Ei ole mitenkään mahdollonta yhdistää näitä vain pinnallisesti, identiteettipoliittisesti toisiaan erottavia agendoja toisiinsa.

Yksi asia on kuitenkin varma: Vasemmistolaisista talouspolitiikkaa

Euroopan Unionilta on seuraavan viiden vuoden aikana turhaa toivoa. Tarvittaisiin vahvaa Euroopan unionia vastustavaa vasemmistolaisista liikettä.

Kalevi Hämäläinen
tutkija

Tutustuimme Krimiin-kansojen ko

Krim, historia ja Venäjä

Kauan odotettu vierailumme Krimillä 24.9.-1.10.2019 onnistui yli odotusten. Se mikä matkalla selkeni, oli että Krimillä näemme pienoisessa palan koko Euroopan ja Aasian historiaa. Poliittisen historian ja historiallisen materialismin harrastajalle Krim on todellinen aarreaitta. Oppaidemme kertomusten perusteella saatoimme nopeastikin koota kasaan ne historialliset vaiheet, joiden kautta Krimistä tuli osa Venäjää. Antiikin aikaan Krimin niemimaa kulki nimellä Taurien Kheronesos. Nykyisen Sevastopolin lähellä syntyi Kheronesoksen kaupunki, jonka perustivat Mustanmeren etelärannalla sijaitsevan kreikkalaisen siirtokunnan Herakleia Pontiken asukkaat. Kreikkalaiset alkoivatkin perustaa siirtokuntiaan Mustanmeren rannikolle ja myös Krimille jo 600 eaa. Vuonna 640 Krimin alue joutui Itä-Roomalle. Kansainvaellusten aikaan useat kansat kulkivat Krimin alueen kautta ja ajan loppupuolella Krimillä asui gootteja. Sitten Krimin alueen valloittivat 1200-luvulla idästä tulleet tataarit (mongolit), joiden aikana vakiintui nimi Krim (linnoitus). Mongolien "Kultaisen odran" valtakunta hallitsi Venäjää, Ukrainaa ja Kazakstania sekä samalla Krimiä 1200-luvun alkupuolelta 1400-luvun lopulle. Kultaisen Odran heikennyttyä Krimin tataarit perustivat itsenäisen kaanikunnan n. vuonna 1440, josta myöhemmin tuli Turkin vasalli ja liittolainen.

Katariina Suuren noustua valtaan Venäjällä aloitettiin poliittinen työ Balkanin kansojen vapauttamiseksi. Osmanit pelkäsivät Venäjän vahvistumista ja vaativat Ranskan ja Itävallan tukemana Venäjää vetämään joukkonsa pois Puolasta. Tähän Venäjä ei suostunut ja Turkki julisti 6.10.1768 sodan Venäjälle. Tässä sodassa Venäjä oli voitollinen. Venäjälle oli tärkeää varmistaa vapaa kulkuväylämerelle. Vuonna 1772 Venäjä sopi Krimin kaanin kanssa Krimin itsenäisyydestä Venäjän suojeluksessa. Kutšuk Kainardin rauhassa 1774 Krim irrotettiin Turkin vallasta. Niemimaalla puhkesivat kuitenkin taistelut kristittyjen ja islaminuskoisten välillä, jonka seurauksena Venäjä liitti alueen suoraan hallintaansa v. 1783.

Krimin uusi asema Venäjän yhteydessä

Useat ryhmämme jäsenet olivat vierailleet Krimillä jo neuvostoaikana. Allekirjoittaneelle tämä oli ensimmäinen vierailu Krimille. Matkalta antoi jännitystä Krimin uusi asema Venäjän yhteydessä. Neuvostoaikana Krim kuului Venäjän Federaatioon, kunnes Nikita Hruštšovin ohjauksella niemimaa v. 1954 liitettiin Ukrainaan. Strategiselta sijainniltaan Krim on äärimmäisen merkittävä alue. Tällä ei kuitenkaan v. 1954 ollut suurta merkitystä. Tilanne muuttui ratkaisevasti ensin Neuvostoliiton hajottua ja sitten kun v. 2014 Maidanin mellakoinnissa Kiovassa valta siirtyi banderalaisille oikeistovoimille ja kansan valitsema presidentti **Janukovitš** joutui maanpakoon. Hän ei ollut diktaattori, eikä hänen suojanaan ollut aseistettuja joukkoja.

Neuvostoliiton korkein neuvosto hyväksyi 26.4.1990 Neu-

Vorontsovin (Alupkan) palatsin kaunis eteläinen sisäänkäynti on rakennettu itämaisella tyyllillä.

vostoliiton ns. hajoamislakina autonomisille neuvostotasavalloille oikeuden valtiolliseen itsenäisyyteen. Krimin tasavalta äänesti silloin itsenäisyydestään 20.1.1991. Äänestysprosentti oli 81 % ja äänestäneistä 93 % kannatti Krimin itsenäisyyttä ja paluuta Venäjään. Vastoin äänestyksen tulosta Ukraina sisällytti Krimin omaan itsenäisyysjulistukseensa 24.8.1991 eli pakko liitti Krimin itseensä. Krim julistautui uudelleen itsenäiseksi 1992, mutta tätäkään päätöstä Ukraina ei huomionnut. Maidanin vallanvaihdon jälkeen 11.3.2014 Krimin parlamentti julisti Krimin kolmannen kerran itsenäiseksi ja tämä vahvistettiin kansanäänestyksellä 16.3.2014. Irtautumista Ukrainasta kannatti yli 80 % äänestäneistä.

Matkalla Jaltaan

Lentokoneemme nousi Moskovasta 24.9.2019. Tiesimme, että vaikean poliittisen tilanteen johdosta emme lennä suoraan Ukrainan yli Krimille, vaan kierretään idempää Donin Rostovin kautta. Runsaan parin tunnin lennon jälkeen koneen oikealla puolella alkoi näkyä meri, jonka saattoi arvata Asovan mereksi. Pian alkoi näkyä myös vuoristoa (Jaila vuoristo) ja kone aloitti laskeutumisen Krimin pääkaupunkiin Simferopoliin, jossa asuu 280 000 asukasta. Ilman suurempia viivytyksiä siirryimme bussiin, jolla matkustimme 95 km Krimin vuoriston (Jaila vuoristo t. Taurian vuoristo) ylitse rannikolle Jaltaan. Vuoriston pituus on n. 140 km ja korkeimmat huiput kohtavat 1500 m. korkeuteen. Simferopolia suurempi kaupunki Krimillä on 383 000 asukkaan Sevastopol. Krimillä on 2,2 miljoonaa asukasta, joista 64 % on venäläisiä, 24 % ukrainalaisia ja 13 % tataareja. Jaltan kaupungissa puolestaan asukkaita on n. 90 000. "Ison Jaltan" alueella asukkaita on 150 000. Bussimatkan alussa oppaamme kertoi, että vuosien jälkeen, kun Krim siirtyi uu-

Sevastopolin piirityksen kunniataulun luona opiskelijat seisovat kunniavartiosta. Kahden tunnin välein suoritetaan vahdinvaihto.

Jaltan konferenssin kaikki tärkeät päätökset sovittiin Livadian palatsin tässä huoneessa. Etualalla avoinna päätösasiakirjan ensimmäinen ja viimeinen sivu.

delleen Venäjän yhteyteen, alettiin Simferopolin lentokentälle rakentaa uutta matkustajaterminaalia. Se avattiin liikenteelle v. 2018. Vanha terminaali on edelleen rahtiliikenteen käytössä.

Simferopolin kaupunki osoitautui laajaksi asutukseksi, joka jatkui pitkään etelään kohti vuorista ajettaessa. Viime vuosina Krimillä on panostettu infran kehittämiseen. Matkalla rannikolle panimme merkille useita tataarien moskeijoita sekä rakenteilla olevan ison moskeijan, jota valtion varoin rakennetaan tataariväestön käyttöön.

Vuoristoteitä "mutkitellen ja keinuen" saavuimme Jaltaan ja majoituimme Hotelli Jalta Inturistiin. Se oli rakennettu v. 1977 ja sinne voitiin majoittaa 2500 vierasta samanaikaisesti. Siellä löytyivät kaikki palvelut. Myös Wi-Fi toimi pakotteista huolimatta. Tämän hotellin sisarhotelli on Sotšissa hotelli Zhemchuzhina (Helmi).

Kiertoajelua ja tutustumista Suur-Jaltan alueella

Jalta sijaitsee Krimin etelärannikolla lahdelman pohjukassa, jota ympäröivät kolmelta suunnalta korkeat vuoret. Kaupunki sijaitsee kuin amfiteatterissa. Kaupungin keskustaan mahtuu tasaisempi maa-alue, jossa vilkkaan kaupungin korttelit sijaitsevat hyvin tiheässä. Nopeasti keskustasta ulospäin edetessä korkeuserot kasvavat. Siitä huolimatta kaupunkiin mahtuu hyvin paljon kauniita rakennuksia ja edelleen rakennetaan paljon. Jaltan alueella Jaltasta itään 30 km sijaitsee Alushtan kaupunki ja länteen 17 km Alupkan kaupunki. Löytyy useita vireitä maalaiskyliä, viiniviljelmää ym. Useissa kohdin asutus kohooa korkealle vuorten rinteille.

Vorontsovin (Alupkan) palatsissa

Serpentiiniteitä pitkin pujottelimme länteen Alupkan alueelle tutustumaan **Mihail Vorontsovin** palatsiin (Alupkan palatsi). Mihail Vorontsov syntyi Pietarissa 1782. Hänen

isänsä oli diplomaatti. Täyttäessään 17 v. Mihail matkusti Pietariin ja pyrki armeijaan, johon hänet otettiin v. 1801. Hän osallistui osmanien vastaiseen sotaan Kaukasuksella ja torjui myöhemmin Napoleonin hyökkäystä Venäjälle. Kunnostauduttuaan Euroopassa Napoleonin vastaisissa eri taisteluissa, hän ylsi armeijakunnan komentajaksi ja komensi vuosina 1815- 1818 Venäjän miehitysjoukkoja Ranskassa. Sitten Ranskan kuningas **Ludvig XVIII** ehdotti Vorontsoville miehitysjoukkojen jäämistä Pariisiin. Tällaiset keskustelut eivät miellyttäneet keisaria (**Aleksanteri I**). Vorontsov syrjäytettiin ja miehitysjoukot kotiutettiin. Vorontsov jäi Pariisiin ja muutti myöhemmin Lontoon. Saatuaan tiedon, että Krimillä vapautui myyntiin talo, hän osti sen ja muutti Krimille. Aika pian Mihail Vorontsov valittiin v. 1823 "Uuden Venäjän" (Venäjälle siirtyneet uudet alueet mm. Krim) kenraalikuvernööriksi, jota virkaa hän hoiti v. 1854 saakka. Vorontsovin aikana kaupunkia alettiin kehittää. Rakennettiin satama ja ensimmäiset kivitalot. Kaupunkiin rakennettiin kirkko ja **Nikolai I:n** vierailun yhteydessä Vorontsov pyysi Nikolaita myöntämään Jaltalle kaupunkioikeudet. Kaupunki Jaltasta tuli huhtikuussa 1838. Silloin Jaltassa oli 224 asukasta, 24 kivitaloa ja kolme katua. Viime vuonna kaupunki täytti 180 vuotta.

Tutustuimme Alupkan palatsiin, jonka Vorontsov rakennutti virka- ja kesäasunnokseen. Se rakennettiin vuosina 1828-1848. Rakennuksen suunnittelivat englantilaiset arkkitehdit renessanssi-tyyliin. Rakentamisen toteuttivat Vorontsovin maaorjat. Palatsissa on 150 huonetta. Palatsi toimii tänään museona. Jaltan konferenssissa englantilaisten valtuuskunta majoitettiin

Voiton kunniaksi v. 1983 Sevastopoliin rakennettu monumentti "Sotilas ja matruusi"

Näkymä hotellin parvekkeelta länteen Jaltan pohjukassa näkyvän aallonmurtaajan kalliosta ja sieltä löytyvät kaikki tärkeät kohteet. Myös

tänne Alupkan palatsiin. Sinne rakennettiin erityisesti siniseen vierashuoneeseen takka, koska tiedettiin **Winston Churchillin** mielellään istuskelevan takkatulen ääressä sikaria tuprutellen. Tutustuimme myös Vorontsovin palatsin yhteyteen rakennettuun laajaan 40 ha puistoon ja arboretumiin, jossa tiedettiin olevan yli 200 puulajia. Erikoisen nähtävyys siellä oli "elävä fossiili", Etelä-Amerikasta tuotu havupuulaji apinan häntäpuu.

Livadian palatsi

On syytä muistaa, mikä oli tällaisten palatsien ja kartanokulttuurin funktio Venäjällä. Siellä kuten muuallakin feodaalisessa yhteiskunnassa varallisuus kiskottiin ensi vaiheessa feodaalitalonpoikain (maaorjien) selkänahasta. Maanomistus oli jaettu ruhtinaille ym. feodaaliherroille, jotka palatseistaan ja kartanoistaan käsin järjestelivät liiketoimiaan ja hoitelivat yhteiskunnallista toimintaansa. Samoin tekivät ne raharikkaat maanomistajat, jotka alkoivat feodalismien loppuvaiheessa realisoida omaisuuttaan porvarilliseen tuotantoon ja bisnekseen. Krimille näitä palatseja ja kartanoita sijoittui siksi, että monet omistajasuvut ylläpitivät kahta kartanoa, joista toinen oli kesä- ja toinen talvikäytössä.

Tutustuimme Livadian palatsiin, sen huoneisiin ja näyttelyaineistoon ym. Kartano oli eri sukujen hallussa, kunnes siitä v. 1861 tuli tsaarien kesä-asunto. Ennen lokakuun vallankumousta sitä käyttivät **Aleksanteri II, Aleksanteri III** ja **Nikolai II**. Palatsi uudistettiin vuodesta 1911 alkaen. Tänäpäin palatsi kuitenkin tunnetaan parhaiten siitä, että siellä järjestettiin **Hitlerin** vastaisen liittouman konferenssi 4.-

Jaltan konferenssin muistoksi luotu veisto sevelt ja Josif Stalin istuvat rinnakkain, on

Johtauspaikka maailman keskellä

Kuva: Heikki Männikkö

an keskustan suuntaan. Keskustori on lahjoitushdalla. Keskustaan tulee matkaa n. 2 km. Myös Lenin on omalla paikallaan.

11.2.1945. Museon näyttelyesineistö kertoo ennen kaikkea tästä tapahtumasta. **Roosevelt** käytti konferenssin aikaan sairautensa vuoksi pyörätuolia. Siksi hänelle järjestettiin työhuone ja asunto täällä Livadiassa. Englannin valtuuskunta asui Vorontsovin palatsissa ja Neuvostoliiton valtuuskunta **Jusupovin** palatsissa. Livadiassa pidettiin konferenssin kaikki istunnot. Siellä myös **Roosevelt** tarjosi konferenssin osanottajille aamiaisen, jonka jälkeen allekirjoitettiin kaikki konferenssin dokumentit. Täällä myös sovittiin siitä, että kolmen kuukauden kuluessa Saksan antautumisen jälkeen Neuvostoliitto siirtää Kauko-Itään Japania vastaan USA:n avuksi miljoona-armeijan.

Merkittävä ja suosittu tutustumiskohde Livadian alueella on Jaltan konferenssin muistoksi luotu veistos, jossa Winston Churchill, Franklin D. Roosevelt ja Josif Stalin istuvat rinnakkain.

Matka sankarikaupunkiin Sevastopoliin

Jaltalta matkaa maanteitse Sevastopoliin tulee 90 km. Oppaamme selosti näkymiä. Vasemmalle jäi 5 000 asukkaan Alupkan kaupunki, jossa jo tutustuimme Vorontsovin kartanoon. Edessä siinteli ”Kissa-vuori”. Neuvostoaikana Alupkassa toimi merentutkimuslaitos. Alueella toimi tänään useita sanatorioita, joissa hoidetaan mm. hengityssairauksista kärsiviä. Ohitimme Gontsarnon kylän, jossa sijaitsee suuri saksalaisten 25 000 sotilaan hautausmaa. Sevastopolin naapurissa sijaitsee Inkermanin kaupunki. Siellä toimii iso lämpövoimala sekä kalkkivilouhos. Kaupunki tunnetaan myös Krimin sodan aikana käydystä (1854)

Kuva: Heikki Männikkö

s, jossa Winston Churchill, Franklin D. Rooseveltin paikka yhteiselle valokuvalle

Kuva: Heikki Männikkö

Jaltan keskustassa Lenin edelleen katselee torin yli Mustallemerelle

Inkermanin taistelusta.

Sevastopol on rakennettu kolme kertaa. (1) Se perustettiin v. 1783 ja (2) rakennettiin jälleen Krimin sodan jälkeen sekä (3) vielä kerran suuren isänmaallisen sodan jälkeen. Perustamisestaan saakka kaupungilla on ollut iso merkitys laivaston ja asevoimien tukikohtana. Siellä oli Neuvostoliiton Mustanmeren laivaston kotisatama ja tänään Venäjän Mustanmeren laivasto.

Isäntämme halusivat esitellä meille panoraama-museon, joka esittää teoksen Sevastopolin puolustus 1853-1856. Se kuvaa Krimin sodassa Sevastopolin piiritystä. Panoraaman toteutti pietarilainen panoraamataiteen professori **Franz Rubo**. Panoraama tuhoutui osittain suuren isänmaallisen sodan aikana hitleriläisten pommittaessa Sevastopolia. Sodan jälkeen sitä restauroitiin kolme vuotta ja avattiin yleisölle uudelleen 1956. Sevastopoliin saapui sotilaana myös **Leo Tolstoi** syksyllä 1854 ja osallistui linnoutuksen puolustukseen sen kukistumiseen saakka. Syksyllä 1855 Tolstoi täytti täällä ollessaan 27 vuotta ja palasi Pietariin 1856. Sevastopolissa hän kirjoitti novellit Sevastopolin kertomukset.

Sevastopolin vierailua rasitti ajan puute. Hitleriläiset piirittivät Sevastopolia 30.10.1941-4.7.1942 ja mielellään halusimme katsoa myös tätä historiaa. Kävimme katsomassa muistomerkkiä Sotilas ja matruusi, joka pystytettiin 1983 ja kuvaa sotilaan ja merimiehen yhteistyötä. Sen pystyttivät suuressa isänmaallisessa sodassa saadun voiton kunniaksi v. 1983 Neuvostoliiton Mustanmeren laivaston sotilasrakentajat. Pysähdyimme amiraali **Pavel Nahimovin** aukiolla ja muistomerkillä. Patsaan taakse sijoittuu historiallinen 1846 Sevastopolin juhllalliseksi sisäänkäynniksi rakennettu ”Kreivin laitur”. Täällä Mustanmeren laivaston sotilaat 9. toukokuuta 1944 nostivat punaisen lipun merkiksi Se-

Ennen pullotusta viini kypsytetään puutynnyreissä. Varastoissa on aina vuosituotanto n. 10 milj. litraa.

Kuva: Heikki Männikkö

Krimin kaanikunnan hallinnollinen keskus (kaanien palatsi) perustettiin Bahtsisarain alueelle v. 1532.

vastopolin vapautumisesta natsien miehityksestä. Nakhimovin monumentin toisella puolella sijaitsee varjoisa puisto, jossa löytyy ”Sankarien kaupungin kuja”. Siellä on graniittiseinä, johon on kirjoitettu laaja kunniatoulu kaupungin puolustajille ja hitleriläisten piiritystä 1941-1942 vastaan taistelleille joukoille. Siitä vasempaan on kaikille Neuvostoliiton 13 sankarikaupungeille pystytetty oma kultaisella tähdellä varustettu taidokas paasi. Graniittiseinän luona ansioituneet opiskelijat suorittavat kahden tunnin välein vaihdinvaihdon.

Bahtsisarai ja kaanien palatsi

Sevastopolista siirryimme entiseen Krimin kaanikunnan pääkaupunkiin Bahtsisaraihin, jossa ruokailimme perinteisessä tataarien ravintolassa. Tutustuimme kaanikunnan hallintokeskukseen, kaanien palatsiin. Se toimi vain kesäkäytössä, koska sitä ei lämmitetty. Vuosina 1440-1783 siellä hallitsi 48 kaania, jotka kaikki olivat samaa sukua ja **Tsingiskaenin** kaukaisia jälkeläisiä. Vuodesta 1783 palatsi on muuttanut muotoaan. Museona palatsi on toiminut runsaat 100 vuotta ja käytännössä työhön sen restauroimiseksi on päästy vasta nyt. Sen taidokkaan sisään tuloportin rakensivat Italialaiset mestarit. **Iivana III** (1482-1505) kutsui italiasta mestareita Moskovaan. Matkallaan he pysähtyivät vuodeksi Krimille Bahtsisaraihin ja rakensivat portin. Katsoimme huoneen, jossa tehtiin Kaanikunnan valtiolliset päätökset ja toteutettiin myös tuomiovaltaa. Kaanin lisäksi istunnoissa olivat mukana tataarien neuvosto ja papiston edustajat. Sanotaan, että taustalla istuntoja tarkkaili aina kaanin äiti, jonka sanalla oli iso merkitys.

Haaremin alue käsitti alkujaan neljä osastoa, sillä kaanilla oli neljä vaimoa. Haaremin alueella asuivat kaanin sisaret, lapset, äiti ym. Oli myös neljä piha-alueita, missä haaremin asukkaat kulkivat. Tänäpä näistä on jäljellä vain yksi. myös haaremin rakennuksista on jäljellä vain yksi, jossa on neljä huonetta. Katsoimme huoneita. Ne olivat tavanomaisia haaremin huoneita. Nukkuminen ja ateriointi tapahtui lattialla. Oli yksi iso keittiö, jossa kokkeina

toimivat vain miehet. Ruuan asukkaille kantoivat 6-7-vuotiaat pojat.

”Bahtsisarain Fontan”

Kuuluisa venäläinen kirjailija **Aleksandr Puškin** vietti lomaa v. 1820 Karhuvuoren läheisyydessä. Kerrotaan tarinaa, että yksi kaaneista ei koskaan rakastanut ketään. Sitten hänen luokseen tuotiin nuori neiton, johon hän rakastui. Neiton kuoli hyvin nuorena. Kaani pyysi luokseen mestarin, jolle hän sanoi: ”Tee minulle teos, joka itkee koko ajan, kuin minun sydämeni, jossa kukista valuu koko ajan kyyneleitä.” Mestarin käsistä syntyi kyynelehtivä suihkulähde. Paluumatkaltaan Puškin pysähtyi Bahtsisaraissa, tutustui palatsiin ja viipyi myös täällä lähteellä. Vuonna 1924 ilmestyi Puškinin runo ”Bahtsisarain suihkulähde”. Myöhemmin 1900-luvun alkupuolella luotiin runon innoittamana samanniminen baletti sekä ooppera.

Viinin maistajaisissa

Suomessa näemme syksyisin maanteillä kuljetuskalustoa, jotka kuljetavat tehtaalle sokerijuurikasta. Krimillä näemme vastaavanlaisia kuljetuksia viinirypälelastissa. Tutustuimme Jaltan koillispuolella sijaitsevaan Massandran viinitehtaaseen. Sen perusti ruhtinas **Knyaz Lev Golitsyn** v. 1894. Tila sijaitsee vuorten keskellä ja sinne on turvattu hyvän veden saanti vuorilla sijaitsevista lähteistä. Viinitilalla on käytössään Krimin itä- ja etelärannikolla 4 000 ha viinitarhoja. Kuivien viinien rypäleet kerätään elokuussa ja makeiden viinien sato saadaan loka-marraskuussa. Jo ennen Massandran viinitehtaan perustamista Venäjällä pyrittiin tuottamaan hyvää viiniä. Se kohtasi vaikeuksia, koska rypäleiden tuotanto oli hajotettu liian pienille tiloille ja raaka-aine ei ollut tasalaatuista. Massandrassa tämä puute korjattiin ja alusta saakka alettiin tuottaa hyvää viiniä. Tilan tunnelivarastoissa on yli miljoonan pullon kokoelma, joista vanhimmat ovat vuodelta 1774.

Neuvostoaikana täällä toimi tilan johtajana Jegorov Aleksander Aleksandrovits, joka teki paljon työtä viinin kehittämiseksi. Massandran viinitila säästy 1980-luvulla tuholta, jonka synnytti **Gorbatšov**in

Kuva: Heikki Männikkö

Vanhempi päärakennus rakennettiin v. 1894. Tilalla on Krimin itä- ja etelärannikolla 4000 ha viinitarhat.

Kuva: Heikki Männikkö

Haaremin alueella asuivat kaanin vaimot, sisaret, lapset, äiti ym. Kuvassa haaremin huone ja sen asukas.

alkoholilakien aiheuttama uhka. Myös sota oli tilan osalta vaikeaa aikaa. Silloin Kaukasiaan evakuoitiin 57 000 pulloa ja 3 000 tynnyriä. Krimin vapautuksen jälkeen ne palautettiin. Maahan jouduttiin kuitenkin kaatamaan 2,5 miljoonaa litraa hyvää viiniä. Tehdas toimi kuitenkin koko ajan ja kokoelmista puuttuu vain vuoden 1941 tuotanto. Hitleriläiset eivät onnistuneet kaappaamaan tehdasta.

Vuonna 1936 tehtaalla loppui tila viinin varastointiin. Silloin rakennettiin tehtaaseen uudempi puoli. Tilalla tuotetaan n. 80 eri viinilaatua. Viini säilytetään ensin merkistä riippuen joitain vuosia 450 litran tynnyreissä ja pullotusvaiheessa lisätään etiketti. Yksi tynnyri kestää käytössä n. 100 vuotta. Suuri työvaihe on pullojen korkin vaihtaminen. Se tehdään aina 15 vuoden välein sekä myyntivaiheessa. Silloin säilyvyyden parantamiseksi pulloon lisätään tilkka spriitä. Pullot säilytetään aina vaaka-asennossa. Pullojen määrä pidetään vakiona. Katsomassamme varastossa säilytettiin 0,5 miljoonaa pulloa ja 450 tynnyriä. Varastoissa säilytetään 10 miljoonaa litraa viiniä, joka on tilan vuosituotanto.

Isäntämme järjestivät meille tilaisuuden oppia maistamaan viinejä ”oikeaoppisesti”. Tutustuimme yhdeksään viinilaatuun, joista kaikki muut paitsi no. 9 (Valkoinen Muscat Livadia) ovat myynnissä. Se sisältää 27 % sokeria ja 13 % alkoholia. Allekirjoittanut osti Joulua ajatellen pullon Heres Massandra -viiniä. Se sisältää 2,5 % sokeria ja 19 % alkoholia sekä ison joukon ”kaikkia muita hyviä ominaisuuksia”. Isäntämme väittivät, että edelleen näiden tutustumiemme viinien maku on aivan sama kuin runsaat 120 vuotta sitten, jolloin ne kelpasivat keisarin hoville ja Venäjän ylimystölle.

Suuntana Feodosia Kerts ja Krasnodar

Lähtöillallisen nautimme sunnuntaina 29.9 Jaltan ulkopuolella Gornit Rutsei -vuoristoravintolassa. Maa

Jatkuu sivulla 12

Kuva: Heikki Männikkö

Massandran tilan pääoven yläpuolelle kiinnitetty Neuvostovaltion myöntämä kunniatoulu.

Ilmaston muutos on tosiasia ja yhteiskunnallisen luokkataistelun kysymys

Työväenliikkeen piirissä käydään hyvin repivää keskustelua ilmastomuutoksesta. Repivintä se on perinteisten marxilaisten keskuudessa ja on muuttumassa selkeästi ideologiseksi ongelmaksi. Taus-talla on se, että tämä on yhteiskunnassamme aivan uusi asia. Siinä ei kamppailla suoraan palkoista, työpaikoista ja tutuista aineelli-sen kulutuksen ja välittömiin sosiaalipolitiikan kysymyksiin liitty-vistä asioista yms. Siksi asian luonnetta on vaikeampi nähdä ja ym-märtää konkreettisesti. Monet haluavatkin kyseenalaistaa ilmaston muutoksen oikeellisuuden ja kysyvät, onko se yksi kapitalistien kei-noista saada ihmiset hiljaisiksi sen elämää suuremman katastrofiu-han edessä?

Ilmastoskeptikot väittävät, että tämä laaja ilmaston puolesta kansalais-liike on ”aikuisten” nuoriin kohdistaman manipuloinnin tulosta. Tällai-sia väitteitä on hyvin vaikea ymmärtää. Kysymys kuuluu, että kenen etujen mukaista tällainen manipulointi olisi ja tuskin tätä kymmenien tuhansien aktiivien joukkoa on tarvinnut manipuloida liikkeelle.

Tieteellinen tutkimus osoittaa lämpenemisen

Meitä vaaditaan jatkuvasti tilille sii-tä, miten voimme olla varmoja il-maston lämpenemisestä ja että sen syynä on tuotantoelämän aiheutta-ma hiilen määrän lisääntyminen il-makehässä. Tälle on olemassa selkeä luonnontieteellinen peruste. Noin 300 miljoonaa vuotta sitten kivihii-likaudella kasvoivat isot saniais- ja kortemetsät. Silloin ilmakehän läm-pötila oli kasvihuoneilmiön johdos-ta nykyistä useita asteita korkeampi siksi, että ilmakehään oli sitoutunut

huomattavasti nykyistä enemmän hiiltä. Silloin lahottajasienet eivät ol-leet vielä täysin kehittyneet. Nämä valtavat korte- ja saniaismetsät kaa-tuivat ja kerrostuivat. Nämä kerros-tumat, joihin varastoitui ilmakehän hiili, joutuivat geologisten muut-osien johdosta meren ja maakerros-ten alle ja tiivistyivät öljy- ja kivihii-liesiintymiksi. Toisin sanoen biologi-sen elämän kehitys siirsi ilmakehän hiilen maan alle hiili- ja öljykerros-tumiin.

Nyt kysytään epäilevästi, että ”aiheuttaako ihminen hiilidioksidin

lisääntymisen ilmakehässä ja samal-la maapallon lämpenemisen”? Vas-taus on hyvin selkeä. Hiilidioksidin määrä ilmakehässä nousee, koska öljyn ja kivihiiilen muodossa näitä kerrostumia nostetaan tänään ylös maaperästä ja poltetaan. Hiilidioksi-din määrän nousu voimistaa kasvi-huoneilmiötä. Siksi myös hiilidioksi-din määrä alkaa ilmakehässä koho-ta näkyvämmiin teollistumisen alus-ta lähtien.

Tästä on olemassa selkeää mi-tattua tietoa. Mikään muu tähtitie-teellinen yms. seikka ei selitä nykyis-tä nopeaa lämpötilan nousua. Kysy-kää maailman maanviljelijöiltä, ka-lastajilta, ilmastotieteilijöiltä, eläin-tieteilijöiltä tai vaikkapa Grönlannin ja Pohjois-Korean asukkailta, niin kyllä he tuntevat ilmastomuutok-sen vaikutukset. Marxilaisen tieto-teorian mukaisesti käytäntö on teo-rian kriteeri.

Pelon sijaan meidän tulee ottaa tilanne haltuumme

Näkökanta, joka usein nousee esiin tässä keskustelussa, on että ilmasto-kysymyksestä on tehty pelote. Mikä taho olisi tällaisen pelottelun taka-na? Kyllä nämä ovat tavallisia opis-kelija-, nuoriso- ja kansalaisjärjestö-jä, jotka tätä ilmastotietoutta levit-tävät. Kaiken lisäksi eihän tämä ole saanut ihmisiä hiljaisiksi, sillä kos-kaan ennen ei ole nähty niin paljon väkeä liikkeellä, kuin näiden ilmasto-tapahtumien yhteydessä.

Oikeasti asia on niin, että kan-salaisjärjestöt tuottavat sitä todeli-suuteen perustuvaa informaatio-ta, joka pelottaa. Pelätään myös si-tä, että tosiasioiden edessä joudum-me luopumaan jostakin meille tär-keästä. Marxilainen tieto kyllä lähtee siitä, että luokkayhteiskunta synny-tää aina ristiriitoja, jotka voidaan rat-kaista niin, että asiat kehittyvät pa-

rempaan suuntaan. Ratkaisu onkin siinä, että pelon sijaan on otettava tämä asia haltuumme.

Päämääränä sosialistinen suunnitelmatalous

Marxilaisuus lähtee siitä ymmär-ryksestä, että tieteellisen totuuden tulee sopia yhteen työväenluokan maailmankatsomuksen kanssa. Il-maston muuttuminen on ollut en-nakoitavissa. Se on yhteiskunnal-linen ristiriita, koska sen syyt ovat tuotannossa ja luokkayhteiskun-nassa. Marxilaisten ja työväenluok-kaisten ihmisten tehtävä on luoda se toiminta, joka muuttaa luokkayhteiskuntaa niin, että ilmaston muu-tos voidaan torjua. Yhteiskunnalli-sena ristiriitana tämä on luokkatais-telun kysymys ja siksi nämä tehtä-vät tulee sisällyttää toimintaohjel-miimme. On selvää, että viime kä-dessä päämäärän tulee olla sosialis-tinen suunnitelmatalous. Kansan ää-nen järjestöjen asiakirjoissa sanoim-me jo runsaat 10 vuotta sitten, että hyvinvoinnin ja aineellisen kulutuk-sen kehitys tulee suunnitelmallises-ti koordinoida yhteen.

Kapitalisti sopeutuu tilan-teeseen omalla tavallaan

Monet kokevat, että ajatus ilmas-ton muutoksesta on kapitalistien keksintöä ja petosta. Tällainen aja-tus syntyy siitä, että kapitalisti pyr-kii myös mukautumaan ilmaston muutokseen ja järjestää tuotantoa ja kulutusta ja yhteiskuntapolitiik-kaa niin, että tavaratalous ei keskey-dy ja voitot jatkavat kasvuaan. Juu-ri tässä vaiheessa, kun pääomapiirit järjestävät kapitalismia uusiin olo-suhteisiin soveltuvaksi, tavallinen ihminen vasta huomaa, että ilmas-totekijä on tullut politiikkaan mu-kaan. Juuri tästä syystä monet nä-kevätkin kapitalistin tämän ongel-

man tietoisena synnyttäjänä. Tämä on selkeästi muodon ja sisällön ky-symys. Pitää nähdä niin, että ilmiö (ilmastonmuutos) on todellinen ja se miten pääomapiirit yrittävät sitä väistää on synnytettyä.

Elämää suurempi kysymys

Tällä hetkellä lämpötila nousee, me-renpinta nousee, jäätiköt sulavat jne. Kaikki tämä tapahtuu vielä hi-taasti. Nykyisen kehityksen jatkues-sa vuosisadan loppuun mennessä meriveden korkeus voi nousta jopa puoli metriä. Monilla alueilla jo tä-mä olisi katastrofi. Miksi on tärkeää torjua tämä kehitys? Elämän kehitys maapallolla synnytti tilanteen, jossa ilmakehän kaasutasapaino vakiin-tui pidemmäksi ajaksi tasolle, jon-ka vallitessa kykenemme hyvin yllä-pitämään yhteiskunnallista elämää. Tämän vakaan tilan jatkuminen on välttämätöntä saadaksemme ai-kaa kehittää yhteiskuntaa siten, et-tä kykenemme sopeutumaan niihin muuttuviin olosuhteisiin, jotka seu-raavat, kun todella sellainen ilmas-ton muutos lyö päälle, jonka vaiku-tuksia emme voi omilla konsteillam-me torjua.

Katastrofi on estettävissä

Kaikki indikaattorit ja oma koke-muksemme osoittavat, että ilmas-ton muutos on käynnissä. Vielä on kuitenkin vähän aikaa, eikä sen es-täminen ole peruuttamatonta. Työ tulee yhdistää yhteiskunnalliseen kapitalismin vastaiseen taisteluum-me. Ajatus siitä, että ongelmaa ei ole olemassakaan, olisi tässä tilanteessa hyvin vaarallinen. On toimittava sen mukaisesti. Katastrofi ei ole vielä kä-sillä, mutta vain yhdistynyt työväen-liike voi sen viime kädessä estää.

KÄ/Toimitus

Tutustuimme Krimiin-kansojen kohtaauspaikka...

Jatkoa sivulta 10-11

nantaina aamulla lähdimme pitkäl-le bussimatkalle Mustanmeren ran-nikon serpetiiniteitä pitkin itään. Jaltan jälkeen ohitimme Jaltan 10 000-asukkaan Hurzuf-kaupungin-osan, joka on merkittävä lomakes-kus. Ohitimme myös Artek-nuori-soleirin ja sen itäpuolella sijaitsevan Karhuvuoren. Artekillä oli neuvos-toaikana iso rooli kansainvälisenä pioneerileirinä. Toimintaa on elvy-tetty ja se toimii tänään kansainväli-senä nuorisoleirinä. Itään ajettaessa näimme alapuolellamme Alushtan kaupungin. Sen perustivat Jaltan ta-paan n. vuonna 600 eaa. kreikkalai-set siirtokunnakseen. Kaupungissa on 30 000 asukasta ja siellä on teol-lisuutta, lomakohteita ja viininvilje-lyä. Pienen tauon pidimme Alushtan jälkeen Maloretsenskojen kylässä. Tällä erikoisella taukopaikalla sijait-see tiettävästi maailman ainoa meri-onnettomuuksien ja merellä kuollei-den museo ja muistomerkki (hram-majak svjatitelj Nikolaja). Muodol-taan se muistuttaa majakkaa ja kirk-koa, joten sillä lienee vahva symbol-linen merkitys alueen uskovaiselle kansanosalle.

Sudakin kaupungin kohdal-la käännyimme pohjoiseen kohti Simferopol- Feodesija valtatieltä. Su-dakin historia ulottuu pitkälle antii-kin ajalle Roomaan. Sen asukasluku

tällä hetkellä lienee lähellä 20 000. Alueella on isoja matkailukeskuk-sia. Se on myös merkittävä viinin ja kuohuviinin tuotantoalue. Siellä pe-rustettiin jo 1800-luvun alkupuolella viininviljelyn koulu. Sudakin alueelle perusti ruhtinas em. Knyaz Lev Golit-syn tänäänkin hyvin toimivan Novij Svet-viinintilan jo (1878) ennen Mas-sandraa ja kehitti siellä samppanjan tuotantoa.

Feodosian niemellä

Käännyttyämme valtatielle koh-ti Feodosiaa ohitimme vanhan Sta-rij Krimin kaupungin, joka muinai-seen aikaan oli Krimin tataarien ensimmäinen pääkaupunki. Siitä eteenpäin vuoristo ympäriltä kato-si ja maisema muuttui tasaisemmak-si viljan viljelyseuduksi. Siellä täällä käyskenteli laiturilla nautakarjaa. Saavuimme runsaan 100 000 asuk-kaan Feodosiaan. Olimme varan-neet sinne Antrosol-nimiseen ravin-tolaan välipalaksi Bors-keiton. Ra-vintolan henkilökunta oli kuitenkin sitä mieltä, että kun olemme Suo-mesta ja edessämme on pitkä mat-ka, niin keitto ei meille riitä. Siksi he toivat ”talon laskuun” jokaiselle an-noksen paistettuja Mustanmeren si-lakoita. Meille myös selvisi, että Feo-dosia on taiteilija Aivazovskin koti-kaupunki ja siellä sijaitsee myös Ai-vazovskin taidegalleria. Feodosia osoittautui kaupungiksi, jossa oli-si pitänyt voida viettää ainakin yk-

si viikko.

Krimin sillan kautta Tama-niin

Kiireellä jouduimme jälleen mat-kaan ja ajoimme kohti vasta ra-kennettua Krimin siltaa. Viisi vuot-ta sitten Krim siirtyi jälleen Venä-jän yhteyteen. Paljon sen jälkeen on ehtinyt tapahtua. Krimin sillan jäl-keen rakennetaan Kertsin ja Sevas-topolin välistä moottoritietä. Sim-feropolin ja Sevastopolin välisellä alueella näimme jo rakenteilla ole-ivia moottoritien risteyksalueita. On hyvin helppo ymmärtää, mitä se merkitsee Krimille, kun niemimaan itä- ja länsiosat yhdistetään toisiin-sa moottoritiellä. Näimme, miten rakenteilla olevan moottoritien toi-sella puolella kulkee liikenne ja toi-nen puoli on viittä vaille valmis lii-kenteelle. Selvisi muitakin asioita. Feodosian niemi on selkeästi veh-nän viljelyaluetta ja kulttuuriseutua ja kuuluu ilmeisesti Mustan mullan vyöhykkeeseen.

Arvioimme, että alue kyke-nee tuottamaan vehnää ja maa-taloustuotteita enemmänkin kuin pelkästään Krimin tarpeisiin. Koke-muksemme perusteella saattoi näh-dä asioiden täällä kehittyvän eteen-päin. Ryhmästämme jotkut olivat vierailleet Krimillä jo neljä vuot-ta sitten ja totesivat infran kehitty-neen tänä ajanjaksona valtavasti. Rakennustoiminta oli kaikkialla vi-

Krimin sillan näkeminen täytti kaikki odotukset. Liikenne toimii sil-lan kautta Krimille molempiin suuntiin. Mantereen puolella Krimiläis-ten ulottuvilla on nyt useita isoja asutuskeskuksia mm. Novorossiiski, Anapa ja Krasnodar, jotka yhdessä Krimin kanssa ovat iso talousalue. Maantiesillan vieressä odottaa lähes valmis rautatiesilta avaamistaan.

reää. Tieliikenteen avaaminen Ve-näjälle oli yksi vaihe infran kehitys-tä. Toinen oli lentoliikenteen vilkas-tuminen ulkomaille ja uuden lento-terminaalin valmistuminen. Kolmas edistysaskel näkyi silmiemme edes-sä. Moottoritien toisella puolella kul-ki pian valmistuva rautatie, joka tul-laan avaamaan ainakin tavaraliiken-teelle jo kuluvan vuoden lopulla. Sil-lalla ei voinut pysähtyä, mutta bus-simme ajoi hitaasti, joten saatoim-me hyvin tarkkailla ympäristöä ja ottaa valokuvia.

Nato:n vaikutuspiirissä viha ei hellitä

Kokonaisuudessaan positiivinen yl-lätys oli se, miten Krimin talous- ja yhteiskuntaelämä kehittyi. Hyvin paljon kehitystä tietenkin jarrutta-vat edelleen länsimaiden pakotteis-

ta johtuvat ongelmat, kuten puhe-linyhteyksien ja pankkipalvelujen vaikeudet. Näitä vaikeuksia kom-pensoi hyvin tehokkaasti juuri Kri-min sillan kautta kehittyvät yhtey-det Venäjälle. Ei näkynyt miehitys-joukkoja, poliiseja eikä edes ”Vihrei-tä miehiä”. Kaikista pakotteista joh-tuvista ongelmista huolimatta Kri-millä tuskin monikaan kaipaa Ukrai-nan yhteyteen takaisin. Kaiken ko-kemuksen perusteella voi todeta, että ei ole ollenkaan ihme, että Na-ton vaikutuspiirissä viha ei ota laan-tuakseen, kun Sevastopolista ei tul-lutkaan Naton Välimeren ja Mustan-meren aluetta hallitsevaa tukikoh-taa. Sillä tästähän tässä kaikessa on ollut alun perin kysymys.

Toimitti: Heikki Männikkö ryhmän jäsenten avustuksella

Sähkön tarve lisääntyy

Ihmisen (kapitalistinen tuotanto) aiheuttamat ympäristöhaitat mukaan lukien ilmastomuutos on tieteen avulla osoitettu. Kapitalistinen ”voitot ensin” tuotantotapa ei kykene tilannetta korjaamaan. Energian kulutuksessa sähkön käyttö tulee suoraan tai välillisesti lisääntymään, vaikka kehitetään tuotantoa ja laitteita, jotka kuluttavat vähemmän energiaa. Siirtyminen uusiutuviin polttoaineisiin kuten hake- ja biopolttoaineet eivät vähennä hiilidioksidipäästöjä, jos ei vastaavasti kasvateta hiilinieluja. Suunta näyttää kuitenkin olevan päinvastainen ja hiilinielujen vaikutus tulee viiveellä.

Koska sähkön varastoiminen suurimuotoisesti ei nykytekniikalla ole mahdollista ja sähkön siirto pitkiä matkoja aiheuttaa huomattavia lämpöhäviöitä, ei esimerkiksi aurinko- ja tuulisähköä voi siirtää pitkiä matkoja. Sähkön siirto ja jakaminen on monimutkainen tekninen verkko. Nykyiset sähköllä toimivat laitteet vaativat ”priimaa” sähköä verkossa, jossa jännitteen ja taajuuden tulee olla vakio.

Säätövoima on ongelma

Aurinkovoiman, tuulivoimaloiden ja myös ydinvoimaloiden suurien yksiköiden painottuminen sähkön tuotannossa vaatii säätövoimaa tilanteissa, missä nämä eivät tuota sähköä. Tämä tehdään nykyään myös perusenergiaa tuottavien, fossiilisia polttoaineita (hiili, öljy, ym.) käyttävien sekä sähköä että lämpöä tuottavien voimalaitosten avulla. Bioenergian raaka-aineiden määrä (jätteet, puu, ym.) eivät riitä korvaaviksi polttoaineiksi. Tuuli- ja aurinkovoiman ym. käyttö vaatii ylikapasiteettia, jotta saadaan riittävästi energiaa, silloin kun tuulee vähän tai on pilvistä. Sähkön varastoiminen onnistuu nykytekniikalla (akut) vain hyvin pieniä määriä, tällöin tarvitaan säätövoimaa. Esimerkiksi hiilen korvaamiseksi säätövoimana vähemmän saastuttava ainoa realistinen vaihtoehto on toistaiseksi maakaasu ja jonkin verran saatavilla oleva biokaasu. Lähitulevaisuudessa, jos poliittista tahtoa riittää, on mahdollista tuottaa esimerkiksi aurinko- ja tuulivoimaloiden ylijäämäsähköllä vetyä, jonka raaka-aineena on vesi. Tekniikka, jolla voidaan lämmittää ja tuottaa sähköä vaikkapa omakotitaloille ja liikuttaa autoa vedyllä, on jo olemassa. Vetyä voidaan varastoida ja kuljettaa kuten kaasua. Olemassa olevaa kaasuverkkoa sekä kuljetusvälineitä voidaan helposti muuntaa vedylle sopivaksi. Puoli vuosisataa sitten öljyteollisuus laittoi voimakkaasti vetytutkimukselle ja kehittä-

miselle kapuloita rattaisiin.

Sähkön tukku, jakelu

Kantaverkko on sähkön siirron valtakunnallinen suurjänniteverkko. Sähköä tuottavat voimalaitokset on yhdistetty kantaverkkoon joko suoraan tai välillisesti. Kantaverkon tehtävänä on jakaa sähköä maan kaikkiin osiin. Kantaverkko muodostaa useita silmukoita, joilla pyritään siihen, että häiriö yhdellä verkon osuudella ei pitäisi vaikuttaa laajempaan sähkönjakeluun. Kantaverkosta vastaa valtionenemmistöinen Fingrid jonka tehtävänä on ylläpitää ja kehittää Suomen sähkönsiirron kantaverkkoa. Fingridin maanlaajuisen kantaverkon kautta kulkee noin 75 prosenttia kaikesta Suomessa käytetystä sähköstä. Yhtiön osakkeista 53,2 prosenttia on julkisyhteisöjen hallussa. Muut osakkeet jakaantuvat rahoitus- ja vakuutuslaitosten ym. kesken.

Jakelu sähkön käyttäjille

Sähkön tuotanto, kuluttajasiirto ja jakaminen sekä myynti tapahtuu Suomessa ja muissa Euroopan maissa jotakuinkin samoilla periaatteilla. Jakeluverkko kuluttajille on yksityisten yritysten ja osittain kuntien hallussa. Nämä toimivat myös sähkön vähittäismyyjinä. Lisäksi on sähkön myyntiyrityksiä, joilla ei ole omaa verkkoa. Yritykset määrittävät itse sähkön hinnan ja verkkomaksut. Ne päättävät myös kiinteät sulakekokoja siirtomaksut.

Tukkuhinta

Sähkön tukkuhinnasta päättää Nord Pool, joka on osakeyhtiömuotoinen Pohjoismaiden ja Baltian maiden Suomen, Ruotsin, Norjan, Tanskan, Viron ja Liettuan kantaverkko-yhtiöiden yhdessä omistama sähköpörssi. Nord Pool Spotin kotipaikka on Norjan Lysakerin kunnassa. Keskeisiä toimijoita näillä markkinoilla ovat tarjontapuolella voimalaitoksia omistavat sähkön tuottajat ja os-

tajapuolella sähkön vähittäismyyjät sekä suuret teollisuuslaitokset, jotka ostavat tarvitsemansa sähkön suoraan pörssistä.

Esimerkkejä joistakin Suomelle haitallisista virhepäätöksistä

Nykyiseen voitontavoitteluun perustuvia vääriä päätöksiä, sekä myös EU/läntiseen valta- ja kauppapolitiikkaan perustuvia esimerkkejä, missä ilmaston muutos ja suomalaisten kuluttajien etu ohitettiin, löytyy useitakin. Tapaus Caruna sai alkunsa, kun Fortum luopui Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnastaan vuonna 2014. Toiminta myytiin Suomi Power Networks -nimiselle yhtiölle. Uudet omistajat olivat kotimaisia ja kansainvälisiä eläkesijoittajia, joiden omistusosuudet ovat First State Investments (40 %), Borealis Infrastructure (40 %), Keva (12,5 %) ja Elo (7,5 %). Kauppahinta oli 2,55 miljardia euroa. Seurauksena oli sähkön hinnan raju nousu kuluttajille. Suomen valtio menetti yhtiön verosuunnittelun johdosta verotuloja vuonna 2017 noin 12 miljoonaa euroa. Yhtiö hyödynsi porsaanreikää Suomen verolainsäädännössä, joka mahdollistaa alhaisemman veron käyttämällä alhaisemman verotuksen maassa toimivaa saman konsernin toista yhtiötä lainoittajana korkeamman verotuksen maan yhtiölle. Menetelmä perustuu tasevapaussäännökseen, jonka avulla yhtiö voi vähentää korkotulot verotuksessa. Hallitus olisi voinut lainsäädännöllä estää edellä mainitun menettelyn.

Tasavirtalinkki Suomesta Norjan vesivoimaan

Vuosituhanen alussa hylättiin suunnitelma rakentaa Norjaan tasavirtalinkki (kaapeli), jolla olisi saatu Norjasta vesivoimaan perustuvaa sähköä. Vesivoiman tuotantoa voidaan säädellä tarpeen mukaan. Norjan ylijäämäsähköä olisi saatua edullisesti, joka olisi vaikuttanut Suomen tukkuhintaan. Silloin tosin olisi pitänyt pysäyttää fossiilipolttoaineella toimivia voimalaitoksia, joiden myyntivoitot olisivat pienentyneet ja kuluttajahinnat alentuneet tai eivät ainakaan kohonneet. Tasavirtalinkki on sähköyhteys, jolla voidaan siirtää sähköä pidempiä matkoja edullisemmin. Lähtöpäässä vaihtovirta muutetaan tasasähkö-

Talotekniikka kehittyy myös vanhoissa peruskorjattavissa taloissa. Tämä tarkoittaa myös lisää sähkön kulutusta. Tässä kohteessa on valaistus, lämmitys, jäähdytys, koneellinen ilmastointi, sähkösauna, keskuspolynimuri, lisääntyvä tietotekniikka ja viihde-elektronikka. Vesi- ja viemäriasennuksissa on saattolämmitykset. Vuonna 1892 alun perin höyrysahan työläisasunnoiksi rakennettu viidelle perheelle mitoitettu talo (kuva) on nykyään kahden perheen paritalo. Talo ja koko kortteli on suojeltu, mikä on asettanut peruskorjaukselle ja asennuksille erityisvaatimuksia. 1990 luvulla aloitettua peruskorjauksessa on sovitettu nykyaikaiset vaatimukset vanhan kunnioittamiseen sekä perinteiden huomioiminen. Vanhoja tulisijoja on korjattu ja tehty uusia, omalla puolella keittiössä puuhella ja kolme muuta tulisijaa (koko talo 7kpl.), Lämmityksessä vähän sähkön perustuvia kokeiluja. Sähkössä kaksoistariffimittaus (yösähkö) ja kaksisuuntainen sähkömittari. Tulisijojen lisäksi suorasähköpattereita, varaavia lattioita, massavaraaja, ilmalämpöpumppu ja lämmön talteenotto.. Nykyaikaisen sähköverkon lisäksi on rakennettu pienjännite tähtiverkko, koaksiaalikaapeliverkko (TV,video), Wifi verkko, autolämmittimen ja ulkovalojen kauko-ohjaus. Ulkorakennuksen rakentamisen yhteydessä sähkön kulutusta kompensimaan asennettiin kaksikymmentä aurinkopaneelia (kuva) teholtaan 5kw (5000w). Tuotosta kesällä riittää osa myyntiin sähköyhtiölle.

si ja vastaanottopäässä takaisin 50 Hz vaihtovirraksi, joka liitetään kantaverkkoon. Tasavirtalinkissä sähkön suuntaa voidaan muuttaa.

Kotkan merikaapeli

2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen puolivälissä vireillä oli hanke, jonka tarkoituksena oli lisätä sähköntuontia Venäjältä Sosnovyi Borista Kotkaan 1 000 MW:n tasavirtalinkillä, noin 8,7 terawattituntia vuodessa. Määrä olisi vastannut noin kymmentä prosenttia Suomen sähkönkulutuksesta. Kauppa- ja teollisuusministeriö hylkäsi Fingridin esityksestä joulukuussa 2006 United Power -yhtiön hakemuksen kaapelin rakentamisesta. Fingridin mukaan 1 000 MW:n sähköntuonnin lisäys Venäjältä olisi vaarantanut Suomen sähköverkoturvallisuuden. Energiamarkkinavirasto totesi elokuussa 2006 julkittulleessa lausunnossaan, ettei Suomen kantaverkko kestäisi kaapelin aiheuttamaa sähkönsiirtoa ilman vahvistuksia kantaverkkoon ja uusien siirtoyhteyksien rakentamista Ruotsiin ja Baltiaan. Kotkan Energian mukaan Suomen kantaverkko taas olisi kestänyt

sähkön tuonnin. Kotkan merikaapelia kannattivat mm. SCA, Outokumpu ja Stora Enso. Ruotsi on kannattanut sähkön lisätuontia Suomen kautta pohjoismaiseen Nordpooliin. Tämän toteuttamiseksi Ruotsi kannatti siirtokaapelin rakentamista Olkiluodosta Ruotsiin, jolloin Ruotsi voisi käyttää Suomessa tuotettua ydinsähköä. Suomi puolestaan voisi korvata Ruotsin vientiä tuomalla lisää sähköä Venäjältä.

Koristeena kakulle oli jo valmiina suunnitelmat liittää Suomi EU:n/lännen sähköverkkoon Viron yhteyden kautta. Rakennettiin Estlink, joka on kahden merikaapelin muodostama sähkönsiirtoyhteys. Estlink 1 otettiin käyttöön vuoden 2006 lopulla ja Estlink 2 vuoden 2013 lopulla. Kaapeleiden yhteenlaskettu siirtokapasiteetti on noin 1 000 megawattia.

Tästä voidaan todeta, että Suomessa edetään sähkön tuotannossa yritysten voitot ja globaali valtapoliittikka edellä ja unohdetaan suomalaiset sähkönkuluttajat sekä ilmastokysymykset.

Kalevi Wahrman
Porvoo

Ihmiskunnan ekologinen jalanjälki on tullut vastaan

Hiljattain kosmologi Kari Enqvist kertoi Yle Radion Ykkösaamussa yllättävän uutisen, että ”suomalaisten” määrä lisääntyy vauhdilla. Hän tarkoitti kuitenkin sitä, että kulutus lisääntyy maapallolla kohti suomalaisten kulutustottumuksia. Maapallon uhkakuvat eivät poistu, vaikka väestö ei enää lisääntyisi lainkaan. Kaikki vain haluaisivat kuluttaa niin kuin suomalaiset, sanoi Enqvist.

Jokainen tietää, että kulutus kaantuu kovin epätasaisesti eikä köyhillä ole suinkaan ”kulutus-taakkaa”. Moraalinen vastuu ylikulutuksesta lankeaa varakkaille. Esi-tyksen jälkeen syntyi vilkas keskustelu. Jos vaikkapa Kiinan ja Intian kulutus nousisi Suomen tasolle, tarvittaisiin vähintään kolme ja puoli maapalloa hyödykkeiden tuottamiseen. Suomalaiset olivat syöneet tämän vuoden eväänsä jo huhtikuun alussa, kertoi Enqvist.

Ihmiskunnan ekologisen jalanjälki on tullut vastaan, samoin maapallon kyky tuottaa uusia luonnonvaroja ja käsitellä kasvihuonepäästöjä. Ilmaston lämpeneminen on tosiasia. Yhtenä osoituksena on Pohjoisen Jäämeren sulamisen seurauksena paljastuneet kolme saarta, jotka olivat

”ikuisen” jään alla.

Suomalaiset ovat Enqvistin mukaan ulkoistaneet oman elämäntapansa haittoja muualle. Energiatuotannon ja liikenteen tarvitsemia tuotteita sekä osittain myös elintarviketeollisuuden raaka-aineita on lähtöisin maamme ulkopuolelta. Toisaalta ulkomaiset yhtiöt ovat hyödyntäneet maamme luonnonvaroja ja jättäneet lähtiesään jälkensä siivoamatta. Toivotavasti uusi kaivoslaki korjaa tilanteen!

Ilmastonmuutoksesta ollaan erittäin huolestuneita, mutta yksi asia on vaiettu. Armeijoihin, asevarusteluun ja sotimiseen ilmastonmuutoksen torjunnassa ei kiinnitetä huomiota. Pelkästään armeijoiden ylläpito ja varustelu aiheuttaa kaikista maailman hiilidioksidipäästöistä

10 prosenttia, sanoo FM, reservin luutnantti Alia Dannenberg Rauhahan Puolesta -lehdessä 1/2019. Mittavia päästöjä aiheutuu myös itse sotimisesta, vaikka siitä ei ole saatavissa luotettavia arvioita. Jos maapallo tuhotaan sotimalla - sen jälkeen ei ole yrityksiä eikä niiden omistajia eikä omistajille jaettavia voittoja. Kaikkien osapuolten takuvarma tuho tapahtuu juuri niillä opeilla, joita maailman armeijat harjoittavat varustelussaan.

Miten yksittäinen ihminen voi pelastaa maailmaa? Ensinnäkin vaatimalla, että sotilaallisen toiminnan päästöjä seurataan ja niistä raportoidaan aivan kuten muistakin päästöistä. Seuraava askel olisi ottaa kaikkien maiden sotavoimat ilmastotalkoisiin. Nämä seikat koskevat myös Suomea ja Suomen armeijaa. Ilmastotalkoiden osalta asevarustelun rajoittaminen on olennaista, sanoo Dannenberg.

Elina Tala

Suomen maksut unionille nousivat

Meille esitetään, että suomalaiset maksavat vain 105 € vuosittain jäsenyydestään EU:lle. Tämä on ”vaihtoehtoista totuutta”, koska maksamme myös tullitulomme EU:lle. Niistä vain 20,23% jää maahamme. Lisäksi on myös muita lisävelvoitteita eli toisten maiden puolesta maksettavia jäsenmaksuja. Maamme poliitikot (lähinnä oikeistopuolueet) halusivat ”hinnalla millä hyvänsä” pääsyä EU:hun, siksi he jäsenyysneuvotteluissa hyväksyivät myös muiden maiden jäsenmaksujen maksamisen.

Suomi maksoi viime vuonna EU:lle yhteensä 2 018 miljoonaa euroa. Tähän niin sanottuun kansalliseen maksuosuuteen liittyvät maksut kasvoivat 424 miljoonalla eurolla toissa vuodesta. Tästä arvonlisäperusteisen jäsenmaksun osuus oli 302 miljoonaa euroa ja bruttokansantuloon perustuvan

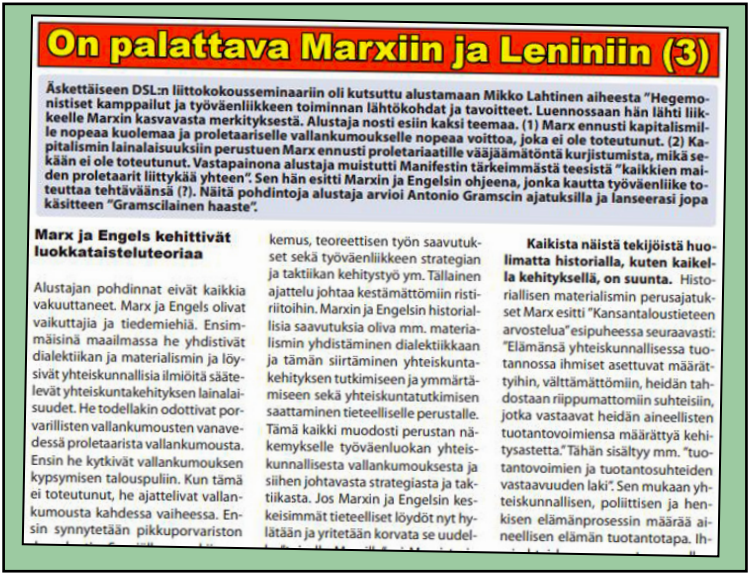
maksun osuus 1 590 miljoonaa euroa. Lisäksi Suomen osuus Britannian maksuhelpotuksen rahoituksesta oli viime vuonna 127 miljoonaa euroa.

Viime vuonna Suomi keräsi EU:n puolesta 173 miljoonaa euroa tulleja ja sokerimaksuja, jotka tilitetään suoraan unionille. Tästä vain 35 miljoonaa euroa tuloutettiin valtion talousarvioon kantonpalkkiona. Eli vain 20,23% näistä tullimaksuista jäi maahamme.

Nämä EU:n maksut huonontavat valtiomme hyvinvointipalveluja sekä haittaavat yhteiskunnallista kehitystä kansalaisten tarpeisiin.

Jori Porspakka
Tuusula

Historiallisen materialismin perusteista (2/1)

Edellisessä numerossa (KÄ 5/19) aloitimme historialliseen materialismiin liittyvän artikkelisarjan, jota kehittelemällä toimitamme lukukirjaisen historiallisen materialismin perusteiden opiskeluun. Ensimmäisessä osassa käsitelimme kysymystä ”Mitä on historiallinen materialismi ja mikä on sen tutkimuskohde. Nyt selvitämme yhteiskuntataloudellisen muodostuman käsitettä. Totesimme edellisen osan ingressissä, että työväenliikkeen hajaannuksen perussy on, että meiltä puuttuu tänään yhtenäinen suuntaa luova tieteellinen maailmankatsomus. Saman asian sanoimme myös KÄ:n numerossa 3/18 artikkelissa ”On palattava Marxiin ja Leniniin (3)”. Siinä torjuimme myös silloin esitetyt väitteet, että materialistinen historiankäsitelmä olisi marxilaisuudelle vieras näkökanta. Oheinen kuva liittyy KÄ:n 3/18 kirjoitukseen.

2. Yhteiskuntataloudellinen muodostuma

Yhteiskuntataloudellisten muodostumien teoria on historiallisen materialismin kulmakiviä. Teorian mukaisesti yhteiskunnallinen kehitys on eheä lainmukainen prosessi. Tämä materialistinen historiakäsitys luo pohjan historian tutkimiselle. Karl Marx esimerkiksi tutki kapitalistisen yhteiskuntataloudellisen muodostuman syntymisen ja kehittymisen lainalaisuuksia Pääomassaan.

2.1.1 Yhteiskuntataloudellisen muodostuman käsite

Yhteiskuntaelämän ja historian kehityksen perustana on aineellisten hyödykkeiden tuotantotapa. Mitään yhteiskunnallista ilmiötä ei voi ymmärtää ymmärtämättä sen synnyttänyttä tuotantotapaa. Yhteiskuntataloudellisen muodostuman käsitteessä heijastuu kaikkien yhteiskunnallisten ilmiöiden alisteisuus tuotannon materiaalisille suhteille. Yhteiskuntaelämän kaikki puolet ovat elimellisessä yhteydessä toisiinsa, minkä vuoksi Lenin luonnehtikin yhteiskuntataloudellista muodostumaa yhtenäiseksi, eheäksi sosiaalseksi organismiksi. Näin ollen yhteiskuntataloudellinen muodostuma ei ole yksilöiden muodostama ryhmä eikä yhteiskunnallisten ilmiöiden mekaaninen summa. Kaikkia yhteiskuntaelämän osia on tarkasteltava yhteydessä toisiinsa. Juuri tätä eheää kokonaisuutta tarkoittaa yhteiskuntataloudellinen muodostuma.

Yhteiskunnassa tärkeimmät eli määräävät yhteiskuntasuhteet ovat tuotantosuhteet. Tuotantosuhteista löytyy objektiivinen kriteeri yhteiskuntaelämässä esiintyvän oleellisen ja ei-oleellisen määrittelyä varten. Tuotantosuhteiden erittely tekee mahdolliseksi havaita toistuvuus ja säännöllisyys eri maiden järjestelmissä. Objektiivisen kriteerin avulla määritellään, mikä historiassa on oleellista ja määräävää ja mikä johtuu määräävästä tekijästä eli on toissijaista. Porvarillinen historiakäsitys on yleensä subjektiivinen, jolloin niiden arvojen valinta, joiden kannalta historiaa arvioidaan, on mielivaltaista.

Yhteiskunnan historia on yhteiskuntataloudellisten muodostumien kehityksen ja vaihdunnan historiaa. Yhteiskuntataloudellisia muodostumia erotetaan yleensä viisi: (1) alkukantainen yhteisö, (2) orjanomistuksellinen yhteisö, (3) feodaalinen yhteisö, (4) kapitalistinen yhteisö ja (5) sosialistinen (kommunistinen) yhteisö. Alkukantaisen yhteisön aikana muovautui ihmisen ja syntyivät yhteiskunnan edelleen kehittymisen edellytykset. Alkukantaisen yhteisön tilalle tulivat antagonistiset luokkayhteiskunnat. Näille muodostumille on ominaista eriarvoisuus, ihmisten riisto ja luokkien välinen taistelu. Kapitalismi on viimeinen luokka-antagonistinen muodostuma, kun taas kommunismi on epäantagonistinen. Nämä yhteiskuntamuodostumat eivät välttämättä ole perättäisiä, joillakin kansoilla kehitys voi hidastua ja jotkut voivat hypätä yli kokonaisia muodostumia. Voi olla myös erilaisia siirtymäkausia. Kaikesta huolimatta historiassa esiintyy kuitenkin tiettyä toistuvuutta, säännöllisyyttä ja lainomaisuutta. Yhteiskuntataloudellinen muodostuma on yhteiskuntatyyppi, eheä sosiaalinen järjestelmä, joka toimii ja kehittyy omien erikoislainalaisuuksien mukaan kyseisen tuotantotavan perustalla.

2.1.2 Yhteiskuntataloudellisen muodostuma monimutkainen kokonaisuus

Marxilaisessa yhteiskuntatieteessä on muodostettu käsite ”yhteiskuntataloudellinen muodostuma”. Tämä perustuu siihen, että yhteiskunnassa vaikuttavat samaan aikaan useat erilaiset tekijät ja lainalaisuudet. Näistä voimme mainita esim: tuotantovoimien ja tuotantosuhteiden vastavuuden laki, maantieteellisten tekijöiden vaikutus sekä perustan ja päällysrakenteen vuorovaikutus. Näiden suhteiden kokonaisuutta nimitämme yhteiskuntataloudelliseksi muodostumaksi. Sen aineellisenä ja taloudellisenä perustana on erilaisten hyödykkeiden tuotantotapa. Siis selkärangana taloudellinen perusta ja henkisenä pohjana päällysrakenne. Tuotanto, perusta ja päällysrakenne

ovat yhteiskuntataloudellisen muodostuman tärkeimpiä renkaita, jotka ilmenevät kussakin yhteiskuntamuodostumassa eri tavalla. Yhteiskuntataloudelliseen muodostumaan kuuluu lukuisia muitakin vaikuttavia ilmiöitä, joita ei välttämättä aina voi sijoittaa mihinkään näistä em. renkaista. Näistä voisi mainita esim: puhekieli, perheen ja avioliiton muoto, historialliset ihmisyyteiset (suku, heimo, kansa ja kansakunta). Kehityksen kuluessa näiden kaikkien ominaisuuksien yhteisvaikutus ilmenee siten, että ne kaikki kokevat muutoksia. Alkuyhteisöissä tuotantotavassa ensimmäiset ihmisyyteiset muodot ovat suku ja heimo, feodalistisessa tuotantotavassa kansa ja kapitalistisessa tuotantovoimien kehityksen mukana muuttavat tuotantotapa, puhekieli ja sen rakenne. Perheen ja avioliiton rakenne kokevat yhteiskuntakehityksen kuluessa muutoksia. Kaikki sosiaaliset ilmiöt ovat yhteiskunnassa elimellisessä yhteydessä toisiinsa joko suoraan tai välillisesti. Yhteiskuntakehityksessä ilmenee näiden kaikkien tekijöiden yhteisvaikutus ja se tekee yhteiskunnasta hyvin monimutkaisen sosiaalisen ja taloudellisen organisaation. Yhteiskuntataloudellinen muodostuma on siis monimutkainen dialektinen kokonaisuus, jossa kaikki vaikuttavat suoraan tai välillisesti toisiinsa.

2.1.3 Yhteiskuntakehityksessä toistuvuuden muutokset nopeita

Aikaisemmin yhteiskunnan historia ilmeni ihmisille satunnaisten tekijöiden kaoottisena summana, jossa merkittäväksi tekijäksi saatettiin ymmärtää esimerkiksi hallitsijoiden ominaisuudet ja tekemiset. Historiallisessa materialismissa päästään selville erillisistä yhteiskuntakehityksen lainalaisuuksista ja siitä, miten nämä yhdessä vaikuttavat toisiinsa ja synnyttävät kullekin ajalle ominaisen yhteiskuntataloudellisen muodostuman, jolle on ominaista kehitys ja toistuvuus. Elotomassa maailmassa toistuvuus voi olla pitkälläkin ajanjaksolla samanlaista, mutta sielläkin kehityksen tuloksena ilmiöiden toistuvuudessa tapahtuu kehitystä ja muutoksia. Varsinkin biologisessa ympäristössä kehityksen tuloksena toistuvuuden muutokset ovat selkeästi nähtävissä. Mutta nämä kaikki vaativat asioiden tieteellistä ymmärtämistä. Yhteiskuntakehityksessä toistuvuus on nopeaa ja siellä vanha yhteiskuntataloudellinen muodostuma korvautuu uudella ja täydellisemmällä. Yhteiskuntataloudellisen muodostuman käsitteen selvittäminen toi esiin yhteiskuntakehityksen kausittaisen luonteen, jota kuvaavat alkuyhteisöllinen, feodaalinen, kapitalistinen ja kommunistinen yhteiskuntataloudellinen muodostuma. Yhteiskuntakehityksen toistuvuutta voi hyvin mallintaa dialektiikassa kieltämisen kieltämisen lain kautta.

2.2.1 Tuotantotapa on yhteiskuntakehityksen tärkein määräävä voima

Elämän evoluution dialektisessa kehityksessä ihmiseen ja yhteiskuntakehitykseen suuntautuva linja miljoonia vuosia sitten löysi laadullisesti uuden ns. Ekologisen loke-ron. Se oli kyky tehdä työtä. Ihmiseen johtavassa linjassa tyh muut-

tui valintaa ohjaavaksi tekijäksi (katso DMP luvut, 5 ja 6). Työn kehitys edellytti yksilöiden välillä laajaa järjestäytynyttä yhteistyötä. Yhteiskunta oli työn ympäristö. Ihminen ei elä ilman ruokaa, asuntoa ja vaatteita. Niiden tuottamiseksi on tehtävä työtä. Samanaikaisesti työn edellytykset (tuotantoprosessi) tulee koko ajan uusintaa. Tässä yhä merkittävämmäksi nousee kysymys siitä, miten välttämättömän aineellisen tuotannon uusintaminen järjestetään, että samalla säilytetään ekologinen ja yhteiskunnallinen ympäristö äärettömään tulevaisuuteen elinkelpoisena ja koko ekosysteemille turvallisena. Ihmiselämä on mahdotonta ilman tuotannollista toimintaa ja siksi yhteiskuntakehityksen tärkein ja määräävä tekijä on aineellisten hyödykkeiden tuotanto ja sen uusintaminen. Yhteiskuntakehityksessä seuraavat dialektisesti toisiaan erilaiset tuotantotavat (yhteiskuntataloudelliset muodostumat), jotka eroavat toisistaan siinä miten hyödykkeiden tuotanto ja tuotannon edellytysten uusintaminen tapahtuu.

2.2.2 Tuotantovoimat ja niiden rakenne.

Ihmisyhteiskunta syntyi hyödykkeiden tuotannon kautta. Marxilaisen teorian mukaan aineelliset (ja sosiaaliset) elämänehdot määräävät lopulta koko yhteiskunnan luonteen ja sen kehityksen. Tuotantoelämä on ihmisyhteiskunnan perusta. Työprosessi on vuorovaikutus yhteiskunnan ja luonnon välillä. Tuottaessaan hyödykkeitä yhteiskunta kehittää työmenetelmiä, keinoja hyödyntää luontoa. Näitä hyödykkeiden tuottamismenetelmiä kutsumme tuotantovoimiksi. Tuotantovoimat ilmaisevat ihmisen suhteen luonnonvoimiin ja luonnonesineisiin, joita yhteiskunta käyttää aineellisten hyödykkeiden tuotantoon. Tuotantovoimat ovat ihmisen käytännöllisen toiminnan tulos. Tuotantovoimat koostuvat ensinnäkin työvälineistä ja tuotantokalustosta. Yhteiskunnallisiin tuotantovoimiin kuuluvat myös työn esineet, joita työvälineillä ja tuotantokalustolla muokataan tavaroiksi t. hyödykkeiksi. Kaikki työn esineet ovat luonnosta peräisin. Työn esineitä on kahta lajia. Osa työn esineistä on ensimmäistä kertaa työn esineenä (maaperästä louhitut malmit tai kivihiili) ja toiset ovat läpikäyneet useita jalostusasteita (puolivalmisteet, raaka-aineet). Työn esineitä ja työvälineitä kutsutaan yhteisellä nimellä tuotantovälineiksi. Lisäksi tuotantovoimiin kuuluu tärkeimpänä tekijänä ihmistyö, työvoima. Ihmistyö on työvoiman tuotannollista kuluttamista. Tuotantovoimat ovat yhteiskunnallisen kehityksen kuluessa olleet jatkuvana dialektisen kehityksen kohteen ja kehittyvät edelleen kiihtyvällä vauhdilla. Nykyaikaisen kapitalistisen ja sosialistisen yhteiskunnan tuotantovoimat ovat aivan eri tasolla esim: alkuyhteiskuntaan verrattuna. Yhteiskunnallisen tuotannon kehitysasteen ratkaisevin osoitin ovat ennen kaikkea tuotantokalusto.

2.2.3 Tuotantosuhteet

Tuotantovoimat ovat kuitenkin tuotannon toinen, sen materiaallinen puoli. Tuotannon toisen puolen muodostavat tuotantosuhteet, jotka ilmaisevat, missä suhteessa ihmiset ovat tuotannossa toisiinsa sekä

itse tuotantoon. Tuotantosuhteiden tyyppi määräytyy kolmen perusseikan perusteella. Tärkein tuotantosuhteita määräävä tekijä on tuotantovälineiden omistumuoto eli se kenen hallussa ovat tuotantovälineet. Erotamme kaksi omistumuodon perustyyppiä: yhteiskunnallisen omistuksen ja yksityisen omistuksen. Kun tuotantovälineiden yhteiskunnallinen omistus luo keskeisimmän perustan yhteiskunnan eri jäsenten tasa- arvolle, niin tuotantovälineiden yksityinen omistus luo pohjan eriarvoisuudelle ja riistol- le. Tämä perustuu siihen, että kun tuotantoa ei voi olla ilman tuotantovälineitä, niin tuotannon tulok- sista myös valtaosa joutuu omista- jien haltuun ja ne jotka eivät omis- ta tuotantovälineitä joutuvat riippu- vuussuhteeseen tuotantovälineiden omistajista. Alkuyhteisöissä tuotantosuhteissa yhteisö omisti yhdes- sä tuotantovälineet ja tuotannon tu- lokset. Orjanomistuksellissa tuotantosuh- teissa suurmaanomista- jat ja hallitsijat omistivat tuotanto- välineet sekä usein myös sen ihmisen, joka teki työtä tuotantovälineil- lä. Feodalistisissa tuotantosuh- teissa feodaaliherrat omistivat tuotan- tovälineet ja maan siten, että maa- ta viljelevä ihminen oli sidottu maa- han ja kulki sen mukana. Feodaali- herrat riistivät alustalaisiaan erilaisil- la veroilla ja velvoitteilla. Kapitalis- tissa tuotantosuh- teissa työläinen on näennäisesti vapaa. Kapitalistit omistavat kuitenkin kaikki tuotanto- välineet ja riistävät työläisen työstä vastikkeettomasti lisäarvon. Sosia- listisissa tuotantosuh- teissa vallitsee uudelleen yhteiskunnallinen omis- tus, joka tekee mahdolliseksi suun- nitella yhteiskunta- ja tuotantoelä- mää oikeudenmukaisella tavalla.

2.2.4 Yhteiskunnalliset, työnjaolliset- ja luokkasuhteet

Omistumuodosta määräytyy toi- nen tuotantosuh- teiden tyyppiä luonnehtiva tekijä nimittäin ihmis- ten keskinäissuhteet tuotannossa. Näitä ovat toisaalta yhteiskunnal- lis- työnjaolliset suhteet sekä luok- kasuhteet. Esimerkiksi maanviljelijä ja työläinen muodostavat kapitalis- tissa tuotantosuh- teissa työnjaon. Edelliset tuottavat elintarvikkei- ta ja jälkimmäiset valmistavat mui- ta käyttötavaroita. Viljelijästä poike- ten työläinen ei omista itse tuotan- tovälineitä, mutta eri tavoin työläi- set ja viljelijät ovat kapitalistien riis- ton kohteina. Ehdottomasti tärkein merkitys on kuitenkin luokkasuh- teilla. Yhteiskuntaluokilla marxilai- set tarkoittavat ihmisryhmiä, jotka eroavat toisistaan sen perusteella, mikä on heidän suhteensa tuotan- tovälineisiin.

Alkuyhteiskunnallisissa tuotantosuh- teissa ei ollut luokka- jakoa, koska tuotanto (metsästy- keräily) suoritettiin yhdessä ja si- hen tarvittavat välineet (maa, pyyn- tijärjestelmät) omistettiin yhteises- ti. Alkukantaisessa yhteisössä ei ollut pysyviä ihmisryhmiä, jotka oli- sivat eronneet toisistaan yhteiskun- nallisen aseman perusteella. Keh- keytyneessä orjanomistuksellissa- sa tuotantosuh- teissa perusluokkia ovat maanviljelijät, jotka omistavat maan ja siitä saatavat tuotteet, mut- ta maksavat valtiolle veroa. Toinen perusluokka olivat orjat, joita yksi-

Historiallisen materialismin perusteista (2/1)

Jatkoa sivulta 14

tyishenkilöt sekä valtio omistivat. Kolmas luokka oli orjanomistajat, joille orjat tekivät työtä. Lisäksi jo orjayhteiskunnassa syntyivät käsi-työläisten luokka, jotka viljelijästä poiketen eivät tuottaneet tuotetta henkilökohtaiseen kulutukseen vaan myyntiin. Mitä pidemmälle orjayhteiskunta kehittyi sitä merkittävämmäksi orjat kävivät yhteiskunnalle. Orjat rakensivat tärkeät yhteiskunnalliset rakennelmat ja pientalonpoikaiston ajaututtua velkaorjuuteen kehittyi orjien työhön perustuvia suurtiloja.

Feodalistisessa tuotantosuhteessa työtätekevä perusluokka muodostui ensin feodaaliherran hallitsemista talonpojista, joista kehittyi maaorjatalonpoikain luokka. Toinen perusluokka olivat feodalistiset maanomistajat. Feodaaliherra omisti maan ja maa-ta viljelevä maaorja kuului itse maahan. Mikäli feodaaliherra myi maan, siirtyi orja sen mukana. Maaorjal-la oli myös käytössään omaa maata, jonka korvauksena hän suoritti maanomistajalle työtä, luovutti tuotteita tai maksoi rahaa. Suuren merkityksen feodalismissa sai käsi-työläisten luokka, joiden työn tulok-sena kaupungit kehittyivät ja joista feodalismiin sisälle muodostui por-varisto eli kapitalistien luokka.

Kapitalistisessa tuotantosuhteessa puolestaan perusluokat ovat työväenluokka, joka ei omista tuotantovälineitä sekä tuotantovälineet omistava kapitalis-tiluokka. Kolmas merkittävä luok-ka kapitalistisessa yhteiskunnassa on viljelijäväestö, joka omistaa itse maansa ja tuotantovälineensä. So-sialistisissa tuotantosuhteissa pe-rusluokan muodostaa työväenluok-ka. Kokemus osoittaa, että kapital-ismista kommunismiin siirtymisen kaudella sosialistisissa tuotanto-suhteissa oli kollektiivi- ja osuuskun-

ta- talonpoikaistoa, jotka omistivat tuotantovälineensä. Tämä omistus-muoto on kuitenkin yhteiskunnal-linen. Siirtymäkaudella on myös it-senäisiä viljelijöitä ja yrittäjiä, jotka omistavat itse tuotantovälineensä. Perustuotantovälineet sosialismissa ovat yhteiskunnallisessa omistuk-sessa ja kapitalistiluokkaa ei ole.

2.2.5 Tuotannon jakomuo-dot

Kolmanneksi tuotantosuhteiden perustyytit eroavat toisistaan myös tuotannon jakomuotojen perusteel-la, jotka määräytyvät ennen kaikkea omistuksesta. Alkuyhteisössä tuot-teet jaettiin kaikkien jäsenten kes-ken. Orjayhteisössä orjanomista-ja sai kaiken orjien tuottaman tuot-teen ja orjille annettiin se osuus, jo-ka riitti pitämään hänet työkykyise-nä. Feodalismissa feodaaliherra sai tulonsa maaorjatalonpojalta maan-vuokrana, joka voitiin suorittaa työ-nä, tavarana tai rahana. Maaorjata-lonpoika taas sai osuutensa yhteis-kunnallisesta työstä tekemällä osan työajasta työtä omalla palstallaan tai siten, että tuotannosta erotettiin hänelle määrätty minimitoimeen-tuloon riittävä osuus. Kapitalismis-sa työläinen luo työllään ensinnä oman työpalkkansa, sekä lisäksi lisä-arvon, jonka anastaa kapitalisti. Yh-teistä kaikille luokkakajoon perustu-ville tuotantosuhteille on, että tuo-tantovälineiden omistaja anastaa eri muodoilla itselleen valtaosan työtä-tekevän ihmisen työn tuloksesta.

2.2.6 Tuotantotapa

Määrättyjen tuotantosuhteiden ja niiden pohjana olevien tuotanto-voimien kokonaisuutta nimitetään tuotantotavaksi. Tuotantotapojen perustyyppienä ovat ihmiskunnan historian kuluessa esiintyneet edel-lä mainitut alkuyhteisöllinen tuo-tantotapa, orjanomistuksellinen tuotantotapa, feodalistinen tuotan-totapa, kapitalistinen tuotantotapa

sekä kommunistinen tuotantotapa.

2.2.7 Tuotantovoimien ja tuotantosuhteiden vastaa-vuuden laki.

Tuotantovoimien ja tuotantosuhteiden välillä toimii kiinteä vuorovai-kutus ja riippuvuus, jota kutsutaan tuotantovoimien ja tuotantosuhteiden vastaavuuden laiksi. Tämä on yksi keskeisimpiä yhteiskuntakehi-tyksen lakeja, joiden kautta dialek-tinen materialismi tutkii yhteiskun-taa. Myös marxilainen kansanta-loustiede pitää tätä yhteiskuntien taloudellisten prosessien lähtökoh-tana. Filosofian tutkimuskohteisiin tämä laki kuuluu sen vuoksi, että se selittää kaikkien historian tunte-mien tuotantotapojen yleistä kehi-tystä ja liikettä.

Mitä sitten ymmärrämme täl-lä lailla? Tuotantovoimat ovat ai-na kunkin tuotantotavan ja ko-ko yhteiskunnan aktiivisin ja kehit-tyvin osa. Tuotantovoimat pyrkivät aina kehittymään eteenpäin, vaik-kakin yhteiskunnallisista tilanteis-ta johtuen kehitys voi olla nopeaa tai hitaampaa. Tämä kehitys näkyy konkreettisesti työvälineiden, tuo-tantokaluston, tuotantojärjes-telmien ja -menetelmien, koneiden ja laitteiden kehityksenä. Tämä ke-hitys tapahtuu kuitenkin aina tie-tyssä yhteiskunnassa, tiettyjen tuo-tantovoimien ja tieteellisten mah-dollisuuksien puitteissa. Tämä osoit-taa, että vastoin monia käsityksiä, ihmisen äly ei ole tärkein historial-lisen kehityksen liikevoima, kos-ka tuotantovoimien kehitys on ai-na sidottu vallitseviin olosuhteis-iin. Pääinvastoin kuin tuotantovo-i-mat, jotka kehittyvät jatkuvasti, tuo-tantosuhteille on ominaista, että ne pysyvät pitkään laadullisesti sa-manlaisina ja niiden kehityksessä ta-pahtuu vain määrällisiä muutoksia. Tämä merkitsee sitä, että tuotanto-voimat pyrkivät kasvamaan yli ni-den rajojen, jotka vallitsevat tuo-

Kuva: Heikki Männikkö

Maaailma elää muutoksessa. Tiede kehittyy, yhteiskunta muuttuu ja sen ristiriidat kärjistyvät. Oheisessa yhteiskuntataloudellista muodos-tumaa käsittelevässä osassa todetaan, että tuotantovoimat ovat se yhe-teiskunnassa aktiivinen osa, joka jatkuvasti muuttuu tahdostamme riippumatta. Tuotantosuhteiden muutos taas vaatii kansan aktiivista toimintaa. Sen ehdoton edellytys olisi, että työkansalla on käytössään tieteellinen yhteiskuntatiede ja maailmankatsomus. Monestakin syys-tä tällä hetkellä näin ei ole. Maailmankatsomuksen osalta työkansan on hajalla. Siksi pyrimme rakentamaan näiden opintomateriaalien jatkok-si julkaisun, jossa huomioimme ne yhteiskunnalliset muutokset, joiden osalta historiallinen materialismi tarvitsee päivitystä. On huomattava, että kyllä muutos murtautuu joi-tain kautta esiin jopa ilman työväenlii-keen tieteellistä panostakin. Se vain tapahtuu silloin ”pidemmän kaa-van kautta.” Tavoitteemme on, että työkansan kykenisi yhtenäisenä vie-mään yhteiskuntakehitystä eteenpäin.

tantosuhteet muodostavat. Tällai-nessa tilanteessa vallitsevat tuotan-tosuhteet, jotka aiemmin edistivät tuotantovoimien kehitystä alkavat muuttua tuotantovoimien kehityk-sen jarruksi. Tämä tuotantovoimien määrällinen kehitys alkaa synnyttää ristiriitoja vallitsevien tuotantosuh-teiden sisällä. Esimerkiksi antiikin or-javaltioissa voitiin tuotantoa lisätä vallitsevien tuotantosuhteiden puitteissa ainoastaan orjien määrää lisäämällä. Tämä johti vapaiden talonpoikien tuhoutumiseen ja yhe-teiskunnan sisäisten oppositiovoi-mien voimistumiseen. Tänään kapi-talismissa uusioikeistolainen politiika on johtanut tilanteeseen, jos-sa tuotannon kasvua kapitalismin puitteissa ylläpidetään ennen kaik-kea heikentämällä kansan elinta-soa ja perusturvaa. Seurauksena on köyhyyden ja työttömyyden pysyvä kasvu. Tuotantovoimien ja tuotan-tosuhteiden ristiriita voidaan korja-

ta ainoastaan palauttamalla tuotan-tosuhteet vastaamaan muuttuneita tuotantovoimia eli korvaamal-la vanhat tuotantosuhteet uusilla. Tuotantovoimien määrällinen kehi-tys johtaa näin koko tuotantotavan laadulliseen muutokseen. Tämä laki on aina kaikkien yhteiskunnallisten vallankumousten taustalla.

Tuotantovoimien ja tuotanto-suhteiden vastaavuuden laki ei tietenkään ole ainoa yhteiskun-takehitykseen vaikuttava laki. Sen avulla voidaan kuitenkin tutkia ihmiskunnan koko historiaa. Jos his-torialliset tapahtumat ovat aiemmin näyttäytyneet irrallisina ilmiöinä, tuo tämä marxilainen lähestymista-pa historiaan selkeyden ja logiikan. Tämä lähestymistapa antaa meille mahdollisuuden arvioida myös nykypäivää ja tulevaisuutta.

Filosofian työryhmä

Uskonto, vapaa-ajattelu, kommunismi

Kaukaisessa tulevaisuudessa uskonnot epäilemättä tulevat katoamaan tarpeettomina rasi-tuksina ihmiskunnan historias-ta. Mutta syvät jäljet ne ovat jät-täneet ottaen huomioon, että jär-kevästi ajatellen niiden perusteet eivät pidä paikkaansa: mitään ju-malaa ei objektiivisesta todelli-suudesta ole löydetty. Jumala on jäänyt tyhjäksi sanaksi, jolle koh-detta ihmistajunnan ulkopuolelta ei ole havaittu.

Jumalankieltäviä henkilöitä on ol-lut kautta-aikain, mutta varsinkin Ranskan 1700-luvun valistusfiloso-fit tekivät tyhjäksi idean jumalasta, joka määräisi ja suunnittelisi ihmisen elämää. Tuolloin uskonnoista va-paamielisen tai vastustavan käsityk-sen omanneista henkilöistä alettiin käyttää nimitystä vapaa-ajattelijja. Suomen vapaa-ajattelijoihin lukeu-tui huomattavissa määrin marxilai-sen katsomuksen omaavia henkilöi-tä. Neuvostoliiton hajoamisen seur-auksena tieteellisen ateismin tilal-le mukaan alettiin ottaa vähemmän perusteltuja mielipiteitä.

Marxilaisuuden ohi meni mm. uusateismin nimellä kulke-va suuntaus. Vapaa-ajattelijain lii-ton puheenjohtajana ja Vapaa Ajat-telijja-lehden päätoimittajana ly-hytaikaisesti toiminut Jussi K. Nie-melä toteaa toimittamassaan ”Mi-tä Uusateismi tarkoittaa?” -kirjas-

Kuva: Heikki Männikkö

Uskonnon merkitys luokkayhteiskunnassa on siinä, että hallitseva luok-ka tarvitsee ideologisen arvoperustan, johon perustuen luodaan yhe-teiskuntaa kattava hallitsemisen kulttuuri. Tästä syystä esim. Rooman imperiumissa kristinuskko valittiin paikallisten uskontojen tilalle. Työ-väenluokan piirissä yhteinen arvopohja voi perustua vain tieteelliseen maailmankatsomukseen, dialektiseen ja historialliseen materialismiin. Vihreiden ym. piirissä on huomattu, että tieteellisen tiedon aikakaudel-la on mahdollon löytää tieteellistä oppia, joka tukisi ainoastaan porva-riston etuja. Siksi kapitalismi pitää ”kynsin ja hampain kiinni” kirkon arvovallasta. Tällaisen pytingin Helsinki ja seurakuntayhtymä rakensi-vat Kamppiin v. 2012 myös kirkkoon kuulumatommien varoilla. Kuten ai-na kirkko ja luokkayhteiskunta kuuluvat yhteen. Olisi aika valtion ero-ta kirkosta ja uskonnon sijaan opettaa tieteellistä maailmankatsomus-ta ja etiikkaa.

sa mm. seuraavaa: ”Erytisen jyrkäs-ti haluan sanoutua irti suomalaises-sa vapaa-ajattelijaliikkeessä vaikut-tavista vanhakantaisista ateisteista, joiden maailmankatsomus on marx-istilinenistinen tieteellinen ateismi

eli dogmaattinen materialismi.” Uu-si Pori-lehdessä (5.4.2012) Niemelä vielä tähdentää: ”Olen liberaali, vaik-kakaan en kokoomuslainen. Kannat-an esimerkiksi Natoa, ja olen aina inhonnut Neuvostoliittoa ja kom-

munismia ylipäättään.

Miten tuon kaltaisiin näke-myksiin tulisi suhtautua? Tieten-kin jokaisella on oikeus mielipitee-seen, mutta selviä virheitä vilisevät käsitykset ovat aina hieman arve-luttavia esitettäväksi julkisesti. His-toriallinen materialismi eli aineelli-nen todellisuuskäsitys ja sen dialek-tinen metodi ei perusteiltaan ole ol-lenkaan dogmaattista muuta kuin niiden mielestä, jotka eivät asiasta oikeastaan mitään ymmärrä. Kun ei vaivauduta kriittisesti ajattelemalla ottamaan asioista selvää, ne hylä-tään, siinä esim. postmodernismin suosion salaisuus.

On sanottu, että aikamme muistuttaa aatteiden osalta kor-keammalla tasolla samaa, kuin mitä se oli Marxin aikana 1800-luvul-la. Ja tosiaan: uusateismi tuo esille hämmästyttävän paljon nuorhege-liläisten ja erityisesti Bruno Bauerin käsityksiä siitä, kuinka uskontoja tu-lee arvostella vailla ennakkoluuloja. Marxin aikana myös anarkismin suosio oli melko korkealla. Tänäänkin anarkismi haastaa muita aatesuun-tia. Olisiko vielä nähtävissä anarkis-mi-kommunismin nousu? Ensimmäinen askel pois epäoikeudenmu-kaisesta kapitalismista on kuitenkin sosialistisen talousjärjestelmän voi-maan saattaminen.

Neuvostoliitto liittolaisineen romahti kapitalistien avustuksel-la. Ei siellä missään vaiheessa kom-munismi toteutunut, joten hieman ihmettelen, miten voi inhota jotain sellaista, mitä ei vielä käytännön elä-mässä ole ollut olemassa.

Niinpä niin, kapitalistisen markkinatalouden uusliberalisti-sen vaiheen vallitessa, mm valta-media palvelee pääomaa, eikä lä-heskään aina edusta totuuden kri-teerejä. Ei voida sanoa, että on mon-ta totuutta. Kyllä totuus ollakseen totuutta on yksi ja ainoa, jota lähes-tymme likimääräisesti ja vähäisem-mässä määrin absoluuttisesti. Et-tä jokaisella on oma totuus, saman-arvoinen muiden totuuksien kans-sa, on virheellistä ajattelua eikä sitä kukaan käytännössä edes muodon vuoksi noudata.

Tieteellinen asennoituminen on paras tapa, mitä tulee suhteel-lisen ja likimääräisen totuuden etsi-miseen. Ja sosialismin, kommunis-min ensiaskeleen, tulee täyttää tie-teen periaatteiden asettamat vaati-mukset itseään korjaavana proses-sina. Muuten saatetaan mennä pa-hasti harhapoluille, mikä taas hait-taa yhteiskunnallista kehitystä kan-sanvaltaisempaan suuntaan.

Kai Leivo

Voiman Venäjä – Venäjän uhka

Suomen puolustusministeriön tilaama ja koordinoima, yli 40 asiantuntijan voimin työstetty Voiman Venäjä -hankkeen loppuraportti julkaistiin viime keväänä. Asiantuntijoille annettiin tehtäväksi arvioida Venäjän tilaa ja sen vaikutusta maan lähialueilla – tässä tapauksessa erityisesti Suomen näkökulmasta. Tutkimushankkeessa keskityttiin kolmeen pääteemaan; Venäjän ulkopoliitiikkaan, sotilaalliseen puolustukseen ja maan sisäiseen kehitykseen.

Yksi tutkimuksen kiteytys on: ”Suomen ja Venäjän välillä vallitsee voimasuhteiden epäsymmetria sekä perustavanlaatuinen turvallisuuspoliittisten intressien ristiriita.” Mistä tällaisen olemassa olevan ristiriidan ajatus kumpuaa, sitä ei selvityksessä enempää avata? Se vaan on lähtökohta.

Jos ja kun Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tekijät ja toimijat lähtevät siitä, että ”Venäjä on toimillaan ja julkipuheillaan ylenkatsonut kansainvälistä sääntöpohjaista järjestystä ja turvallisuutta.” ja samalla tukeutuvat länteen, Natoon ja Yhdysvaltoihin, niin voinee kysyä, jääkö tässä jokin mahdollinen näkökulma huomiotta? Eikö juuri Yhdysvaltain nykyjohtoa ole syytetty tuon kansainvälisesti luodun säännöstön ohittamisesta. Kun Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikasta vastaavan eliitin tilannearvio on tämä, sotilaallisen varustautumisen voidaan katsoa olevan välttämätöntä ja pidetään helpompana perustella kansalle näitä uhkakuvia kehrittelemällä ja ylläpitämällä.

Ukraina

Tilanne Ukrainassa on raportin mukaan pakottanut ulkopoliitikan uudelleenarviontiin Euroopassa. ”Euroopan ja Itämeren alueen turvallisuus on heikentynyt. Venäjä valtasikin Krimin ja synnytti Itä-Ukrainassa konfliktin.” Tällainen tilannearvio pakottaa tietenkin arvioitsijat tekemään tilanteen vaatimia johtopäätöksiä: ”Läntiseen yhteisöön kuuluvan Suomen turvallisuuspoliittinen ympäristö on muuttunut. Turvallisuustilanteen kiristymisellä Euroopassa ja Itämeren alueella on välittömiä vaikutuksia Suomelle. Sotilaallista voimankäyttöä Suomea vastaan, tai sillä uhkaamista ei voida sulkea pois.”

Tutkimuksen läpikäyvänä ajatuksena on jo tehtävänasettelusta alkaen arvioida itänaapuriin liittyviä, mahdollisia kansainvälisen politiikan käännteiden mukanaan

tuomia uhkia. Lännessä vakiintuneeksi muodostuneen tulkinnan mukaan nyky-Venäjän muodostama uhka kulminoituu Itä-Ukrainan konfliktissa. Tyypillisesti tässäkin tutkimusraportissa ei edes mainita Maidanin aukion tapahtumia, eikä koko tapahtumaketjun alkuun saatataa eli EU:n Ukrainalle tarjoamaa niin sanottua assosiaatiosopimusta, jonka selkeänä jatkumona olisi ollut Ukrainan liittyminen Euroopan Unioniin ja Natoon. Venäjän tulkinnan mukaan sillä oli legitiimi intressi vetää raja tähän. Raportissa ei arvioida tilannetta tästä näkökulmasta lainkaan. Euroopan Unionin asettamia pakotteita perustellaan Krimin tapahtumilla, mutta tällaisten tutkimusraporttien pohjalta ne voidaan katsoa olevan perusteltavissa Venäjän pelkän olemassaolon aiheuttamalla turvallisuuspoliittisella uhallalla.

Hankkeen asiantuntijajoukko oli jaettu kolmeen teemaryhmään edellä mainittujen asiakokonaisuuksien mukaan. Kunkin ryhmän kokoonpanot on lueteltu kirjan alussa, mutta ei aivan kaikkien, koska ”...osa ei työnsä tai tehtäviensä vuoksi halunnut nimeään julkaistavan.” Teemaryhmille asetettiin tehtäväksi laatia arviot neljän eri skenaarion kehitysnäkymän pohjalta. Ryhmien piti muodostaa tulevaisuuskuvat tilanteista, joissa Venäjä vahvistuu, heikkenee, pysyy nykyisellään tai hajoaa.

Venäjä vahvistuu

Venäjän talouden vahvistuminen samanaikaisesti riitaisen Euroopan Unionin ja Nato-suhteiden epävarmuuden kanssa ”...eivät antaisi Suomen turvallisuusratkaisuille nykyisen kaltaista lisäarvoa ja Venäjän suotuisa kehityskulku kaventaishi Suomen liikkumatilaa kansainvälisessä politiikassa.” jolloin ”Suomella olisi vaara jäädä yksin kiistoissa Venäjän kanssa.”

Tutkimuksessa kirjataan Venäjän talouden ja muunkin yhteiskunnallisen positiivisen kehi-

tyksen tuovan muassaan lisää molemmipuolisia investointeja, sen oletetaan lisäävän positiivista mielikuvaa naapurista ja merkitsevän ruohonjuuritason kanssakäymisen lisääntymistä, kuten matkustelua, opiskelijavaihtoa, yms. Pelkän talouden näkökulmasta katsottuna tämä skenaario avaisi lisää investointi- ja vientimahdollisuuksia Venäjälle. Vaikka naapurin suotuisan kehityksen tuloksena tutkijat kirjaa-vatkin useita, molempien maiden kansalaisten kannalta positiivisia asioita mahdollisesti tapahtuvaksi, on raportin lopputulemana sotilaallisen puolustuksen näkökulmasta, että ”Suomelle syntyisi tarve sopeutua Venäjän laajempaan vaikutusvaltaan ja aktiivisempaan ulkoiseen toimintaan.” Ja ”Suomen puolustukseen varattuja resursseja todennäköisesti pitäisi kasvattaa.”

Venäjä heikkenee

Venäjän ”epäsuotuisa kehitys” eli talouden heikkenemisen ja kaikkinaisen taantumana skenaarion toteutuessa tutkijaryhmä näkee kehityksen Suomen kannalta positiivisena. Talouden näkökulmasta tämä kehitys näkyisi lisääntyvänä tavaroiden ja palveluiden vientinä itään, ja vastaavasti energian lisätuontina sieltä. Tässä näkymässä Venäjän muodostama turvallisuusriski olisi alentunut, mikä edistäisi parempia toimintamahdollisuuksia nimenomaan talouden sektorilla.

Yksi heikentyneen Venäjän muodostamista uhkakuvista olisi maan eristäytyminen ja vähäisempi sitoutuminen kansainväliseen kanssakäymiseen yleensä. Naapurimaiden kulttuurinen vie-raantuminen ja mahdollinen lisääntynyt turvapaikan hakijoiden määrä kirjataan myös tämän kehitysnäkymän seurauksina. Itänaapurin huonon kehitysnäkymän tutkijat tulkitsevat antavan Suomelle mahdollisuuden tehdä itsellisemmin omia ulko- ja turvallisuuspoliittisia ratkaisuja, jolloin mitään merkittäviä sopeutumistoimia ei tarvittaisi.

Sotilaallisen puolustuksen kannalta heikentyneen Venäjän skenaarion toteutuessa ”Suomen turvallisuuspoliittinen asema säilyisi nykyistä vastaavana, kun lännen yhtenäisyys Venäjää kohtaan

Kuva: Asko Julkunen

Kun mietimme puolustusministeriön tilaaman ”Voiman Venäjä”-hankkeen loppuraporttia, tulee väkisinkin mieleen, että miksi lähtökohdaksi ei asetettaisi seuraavia skenaarioita: (1) Suomi ei liittoudu Naton kanssa, vaan pysyttelee puolueettomana, (2) Suomi peruuttaa Naton ja USA:n kanssa sovitun ”isäntämaa-sopimuksen”, (3) Suomi suuntautuu vain oman alueensa puolustamiseen ja peruuttaa päätöksen hyökkäys-aseiden hankinnasta ilma- ja merivoimille ja (4) Suomi luopuu omalta osaltaan Venäjälle asetetuista talouspakotteista. Millainen mahtaisi olla teemaryhmien loppuraportti silloin?

säilyisi poliittisella tasolla.”, eikä ”Suomen puolustuksen rakenteita tarvitse merkittävästi muuttaa, mutta sen resursseja joudutaan perustelemaan laajemmin.”

Venäjä pysyy nykyisellään

Tilanne, jossa Venäjän nykyinen tilanne säilyy, tutkijat näkevät hyvinkin tyydyttävänä status quo -tilana, mikä ”...ei edellytä merkittäviä muutoksia Suomen politiikassa tai talouden tai puolustuksen rakenteissa. Suomen kannalta nykyisen kehityksen jatkuminen on olennaisesti parempi vaihtoehto, kuin Venäjän suotuisampi taloudellinen ja sotilaallinen kehitys.”

Yhtenä nykytilaa muuttavana uhkana raportissa nähdään Euroopan Unionin hajanaisuus ja sen heikkeneminen. Tällöin Venäjä suhteellisesti vahvistuu, ja se nähdään tutkijapiireissä Suomen kannalta negatiivisena näkymänä. ”Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittinen selkänöja on nykyisen kaltaisessa EU:ssa parempi kuin Venäjän suotuisan kehityksen myötä heikentyvässä EU:ssa.”

Takuuna sille, että jos Venäjä suuntaisi aggressiivisempaa painostusyritystä Suomea kohtaan, tutkijaryhmä näkee, että ”Suomen nykyisen kaltainen laajennettu kumppanuus Naton kanssa tuo jo sellaise-naan turvaavaa pidäkettä.”

Venäjä hajoaa

Kehitysnäkymä, jossa Venäjän taloudessa tapahtuisi hyvin merkittävä negatiivinen kehitys, romahdus, ja sen seurauksena maan alueiden eriytyminen ja hajautuminen, on

tutkijoiden näkemyksen mukaan ”...kuvatuista tulevaisuuksista kaikkein äärimmäisin ja siten myös epätodennäköisin.” Epävarmuus Putinin jälkeisen ajan Venäjän hallinnosta aiheuttaa tietenkin joukon kysymyksiä, joihin asiantuntijoillakaan ei ole vastauksia. Mennään liki science fiction-maailmaan, kun oletetaan Venäjän hajaantumisen johtavan maan kansanryhmien välisiin yhteenottoihin, jolloin ”Ääritapauksessa Suomi tulisi vedetyksi Venäjän sisällissodan osapuoleksi ja mittavien pakolaisaaltojen vastaanottajaksi.” Lohdullista kuitenkin on, että tutkijatkin pitävät tällaista tulevaisuudenkuvaa äärimmäisen epätodennäköisenä.

Lopuksi

Onhan siinä jonkinlaisen varjonyrkeilyn tuntua, kun koko ajan väitetään Venäjän tehneen sitä ja sitä pahaa kansainvälisillä foorumeilla, ja koko ajan oletetaan vielä pahempaa olevan tulossa. Siksi pitää varautua kaikkeen kuviteltavissa olevaan. Suomen ja Venäjän, luonnonlakien määräämä, maantieteellinen likeisyys pitäisi näkyä kaikilla mahdollisilla inhimillisen elämän aloilla naapureiden sopuisana kanssakäymisenä, eikä niinkään kaikenlaisten uhkakuvien rakenteluna.

Presidentti Kekkonen sanoi aikanaan, että ystävät kannattaa hakea läheltä, viholliset - jos niitä yleensäkään pitää olla – mahdollisimman kaukaa. Se oli osuvasti sanottu.

Unto Nikula
Rovaniemi

Ystävyysvierailu Tulaan vahvisti Suomen ja Venäjän ystävyyttä

Suomi-Venäjä-Seura teki 75-vuotisjuhlamatkan Tulaan Venäjälle Moskovasta n. 200 km etelään. Ystävyysseuran 75-vuotiseen historiaan kuuluu keskeisesti sodan jälkeen perustettu Suomi-Neuvostoliitto-Seura, jonka merkitystä ja toimintaa maamme ystävälisten- ja rauhanomaisten naapurisuhteiden keskeisenä toimijana ei voi aliarvioida. Näitä perinteitä Venäjä-seura on jatkanut viime vuosikymmenet. Tämän arvokkaan ystävyysseuran toimintaperiaatteen jatkuminen on Suomen ulko-, turvallisuus- ja puolueettomuuspolitiikan kannalta nousemassa merkittäväksi tekijäksi tulevaisuuden kannalta. Ystävyysseuran arvokkaita perinteitä ja toimintalinjaa tukee Suomen kansan suuri enemmistö vastustamalla Nato-jäsenyyttä ja kannattamalla Suomen pysymistä sotilaallisesti liittoutumattomana ja puolueettomana maana, katsomatta ”Venäjää uhaksi Suomen turvallisuudelle.” Tällaisella tiellä on syytä jatkaa.

Matkamme kesti 5 päivää. Matkustimme yöjunalla Tolstoilla Moskovaan ja tulomatkalla Express-yöjunalla Moskovasta Pietariin, josta jatkoimme Allegrolla Helsinkiin.

Tula on Helsingin kokonien ”Venäläisten mestareiden kaupunki”. Mestareiden töihin perehdyimme Piparkakku- ja Samovaarimuseoissa aina 1700-luvun käsityötuotteista nykyajan tuotan-

toon uusissa tehtaissa. Erityinen merkitys Venäjän historiassa on Tulan aseiteollisuudella 1300-luvulta tähän päivään asti sekä Tulan alueen sankarillisella historialla. Vierailuamme varten tehdyssä esitteessä kerrotaan, että ”Kaikkina aikoina Tulassa on asunut taitavia mestareita ja rohkeita sotilaita. Uudessa ”Sankareiden maa” näyttelyssä ao. museossa Tulan Kremlissä museokierros päät-

tyy 9. toukokuuta 1945 Saksan Valtiopäivätaloon, jonka seinään Tulan sotilaat kirjoittivat nimensä.

Vuonna 1941 Tulan asetehtaan toiminnan ansiosta Puna-armeija oli jo varustettu itelataavilla kivääreillä. Suuren isänmaallisen sodan aikana puolessatoista kuukaudessa Tulan asetehdas kokosi yli 400 Maxim-konekivääriä ja 1100 tarkkuuskivääriä, sekä korjasi yli 300 panssarivaunua ja tykkiä ja muita raskaita aseita. Sotamuistomerkin ”Panssarijuna No13, Tulan työläinen” historia liittyy Tulan sankarilliseen puolustukseen v.1941, kun vihollisjoukot olivat lähestymässä Moskovaa. Tulan rautatieläiset rakensivat panssarijunan, jolla oli ainutlaatuisia ominaisuuksia. Tulan valtiollinen asemuseo Tulan Kremlissä on Venäjän vanhimpia ja mittavimpia näyttelyprojekteja, joka on toteutettu yhteistyössä Venäjän suurimpien

Kuva: Wikimedia Commons

Viime vuonna toteutettiin laaja Upa-joen rantakadun muutos- ja kunnostusprojekti. Alue on nyt hieno maisemapuisto.

museoiden kanssa. Tulan rantakatu, Tulsakaja Naberezhnaja, sijaitsee muinaisen Kremlin ja Tulan asetehtaan välissä. V. 2018 toteutettiin laaja Upa-joen rantakadun muutos- ja kunnostusprojekti. Alue on nyt hieno maisemapuisto. Siellä on kävely-

siltoja, urheilu- ja leikkialueita sekä museo- ja turistialue sekä pääsy joelle. Belousovin keskuspuisto on Tulan suurin puisto ja luonnon virkistysalue. Tämän arvokkaan kohteen pinta-ala on 143 hehta-

Jatkuu sivulla 17

Venäjän vaalit – virkavallan asemat heikkenevät

Valtapuolueen asemat ovat huomattavasti heikentyneet virallisten tietojenkin mukaan syyskuun 8. päivänä järjestetyissä Venäjän paikallisvaaleissa. Koko Venäjällä se menetti noin 16 % äänistä. Niillä alueilla, missä eri systä johtuen tavanomainen laaja vaalivilppi ei ollut mahdollista, Yhtenäinen Venäjä menetti huomattavasti enemmän kannatustaan. Esimerkiksi Sevastopolissa, missä Krimin liitos Venäjään vaikuttaa tänäkin päivänä sen kannatukseseen ja missä valtapuolueen arvovalta on yleensä korkeampi kuin muualla, Yhtenäinen Venäjä sai puolta vähemmän ääniä edellisiin vaaleihin verrattuna.

Tilanne on ilmeisesti muillakin paikakunnilla suurin piirtein samanlainen. Mutta siellä viranomaiset pyrkivät hyödyntämään maksimaalisesti „hallintoresursiaan“, tarkoitukseenaan torjua viime vuoden shokki, jolloin muutamilla alueilla kuvernööreiksi valittiin lojaaleja, mutta

kuitenkin parlamentaarisen opposition edustajia. Kremlissä kiinnitettiin luonnollisesti erityishuomio niihin paikkakuntiin, missä tänä vuonna järjestettiin kuvernöörien vaalit. Insiderit tiedottivat, että joissain vaaleissa Putinin hallinto harkitsi monipuolue kuvernööriälien mahdollisuutta, mutta yllötteen sai perinteinen pyrkimys keskittää valta yksiin käsiin.

„Kuntasuodatin“ käytössä kuvernöörivaaleissa

Kuvernöörivaaleissa valtiovalta hyödynsi menestyksellisesti surullisen kuuluisaa „kuntasuodatinta“, jolloin kuvernööriehdokkaan oli kerättävä tukseen tietty määrä kunnanvaltuutettujen allekirjoituksia ja tuolloin jokainen valtuutettu saattoi tukea vain yhtä ehdokasta. Kun aiemmin parlamentaarinen oppositio käytännöllisesti aina pääsi sopimukseen valtiovallan kanssa ja aset-

ti „auttamattomia“ ehdokkaita, niin nyt toissavuotisen menestyksen jälkeen joissakin paikoin ehdokkaiksi yritettiin asettaa suosittuja henkilöitä. Ja „suodatin“ toimi tehokkaasti. Esimerkiksi Astrakanin läänissä se sulki ulos vaaleista Valtionduuman kansanedustajan Oleg Sheininin, jonka mahdollisuudet tulla valituksi arvioitiin hyvin korkeiksi.

Jopa ehdokkaiden rekisteröinnin jälkeen heidän painostamisensa jatkui. Arvoitukseksi jäi esimerkiksi VFKPn ehdokkaan elokuvaohjaaja Bortkon pudottaminen listoilta Pietarissa, kun hänellä oli kaikki mahdollisuudet selvitä toiselle vaalikierrokselle ja jopa voittaa vaalit. Ensimmäinen versio Zjuganovin sopimuksesta presidentin hallinnon kanssa, mutta näyttääkin siltä, että VFKPn johdon suuttumus tapauksesta olikin aitoa.

Yhtenäisen Venäjän useat ehdokkaat esiintyivät vaaleissa si-

toutumattomina. Maininnan arvoinen on myös keino, jota ensi kertaa hyödynnettiin näin laajassa mittakaavassa. Valtapuolueen kannatuksen täydellisen romahduksen takia Yhtenäisen Venäjän useat ehdokkaat esiintyivät vaaleissa sitoutumattomina ehdokkaina. Sitoutumattomina esiintyivät eräät kuvernööriehdokkaat esimerkiksi Pietarissa ja kaikkien tasojen paikallisvaaleissa Moskovassa, missä Yhtenäinen Venäjä ei asettanut virallisesti yhtään ehdokasta. Se oli tehokas temppu, osan valitsijoista hämästellessä kuka kukin on.

Näiden „itsenäiskarhukseksi“ nimitettyjen (Yhtenäisen Venäjän symbolina on karhu) oli kuitenkin toimitettava vaalilautakunnille heitä kannattavien valitsijoiden nimelistat. Tietenkin ehdokkaat suoriutuivat tehtävästään helposti, vaikka mitään nimelistoja ei kerätty. Nimet yksinkertaisesti piirustettiin listoihin. Toisaalta taas todellisten omaehtoisten ehdokkaiden ja ei-parlamentaaristen puolueiden ehdokkaiden nimelistat tavallisesti hylättiin.

Tämä ilmiö sai erityisen skandaalimaisen luonteen Moskovassa. Asia meni niin pitkälle, että joidenkin valitsijoiden allekirjoitukset hylättiin siitä syystä, että he olivat kuulemma kuolleet. Jopa niissäkin tapauksissa, kun eräät tällaiset „kuolleet“ saapuivat yllättäen henkilökohtaisesti vaalilautakuntiin.

Vaalivilpin muodoista

Hyvin paljon äänestyslippujen sisäänheittoja tapahtui kotiaänestyksen aikana. Kotikaupungissani Tulassa jopa runsaat 18 prosenttia äänestäjistä äänesti kotonaan. On helppo arvata, että käytännöllisesti katsoen kaikki heidän äänensä menivät Yhtenäiselle Venäjälle. Vuorostaan siperialaisessa Tuvassa vaalivilpin mittasuhteet olivat sitä luokkaa, että parlamentaarinen oppositio yksimielisesti hylkäsi vaalien tulokset.

Sergei Skvortsov
NKP:n keskuskomitean ensimmäinen (pää-) sihteeri
27.10.2019
-jatkaa seuraavassa numerossa-

Kolmas voima - kansalaisliitto toimii Venäjällä

Moskovan Journalistiliiton konferenssisalissa järjestettiin Kolmas voima - kansalaisliiton perustajien tiedotustilaisuus. Siihen osallistuivat NKP:n ensimmäinen sihteeri Sergei Skvortsov, Vapaa Venäjä -liikkeen johtaja Igor Skurlatov ja rovasti Vsevolod Chaplin. Venäjän kansallisen liiton puheenjohtaja Sergei Baburin ja Vasemmistorintaman koordinaattori Sergei Udaltsov olivat estyneitä osallistumasta siihen.

Tiedotustilaisuuden osanottajat kertoivat liiton historiasta. Sen perusta-

jat kuuluvat tammikuussa 2019 perustetun Opposition järjestelykomiteaan, joka muodostaa pohjan patriottisten järjestöjen yhteisten joukkokokousten koordinoimille. Opposition järjestelykomitea on järjestänyt monia onnistuneita tapahtumia, kuten Etelä-Kurillien puolustamisen -, ”Puhdistamme Venäjän roskista!” - ja Odessan 2. toukokuuta 2014 tapahtumien muistoksi järjestetyt joukkokokoukset.

Joidenkin järjestelykomitean jäsenten mukaan tilanne maas-

sa vaatii kuitenkin tiiviimpää vuorovaikutusta patriottisten järjestöjen ja liikkeiden välillä. Tätä varten he perustivat Kolmas voima - kansalaisliiton. Se on valmis ottamaan vastuun maan nykyisyydestä ja tulevaisuudesta, myötävaikuttaakseen sen rauhanomaiseen kehitykseen ja muutokseen ja lailliseen vallanvaihtoon monien poliittisten keinojen kautta. Muun muassa osallistumalla vaaleihin sellaisten puolueiden kautta, jotka tukevat liiton ideologisia periaatteita.

Monet Venäjän kansalaiset eivät luota hallitukseen, parlamen-

taariseen oppositioon eivätkä ultraliberaaleihin. Siksi tänään vaaditaan voimakkaan puolueiden välisen yhteiskunnallisen liikkeen perustamista, joka ilmaisee Venäjän laajojen kansalaispiirien etuja, ylläpitää perinteisiä arvoja, eikä ole yhteydessä Venäjän tai ulkomaisiin vaikuttamiskeskukseen, jotka harjoittavat Venäjän tuhoamista vallassa olevien kotimaisten suurliikemiesten ja epävirallisen opposition kautta. Siksi Kolmas voima -kansalaisliiton perustaminen on vastaus tähän kaikkien hyväntahtoisten ihmisten pyyntöön, jotka ovat kyllästyneet odottamaan

muutosta ja pyrkivät itse määrittelemään oman tulevaisuutensa.

Puheissaan tiedotustilaisuuden osanottajat ilmaisivat näkemyksensä monista sosiaalisista ongelmista. Igor Skurlatov kertoi yksityiskohtaisesti koalition organisatorisista ja ideologisista perusteista ja Vsevolod Chaplin useiden valtion elinten ongelmista. Sergei Skvortsov totesi, että kaikki koalition jäsenet olivat vakuuttuneita siitä, ettei mitään ulkomaille myönnettäviä alueellisia myönnytyksiä voida hyväksyä.

Käänsi: Asko Julkunen

Kolmas voima - Kansalaisliiton tiedotustilaisuus Journalistiliiton salissa Moskovassa: Sergei Skvortsov, Vsevolod Chaplin ja Sergei Baburin.

Ystävyyssvierailu Tulaan vahvisti Suomen ja

Jatkoa sivulta 16

ria, josta 97 ha on metsää, 11 ha kolmen lammen yhdistelmä ja 35 ha virkistysaluetta.

Tulasta käsin teimme bussimatkan maailman kirjallisuuden klassikon Leo Tolstoin (1828-1910) syntymä- ja kotikaupunkiin Jasna- ja Poljanan (kirkas metsäaukio) kartanoon. Täällä hän eli 60 vuotta ja kirjoitti kaikki teoksensa. Siellä on hänen hautansa, v.1921 avattu kotimuseo ja historiallinen rautatieasema, ”Kozlova Zasekin Tolstoin” asema. Sieltä hän lähti viimeiseksi jääneelle junamatkan ja sieltä junat edelleen kiitävät Moskovaan ja Kurskiin. Tähän asemahuoneeseen, jonka kello oli pysähtynyt Tolstoin kuolin aikaan, hänen luokseen tuli paljon köyhiä ja ahdingossa eläviä ihmisiä sekä myös ystäviä ja vieraita. Jasna- ja Poljana-museolla on luonnonsuojelualueen status. Samanaikaisesti se on elävä kartano, missä on jatkuvasti aitoa taloustoimintaa. Tolstoin kartanomuseo on edelleenkin yksi maailman tärkeimpiä kulttuu-

rikeskuksia.

Matkamme viimeisenä iltana osallistuimme Tulan kaupungin ystävyydellä ja vieraanvaraisuudella järjestämälle 75-vuotisjuhlavastaanotolle. Matkan yhteydessä järjestettiin ystävyys-seuran suomalais-venäläinen kulttuurifoorumi, johon Suomesta osallistui 100 henkilöä ja Venäjältä saman verran. Lisäksi meitä oli 22 henkilön ”turistiryhmä”. Ensivuonna vastaava foorumi järjestetään Suomessa Lahdessa.

Sunnuntai-aamuna tulimme Moskovaan, jossa vietimme aikaa joitain tunteja nautiskellen lounasta ja Punaisen torin sekä Kremlin alueen tunnelmaa. Leningradin asemalta jatkoimme yöjunassa kohti Pietaria ja Helsinkiä, josta joillakin matka jatkui Lappiin saakka. Matka-seura oli rentoa ja mukavaa ja kiva tunnelma oli ihan loppuun asti. Matka oli hyvin järjestetty ja kaikin puolin onnistunut. Tietoa ja tunnelmaa riitti koko matkalta.

Matkaterveisin
Reine Lindeman Tampereelta

Rikkaat rikastuvat myös Venäjällä

Äskettäin Venäjällä julkaistussa sveitsiläisen Credit Suisse -pankin laatimassa vuosittaisessa maailman hyvinvointia koskevassa raportissa todetaan, että Venäjän rikkaimman 10 prosentin osuus on 83 prosenttia maan henkilökohtaisesta vauraudesta. Raportissa korostetaan tämän indikaattorin olevan korkeampi kuin Yhdysvalloissa, jossa vaurauden keskittymisaste on yksi kehittyneiden maiden korkeimmista.

Vasemmistorintaman koordinaattori Sergei Udaltsovin mielestä, on mielenkiintoista huomata, että tässä vertailussa Venäjä on Kiinan edellä, jossa rikkaimman 10 prosentin osuus maan henkilökohtaisesta vauraudesta on 60 prosenttia. Sveitsiläispankin arvioiden mukaan miljonaarien määrä kasvoi Venäjällä vuoden 2010 14 000: sta 246 000: een vuoteen 2019 mennessä. Miljardöörejä Venäjällä on 110. Eli Venäjän rikkaat ovat ohittaneet sekä Amerikan että Kiinan. Kokonaan eri asia on, tuntevatko tavalliset venäläiset tästä ylpeyttä vai joitain muunlaisia tunteita?

Kansalaiset eivät tunne ylpeyttä vaan raivoa

Udaltsov toteaa tämän olevan tietysti retorisen kysymyksen, koska ihmiset, jotka saavat 15-20 tuhatta ruplaa käteen kuukaudessa, eivät tunne tällaisista uutisista ylpeyttä vaan raivoa. Nykyään kansalaisten velat asumisesta ja kunnallistekniikasta ovat jo 5 tuhatta ruplaa henkeä kohden. Ihmiset pakotetaan ottamaan kulutuslainoja ja niiden yhteismäärä on kasvanut jo

16 biljoonaan ruplaan. Tällaisessa tilanteessa uutiset kotona kasvatettujen miljardöörien ”saavutuksista” aiheuttavat vain luokkavihaa, josta marxismen klassikot niin paljon kirjoittivat.

Sergei Udaltsov sanoo olevan ominaista, että omalla taitamattomalla propagandallaan valtio synnyttää turhautumista kansalaisissa ja kuumentaa yhteiskunnallista mielialaa. Äskettäin joukkotiedotusvälineet kertoivat, että liittovaltion tilastopalvelun mukaan venäläisten reaalitulot kasvoivat voimakkaasti 3 prosentilla kolmen vuosineljänneksen laskun jälkeen. Ja kirjaimellisesti heti sen jälkeen ilmestyi uutinen, että venäläisten elinajan odote on pidentynyt yli kahdeksalla kuukaudella vuoden 2018 lukuun verrattuna. Tästä ilmoitti terveysministeriön lehdistöpalvelu. Virkamiesten tietojen mukaan keskimääräinen elinajan odote on Venäjällä nyt 73,6 vuotta.

Halutaan sosiaalisia ja poliittisia muutoksia

Udaltsovin mielestä, ympäröivä todellisuus ei vastaa näitä iloisia uutisia, joilla valtion tiedotusvälineet kansalaisia ruokkivat. Virallisen propagandan ja jokapäiväisen arkielämän epäsuhta oli yksi tekijä, joka tuhosi niin voimakkaan projektin kuin Neuvostoliiton. Näyttää siltä, että nykyiset hallitsijat valmistelevat samaa kohtaloa Venäjälle.

On selvää, että kansalaiset haluavat joka päivä yhä enemmän sosiaalisia ja poliittisia muutoksia. Jotkut järkevästi, jotkut vain tunne-

tasolla. Todistamme pysähtyneisyyttä kaikilla alueilla. Tämä ei ole yllättävää, koska samojen johtajien 20 vuotinen vallassa olo Venäjällä ei ole selvästikään auttanut eteenpäin menoa. Vallan uusiminen on yksinkertaisesti välttämätöntä, mutta Kremlissä ei olla valmiita suorittamaan tätä uudistusta.

Politiittisia mielenosoituksia lähitulevaisuudessa?

Sergei Udaltsov sanoo, että jos viranomaiset ajattelevat ihmisten olevan idiootteja, jotka eivät ymmärrä mitään, niin he ovat erehtyneet. Keskustelut ihmisten kanssa kaduilla ja joukkoliikennevälineissä vakuuttavat häntä siitä, että venäläisten tyytymättömyys politiikan ja talouden nykytilaan on lähestymässä kriittistä rajaa. Monet asiantuntijat ennustavat massiivisia poliittisia mielenosoituksia lähitulevaisuudessa ja hän on siitä pääasiassa samaa mieltä. Huolimatta siitä, että valtio kerää valtavia rahavarantoja ja Kansallisen hyvinvointirahaston säästöjen on tarkoitus olla lähes 17 biljoonaa ruplaa vuoteen 2022 mennessä, niin näillä rahoilla ei todennäköisesti pystytäkään ostamaan sellaisten ihmisten lojaalisuutta, jotka ovat menettäneet kunnioituksen nykyiseen hallitukseen ja pitävät sitä kykenemättömänä muuttamaan tavallisten ihmisten elämää parempaan suuntaan. Ymmärtävätkö he tämän Kremlissä?

Asko Julkunen
Lähde: <https://www.leftfront.org>

Kansan ääni kuuluu muutoksen puolesta

Väestön hupeneminen ja valitusoikeus

Kun kansanedustaja, ympäristövaliokunnan pj. Herra Hannu Hoskonen tuumaa, että kansalaiset, jotka käyttävät valitusoikeuttaan estävät työpaikkojen synnyn (YLE 30.9), on näkemys kovin yksioikoinen. Näille ihmisille on tärkeämpää kotiseudun ilmeen-, ympäristön ja perinteisten elinkeinöjen säilyttäminen, kuin alistua kehitysmaiden kaltaiseen raaka-aineen tuotantoon ja pilata edellytyksiä ”lopputuotteita” tuottavilta esim. monipuoliselta matkailulta ja sen oheispalveluilta.

Kysymys on totta toki työpaikoista, joita ei ilman tuotteen tai palvelun kysyntää luoda. Vallitseva talousteorია yrittää tarjonnan kainalosauvoilla tukea yrittäjyyttä, yrittäjiä jo Holkerin tai Ahon hallituksista lukien eli noin 30:n vuoden ajan. Tämä aika on köyhdyttänyt ”raukkoja rajaseutujamme” heikentäneen kulkuyhteyksiä ja palvelurakennetta, eriarvoistaen ihmisiä ja alueita. Kysymys

ei ole paikallinen vaan valtakunnallinen tulojen ja varallisuuden jakaantumisen.

Valtakunnassa yhä harvem-malla on varaa tulla nauttimaan Kolin-, Ruunaan- tai Parpein luontorikkauksista ja kulttuuriympäristöistä, edes lieksalaisten ”Reinojen ja Ainon” ostaminen saattaa olla taloudellisesti mahdotonta. Tulo- ja varallisuuseromme ovat kasvaneet jo vuodesta -86. Tämä on tarkoittanut sitä, että ”köyhien” määrä on asteittain kasvanut, mutta niinhän sen tuli teorian mukaan tehdäkin. EU:n itäisin piste on ”lopputuote”, jota yhä harvemmalla EU-kansalaisella on varaa käydä katsomassa.

Syntyvistä- ja synnytet-tävistä työpaikoista hokeminen Pohjois-Karjalassa on joutavaa, jos tuloihin ja varallisuuksiin ei rohjeta puuttua verotuksen keinoin. Tämän ovat to-

denneet yhä lukuisimmat ”dosen-tit” maailmalta ja Suomesta kuten myös eräät sen, ettei ”yrittäjyyskasvatus” jo ”kehdestä alkaen” sovi kuin kehitysmaihin. Meillä on työvoimapula lukuisissa ammateissa, mutta ei yrittäjissä, jotka usein joutuvat tunkemaan ”kyläisille markkinoille”, joloin syntyy häviäjiä ja ”luusereiden mielenterveysongelmia”.

Lopputuotteiden valmistus, myynti ja markkinointi ovat avainsanoja, kunhan kaima pistää Arkadian mäellä kysyntäpyörän käyntiin eli tuloon- ja varallisuuteen liittyvät veroasiat kuntoon, poistaa köyhyyden. Asiat eivät parane, jos kotiseutu-uskollisten kansalaisten oikeuksia aletaan kaventaa, että eivät saisi valittaa.

Hannu Ikonen
Lieksa sd

Kun ei rahat riitä jukolauta

Jo Irwin Goodman aikoinaan lauloi otsikon mukaan rahojen riittämättömyydestä. Ei ole maailma Irwinin ajoista muuttunut. Olipa hallitus mikä tahansa, olipa lama tai korkeasuhdanne rahasta tuntuu olevan pulaa, vaikka onkin vanha keksintö.

Todellisuudessa rahasta ei koskaan ole ollut pulaa, se vaan jostain kumman syystä ajautuu aina väärin tas-kuihin. Keskustan, Kokoomuksen ja Perussuomalaisen/Sinisten hallitus itki ja parkui rahapulaa ja sen varjolla iski ns. kansan karttuisaan käteen.

Tehtiin armottomia leikkauksia ja heikennyksiä monin eri keinoin, jolla tavallinen kansa pistettiin kärsimään. Kaurapuurosta tuli pienituloisten viikoittainen pääruoka. Laittoiko Keskustan, Kokoomuksen, Perussuomalaisen/Sinisten hallitus vanhusten hoidon kuntoon lisää-mällä tuntuvasti hoitajien määrää?

Ei lisännyt, päinvastoin hoitajia rangaistiin Kiky – sopimuksella, jolla leikattiin lomarahoja ja tehtiin muita heikennyksiä. Toteutettiin massiivinen 6.5 miljardin tulonsiirto työläisiltä työnantajille. Sää-littä edellinen hallitus rokotti köyhää kansaa ja keksimällä keksi uusia

rangaistuksia esim. työttömille, ihan vaan piruuttaan, kun työttömät kritisoivat työelämän orjamarkkinoita.

Nyt Rinteen hallitus, jota markkinoidaan vasemmistohal-lituksena (kyseenalainen termi, koska hallituksessa myös Keskusta, Vihreät, RKP), valittaa myös pääministerinsä suulla rahapulaa, istut-tuaan vasta kotvan. Toki euroja kuuluu uudella hallituksella Sipilän hallituksen (Keskusta, Kokoomus, Perussuomalaiset/Siniset) vaurioiden korjaamiseen. Kapitalistinen järjestelmä ajautuu yhä tiuhempaan kriisiin kouriin. Jokainen lama maksatetaan kansalaisilla, ympäri maailmaa, kuten voidaan nähdä. Suomi on sidottu tiukasti kapitalismin pihteihin. Viime kädessä EU, valuuttarahastot, ym. muut sanelevat, mitä saamme tehdä ja mitä emme.

Miten muuten on selitettävissä uudet miljardeja maksavat hävittäjähankinnat, vaikka päähallituspuolue on vasemmistolainen SDP, ja jota säestää demareista vasemmalla oleva Vasemmistoliitto. Vasemmistolainen työväenliike on ollut kautta aikain myös rauhanliike, tunnuksena miekat taottava auroiksi. Miksi siitä nyt livetään? Miksi

aseet ovat tärkeämpiä kuin kansan hyvinvointi?

Miksi Venäjän kauppaa ei elvytetä? Siksi kun olemme sidoksissa läntisen kapitalistisen maailman ja sen käsikassaran Naton talutusnuoraan. Presidenttimme johdolla on kiltisti hyväksytty lännen muokaama uhkakuva Venäjästä, peittääkseen läntisen talousmahtinsa hiipuvan, väijäämättömän romahduksen. Perin ikävää ollessamme sidoksissa, ellemme peräti hirttäytyneet Euroopan unionin luomiin raameihin kansallisvaltioissa. Liikkumavara on todella olematon ja sil-ti eduskunta on yksimielinen EU:ssa pysymisestä ja näin alistumisesta sen kapitalistiseen kuripolitiikkaan.

Tietysti jos vertaa Sipilän hal-litusta (Keskusta, Kokoomus, Perussuomalaiset/Siniset), niin onhan sillä ero kuin yöllä ja päivällä, verrattuna Antti Rinteen johtamaan nykyiseen hallitukseen. Nykyinen hallitus sent-tään yrittää lyödä kapuloita rattai-siin työläisten ja köyhän kansan loputtomalta kurittamiselta, kun taas Sipilän hallitus löi ja kaatoi kaiken minkä ehti heidän niskaansa.

Hannu Tiainen
12.9.2019 Kihniö

Rahanpesua

Kuulun siihen kansanosaan, joka vielä mieluummin hoitaa erilaisia asioita kirjeitse. En siis ole kiinnostunut hästäkistä, vakepuukista, ym. Nämä hienoudet ovat outoja.

Olen pariinkin kertaan saanut Nordealta kirjeitse tietoja minua koskevista asioista. Epäilin jo, ettei Nordeasta lähetetä kirjeitä ollenkaan, mutta sitten tulikin kirje, jossa uhkausten kera vaadittiin vastausta kiireelliseen muistutukseen asiakastietojen päivityksestä. Uteliaisuuttani katsoin apulaisen kanssa kysymykset ja hieman alkoi hymyilyttää. Samaten tuli tunne, että Suomen pankkitoiminnan tulevaisuus, samoin kuin Yhdysvaltojen pankkitoiminnankin tulevaisuus on riippuva minun vastauksistani. On aivan hyvä tavalliselle ihmisille tuntea oman arvontuntua ja tärkeyttä.

Maailmassa kun on kaikenlaista hämäretoimintaa ja rahanpesua. Rahanpesu ei ole nykyajan keksintö. Elettiin aikaa, kun Suomi

oli vielä itsenäinen ja meillä oli oma raha. Edelliseen viitaten - jos valtiolla on itsenäistä päättäväisyyttä vain 20 %, se ei ole minun kriteerieni mukaan itsenäinen. Olin ongella Olkolammilla ja ylitin isoa ojaa pitkospuita myöten. Tietysti onnistuin ne katkaisemaan ja putosin mutaojaan. Olin muutenkin mutainen rahapussin lisäksi. Rahat piti pestä kotona ja levitin pyykkinarulle kuivumaan. Tapahtuman ikuistin valokuvauskoneella, sen lyhennysnimi taitaa olla kamera. Olisikohan isoilla pankeilla viisaampaa keskittyä etsimään ulkomaille piilotettuja valuuttoja. Jonkin ystävyyseuran muutamata sata-set eivät tuota vaaraa ei kotimaalle eikä maailmanpoliiseina esiintyvile jenkeille.

Asiakassuhde Nordeaan ja sen erinimisiin edeltäjiin on kestänyt jo 60 vuotta. Nyt on suhde vaarassa loppua.

Reino Welling,
eläkeläinen Jämsänkoskelta

Oodi kirjastoille

Uusi ja upea Helsingin kirjasto Oodi on saanut valtaisan suosion myös nuorison keskuudessa. Se on tapaamispaikka, opiskelu- ja harrastuspaikka, jossa on elokuvateatteri, seminaari- ja koustilat sekä pienille ryhmille mukavat sovet. Musiikin ja teatterin opiskelijat ja harrastajat esiintyvät kirjaston avarissa tiloissa. Lapsille on monenlaista puuhaa paikkaa. Toki kirjoja ja lehtiä on kirjastossa, mutta niiden ohella on paljon uutta, jota ei ole totuttu lainaamaan tai löytämään kirjastosta.

Kirjastot ovat jokaisen käytettävissä - ja mikä parasta ilmaiseksi. Kirjastot ylläpidetään verovaroin ja juuri siksi meidän tulisi olla aktiivisia kirjastonkäyttäjiä! Kun lapset ovat aikuisten mukana kirjastossa ja saavat ikio-man kirjastokortin, usein elinikäinen asiakkuus on alkanut. Monet tunnetut ihmiset, jotka juuri kirjastoista ovat saaneet virikkeitä opiskeluihinsa ja uravalintoihinsa, kiittävät kirjastoja ja niiden työntekijöitä menestyksestään. Tarjolla on kaikenlaista ajanvietettä. Siksi on syytä muistaa kirjastojen tarjoama laadukas ajankäytön vaihtoehto.

Kirjastoon on kiva poiketa myös matkan varrella ja vieraal-

la paikkakunnalla. Sieltä useimmin saa tiedot seudun kiinnostavista tapahtumista. Kirjastojen asiantunteva henkilöstö neuvoo kysyjä. Tietokoneet ja muu tietotekninen välineistö on nykyisin kirjastossa kävijöiden käytettävissä ja opastustakin saa tarvittaessa.

Kirjaston käyttäjä voi vaikuttaa kirjojen ja lehtien valikoimiin. Usein pienten kustantamojen kirjoja hankitaan vasta asiakkaiden ehdotuksesta. Aina kannattaa kysyä! Kirjastojen valikoimia uudistetaan ja vanhoja myydään poistokirjoina. Silloin voi tehdä todellisia löytöjä ja ostaa pikkurahalla hyviä kirjoja.

Syksyisten isojen kaupunkien kirjames-sujen lisäksi järjestetään Helsingissä Työväenliikkeen kirjastossa joka vuosi tapahtuma ”Aatteen paloa - marraskuun valoa”. Aikaisemmin metallialan työpaikoilla oli ammattiosaston aktiivien hoitamia työpaikkakirjastoja. Näistä oli esittely ja näyttely muutama vuosi sitten.

Syksy on pimeneviä iltoja, siksi voi noutaa luettavaa kirjastosta. Tavataan taas siellä!

Elina Tala

Kiina ja länsimainen maailmanjärjestys

Strategic Culture Foundation -sivustot raportoi paneelikeskustelusta, jossa arvovaltaiset maailmankaupan asian-tuntijat Sir Richard Shirreff, Andrew Weir, Peter Barnett ja Michael Barrow kertoivat näkemyksiään Kiinan kehityksestä. Keskustelu käytiin nimikkeen ”Geopolitical Risks of the Belt and Road Initiative” puitteissa Hong Kongissa. Tutkimalla niitä perusteita, joiden avulla mainitut asiantuntijat yrittivät esittää Kiinan ”Vyo ja tie” toimintasuunnitelman vahingolliseksi ja vääräksi, on mahdollista ymmärtää länsimaiden uutta toimintasuunnitelmaa. Artikkelin kirjoittaja Matthew Ehret kutsuu yritystä kaivoveden myrkyttämiseksi.

Kiinan katsotaan toimivan väärin sen yrittäessä johtaa hanketta keskitetysti korkeimmas-

ta hallinnosta käsin. Sen sijaan ehdotetaan markkinavetoista mallia. Silloin kehittyvien maiden johtajat eivät ehkä näkisi ja ymmärtäisi järjestelmän taustalla olevia rakenteita, joiden avulla länsimaat voivat ohjata maailmantalouden virtaamista.

Kiinalle ehdotetaan, että kaikki mahdolliset riskit ja uhkatekijät täytyisi arvioida, ennen kuin toimintasuunnitelmaa yritetään toteuttaa. Tällainen arviointi vaatisi kokonaisen armeijan riskinhallintaan perehtyneitä virkamiehiä, joita Iso-Britannia ja Yhdysvallat ilomielin Kiinalle tarjoaisivat. Perimmäinen tarkoitus olisi totta kai ihan erilainen. Tähän suostuminen tekisi Kiinan Vyo ja tie -hankkeesta tehottoman ja se estäisi Kiinaa kilpailemasta Yhdysvaltojen kanssa maailmankaupan

keskeisillä alueilla.

Kolmannessa ehdossa Kiinaa vaaditaan pidättäytymään yhteistyöstä sellaisten maiden kanssa, joissa vallitsee vakava hallinnollinen korruptio. Tämän ajattelumallin mukaan vain länsimaat ovat ainoita rehellisiä ja luotettavia kumppaneita. Ja silloin kun länsimaat tekevät yhteistyötä korruptoitujen maiden kanssa, auttavat ne niitä pääsemään eroon paheistaan. Tämä selitys on täysin tuulesta temmattu. Lisäksi ai-noastaan sellaiset hankkeet saisi toteuttaa, joiden ympäristövaikutukset länsimaiset virkamiehet voivat arvioida.

Muita huomioita aiheen tiimoilta

Koillisläylä Kiinasta Pohjois-Atlantille Venäjän rannikkoa pitkin tulee

muuttamaan maailmantaloutta seuraavien 20 vuoden aikana huomattavalla tavalla. - Mutta kuinka tämä istuu sen kanssa, kun puhutaan, että tuotantoa tulisi supistaa ja luonnonvaroja säästää. Kunhan puhuvat. Se on hämäystä. Vihreiden puheiden savuverhon takana taistellaan markkinaosuuksista.

Monet ovat alkaneet epäillä, että eläkekassat ja muut kertyneet varat sijoitetaan pian ”ilmastonmuutoksen torjuntaan”, ja sitä kautta pankeille ja suurille yrityksille tukiaisiksi. Porukoille tullaan kertomaan, että ”luonnon puolesta” on tärkeä uhrautua. Ongelma saattaa olla todellinen, mutta sen varjolla saatetaan tehdä vielä kaikkien aikojen suurin puhallus.

Mikä saa minut epäilemään,

että näin ikävästi tulisi käymään? Jäljet pelottavat. En jaksa uskoa, että pahat pojat muuttuvat hyviksi, jos heiltä sitä vaikka koululaiset vaatisivat. Ei ole mitään merkkiä, että perimmäiset asenteet olisivat muuttumassa.

Kymmenen vuotta sitten eräässä kirjoituksessani ou-nastelin, että länsimaat tulevat ihmisoikeuksien jälkeen käyttämään ilmastomuutosta tekosyynä uusiin hyökkäys-sotiin. Tämä on ylivoimaisesti todennäköisin vaihtoehto.

Tauno Auer
8.10.2019
Helsinki

Liittoutuneiden Operaatiot Exporter ja Countenance

Nyt lähestytään Talvisodan alkamisen vuosipäivää. Sotahistoriassa jää monesti huomiotta se, että ennen Barbarosaa käytiin kolme tais- telua, joilla varmistettiin liittoutuneiden voitto toisessa maailmanso- dassa. Nämä taistelut olivat: Halhin-Golin taistelut, Suomen talviso- ta sekä liittoutuneiden operaatiot Exporter ja Countenance. Jälkim- mäistä meillä tunnetaan hyvin huonosti. Sillä kuitenkin estettiin hit- leriläisten tunkeutuminen Lähi-idän kautta Bakun öljykentille, tur- vattiin reitti sotatarvikkeiden kuljetukselle Puna-armeijalle ja jaet- tiin Lähi-Idän valtiolliset kortit uudelleen.

Neuvostoliiton Transkaukasian rintaman, Dimitri Kozlovin johtamat joukot tunkeutuivat Iraniin pohjoisesta. Yhtymään kuului mm. 1000 T-26 panssaria. Kuvassa T-26 panssareita Kiinassa.

Hitlerin perimmäinen tarkoitus II maailmansodassa oli Neuvostoliit- ton hävittäminen, sen jakaminen Japanin kanssa Jenisei-jokea pitkin Mongolian Ulan Batorista Obin lah- delle. Suunnitelma koki perustavaa laatua olevan takaiskun elokuussa 1939 Halhin-Golissa, kun Ulko-Mon- golian rajan yli tunkeutunut Japanin Mantshurian-armeija koki murskaa- van tappion marsalkka Georgi Zhu- kovin komentamia neuvostoliitto- laisia panssarijoukkoja ja ilmavoi- mia sekä Ulko-Mongolian 58000 miehen ratsumiesarmeijaa vastaan.

Englannin ja Ranskan sodan- julistus Saksalle 3.3.1939 sen hyö- kättyä Puolaan 1.3. oli Hitlerille yl- lätyt, sillä nuo turvallisuussopimus- kumppanit eivät pystyneet millään tavalla auttamaan Puolaa ilman Neuvostoliittoa ja Tshekkoslova- kiaa. Saksan tultua etupiirirajalle se jäi ”sopimuksen mukaisesti” odotta- maan NL:n vastaantuloa, joka tapah- tuikin 17.9. NL:n ”siivu” koostui pää- asiassa Puolan Versaillesn rauhan- sopimuksen vastaisesti miehittämis- tä länsi-Ukrainasta ja itä-Liettuasta. NL:ssa oli erimielisyyksiä sodanjoh- don piirissä, pitäisikö nuo alueet yli- päättään ottaa haltuun, ja pitäisikö lujin puolustuslinja aina kuitenkin säilyttää vanhalla rajalla.

Kaikki Saksan sotatoimet palvelivat Barbarossaa

Strategistesti Saksan iskun oli tar- koitus painottua kolmeen strategi- seen kaupunkiin: Moskovaan, Leni- ngradiin, jota Saksa luuli virheellisesti NL:n aseteollisuuden ytimeksi, ja öl- jyntuotantokeskus Bakuun.

Hyökkäys Ranskan kimppuun palveli paitsi selustan varmistamis- ta NL:a vastaan ja tukialueen hank- kimista Englannin ”valtaamiseksi”, mihin Saksa ei tosissaan pyrkinyt, myös uuden hyökkäysreitit avaa- mista Ranskan siirtomaiden / man- daattialueiden Libanonin ja Syy- rian kautta NL:n Bakun öljyalueille, joka oli aina hyökkäyksen pääsuun- tia. Toisin kuin Hitler antoi mm. NL:n ymmärtää, Turkki ei ollut Saksan, vaan enempikin Britannian salaliit- tolainen. Saksa ottikin ”sopimuksel- la” haltuunsa ”Vichyn Syyrian” kak- si lentokenttää. Niiltä olisi saatanut pystyä myös pommittamaan Bakua italialaisilla pommikoneilla.

Exporter: Libanon, Syyria, kesä – elokuu 1941

Suomalainen Wikipedia kertoo: ”Operaatio Exporter oli toisessa maailmansodassa liittoutuneiden tekemä hyökkäys Vichyn Ranskan joukkojen valvonnassa olleisiin Syy- riaan ja Libanoniin kesä–heinäkuus- sa 1941.”

Operaatiota johti poliittises- ti Kansainliiton asettama man- daattori, väliaikainen valtionpää- mies, vapaan Ranskan sotamar- salkka Georges Catroux. Hän lupa- si osanottajavaltioille itsenäisyyden ja vieraiden joukkojen poistumisen uusien valtioiden alueelta, kun pöly laskeutuu. Näitä valtioita olisivat ai- nakin Ranskan hallitsemat Syyria ja Libanon sekä Englannin mandaat- tialueet Irak, Jordania ja Palestiina. Syyrian itsenäisyysliikettä Kansal- lista blokkia johti Shukri al-Quwat- li, itsenäisen Syyrian ensimmäinen presidentti vuonna 1943. Libanonin itsenäisyysliikettä johti Ranskan- vastainen Bechara El Khoury, maan- sa ensimmäinen presidentti sittem- min hänkin.

”Liittoutuneiden hyökkäyk- sellä oli tarkoitus estää akselivalto- ja käyttämästä Vichyn Ranskan jouk- kojen valvomaa Syyrian ja Libanon aluetta ponnahduslautana hyökät- täessä Egyptiin ja Suezin kanavalle. Vaikka Ranska oli myöntänyt Syyrial- le autonomian syyskuussa 1936, se piti maavoimia alueella ja valvoi kahta lentotukikohtaa. Alueen tasa- painoa järkytti lisäksi akselivalloille myönteisen Rašid Ali al-Kailanin 1. huhtikuuta tekemä vallankaappaus Irakissa.

Toukokuussa Vichyn antoi Saksalle käyttöoikeudet Syyrian tukikohtiin. Luftwaffen ja Italian il- mavoimien Regia Aeronautican len- tokoneilla oli oikeus tankata alueen lentotukikohdissa. Saksa pyysi myös lupaa käyttää Syyrian rautateitä so- tamateriaalin lähettämiseksi Irakiin.

Kummallakin osapuolella oli n. 35000 miestä sotaväkeä, mut- ta tässä ei ole mukana paikallisen väestön aseistettujen puolueiden ja uskontokuntien miehet ja naiset. Esimerkiksi pelkästään juutalaisia oli 30-40000 taistelijaa. Vihollisuu- det alkoivat 8. kesäkuuta 1941, kun Australian 7. divisioonan joukot ylit- tivät Libanonin rajan aloittaen ete- nemisen rantatietä Beirutin. Joukot kohtasivat puolustukseen ryhmitty- neet Vichyn Ranskan joukot Litani- joella, jossa käytiin operaation en- simmäinen varsinainen taistelu.

Prikaatikenraali Wilfrid Lewis Lloydin johtama vahvennettu In- tian 5. jalkaväkiprikaati määrättiin ylittämään Syyrian raja Palestiinasta ja valtaamaan Kuneitra ja Daraa. Va- paan Ranskan 1. divisioonan (Gent- forcen) tehtävänä oli vallata Damas- kos, minkä se suoritti kenraalimajuri Paul Legentilhommen komennos- sa 21.6.1941 eli päivää ennen kuin Hitler aloitti Operaario Barbarossan.

Kahden yllä esitetyn iskun edettyä suunnitellusti, aloitetta- siin kolmas isku Irakista. Osaston runkona olisi kenraalimajuri William Slimin komentama Intian 10. divi- sioonaa, joka etenisi Hadithasta Euf- ratia pitkin Deir ez Zoriin ja sieltä edelleen Rakkaan ja Aleppoon uha- ten Beirutin puolustajien selustaa. Neljäs hyökkäysaalto Habforce iskisi Rutban ja Transjordanian rajalle teh- tävänä vallata Palmyra ja ottaa val- vontaansa Hadithan ja Tripolin vä- lisen öljyputki. Hyökkäystä täyden- nettiin vielä Intian 17. ja 20. jalkavä- kiprikaatien tekemällä Syyrian koil- lisosien valtauksella.

Aluetta puolustaneet joukot kärsivät noin 1000 miehen tap- piot kuolleina ja 5000 haavoittunei- na. Lisäksi 37736 Vichyn Ranskan sotilasta jäi sotavangeiksi, joista ai- noastaan 5668 liittyi Vapaan Rans- kan joukkoihin. Libanonista tuli ää- nestyksen jälkeen itsenäinen 8. mar- raskuuta 1943, ja se julisti 27. helmi- kuuta 1945 sodan Saksalle ja Japa- nille. Syyria itsenäistyi 1. tammikuu- ta 1944, ja se julisti 26. helmikuuta 1945 sodan Saksalle ja Japanille.

Countenance: Iranin tila- päinen jako NL:n ja Eng- lannin miehitysalueisiin.

Wikipedian mukaan Operaatio Countenance oli toisessa maailman- sodassa sotilasoperaatio, jossa liit- tolaiset Neuvostoliitto ja Yhdistynyt kuningaskunta valtasivat Iranin ot- taen sen valvontaansa. Saksan aloi- tettua 22. kesäkuuta 1941 hyökkäyk- sensä Neuvostoliittoon, Neuvosto- liitto tarvitsi kipeästi sotamateriaa- lia torjuakseen hyökkäyksen. ... Ira- nin shaahi Reza Pahlavi oli akseli- mielinen eikä antanut neuvostojou- koille tai liittoutuneille kauttakul- kulupaa maansa läpi. ... Taistelu al- koi 25. elokuuta 1941 ja päättyi 17. syyskuuta. ... Shaahin tilalle nostet- tiin hänen poikansa Mohammad Re- za Pahlavi ja maan öljykentät turvat- tiin. Neuvostoliittoon kulkeva huol- toreitti saatiin avattua.

USA hävitti maailman en- simmäisen kurdivaltion.

Iran oli tämän jälkeen jaettuna Yh- distyneen kuningaskunnan ja Neu- vostoliiton miehitysvyöhykkei- siin maailmansodan loppuun saak- ka. Englannin ja NL:n vetäytyessä maasta USA:n takaaman sopimuk- sen mukaisesti NL:n miehitysvyö- hykkeestä, joka koostui länsi-Iranin vuoristoalueista, muodostettiin kur- dienemmistöinen valtio. USA ei ol- lut tyytyväinen Iranissa valitun pää- ministeri Mossadeghin linjaan, ja se järjesti shaahin muodollisesti johta- man sotilasvallankaappauksen, jos- sa myös ensimmäinen ja Kansainliit- ton valtuuttamien mandaattorien lupaama kurdivaltio jyrätin sileäksi ja sen presidentti Qasi Muhammed tapettiin. Toinen tärkeä kurdivojhtaja Mustafa Barzani oli tuolloin turkki- laisessa vankilassa.

Risto Koivula

Kilpajuoksu kohti lopullista voit- toa

Länsimaisen demokratian eräs tunnusmerkki on monipuoluejär- jestelmä. Kommunistit pitävät yllä tätä vapauden, veljeyden ja ta- sa-arvon kulmakiveä. Suomessa on kolme toistaan oikeam- massa olevaa puolueen kaltaista yhdistystä, joiden nimessä on sana kommunistinen. Kaksi näistä kilpakumppaneista SKP ja KTP aloitta- vat taas kerran nimien keräämisen puolerekisteriin pääsemiseksi. SKP:ssä on muutama vuosikymmen odotettu, että KTP kuihtuu pois. Samoin aikanaan niin sanottu SKP:n enemmistö odotti ”vähemmis- tön” loppua kuten entinen timpuri, joka illalla töiden jälkeen kotiin palattuaan totesi, ”taas on akan kuolema yhtä päivää lähempänä.” ”Enemmistö” huomasi, että ”vähemistö” ei odottelemalla häviä ja teki vallankumouksellisen ratkaisun lopetti puolueen ja luovut- ti puoleen varat sille, jolle ne oikeuden mukaan kuuluvat – porvaris- tolle. Olihan porvaristo muiden ”kansanvaltaisten” puolueiden kans- sa vuosikymmeniä tukenut yhteistyökykyistä hyödyllistä idioottia.

SKP:n voima perustui Toisen maailmansodan voittajan Neuvostoliiton tu- keen. Sen vuoksi se jouduttiin ottamaan huomioon politiikassa. NKP:n johtajat Stalin ja Berija olivat poissa. Bolshevikkien puolueessa vallitsi ”suojasää”. Siellä todettiin, että Neuvostoliiton mahdin kasvaessa voitiin luopua proletariaatin diktatuurista. Euroopan kommunistiset puolueet luopuivat puolueohjelmis- saan väkivaltaisen vallankumouksen mahdol- lisuudesta ja proletariaatin diktatuurista. Näin palasi sosialidemokratia kommunistisiin puolueisiin. Sen jälkeen tarvitsi vain tehdä tarmokkaam- min vaalityötä. Tulokset ovat nähtävissä, porvarillisessa vapaassa tiedon- välityksessä ei edes mainita kommunistisia puolueita. Sen sijaan jokai- nen kynnelle kykenevä muistaa Stalinin vainot ja sosialismin kauheuden. Myös monet kommunisteina itseään pitävät ihmiset ovat mukana tässä kuorossa.

Kaikissa puolueissa johtavat toverit valitsevat itselleen seuraa- jat omien mieltymystensä mukaan. SKP:ssä on viime vuosikymmeninä määritietoisesti pantu sivuun kaikki levottomuutta herättävät nuoret eteenpäin pyrkivät jäsenet. Nyt meillä on Hakasen ja Viitaniemen valit- sema johto. He eivät tarvinneet poikasten neuvoja. Puolueessa ei ole su- vaittu keskustelua siitä, mihin olemme matkalla, on vain tehty vaalityötä promilletuloksin. Tärkeintä on ollut tuomita stalinismi, vaikka puoluejoh- don menetelmät erimielisten hiljentämiseksi ovat olleet juuri sitä stali- nismiksi sanottua öykkäröintiä. Vieläkään ei osata aloittaa edes näillä jäljellä olevilla voimavaroilla. On pari kolme harvoin ilmestyvää sano- malehteä ja muutaman puoluejärjestön jäänteet, keskustelua puoluees- ta, aatteesta, ideologiasta ja järjestöjen uudelleen luomisesta.

Olemme kaikki herttaisen yksimielisesti huolestuneita ilmaston muutoksesta, mutta pönkittämällä kapitalistien valtaa ja elinmahdolli- suuksien tuhoamista maapallolla kuljemme kohti tilannetta, jossa vallitse- vat elottoman luonnon lait. Siellä ei ole väkivaltaa, kaikki on niin hiljaista.

Viijo Heikkinen
vanhempi huoneenrakentaja
Lapinlahti 20.10.2019

Oikeusvaltio

Juuson poika, historian professori, Martti Häikiö on löytänyt Ameri- kan uudelleen. Kapinaan nousseet punaiset olivat vuonna 1918 hyö- känneet Suomen laillista hallitusta vastaan, siksi sisällissota oli pu- nakapina. Juuso Häikiö oli kokoomuspoliitikko, ja Martti poika te- kee objektiivista historian tulkintaa. Häneltä vain unohtuu se, että Kokoomuspuolueen edeltäjät Suomen suuriruhtinaskunnassa, jot- ka kävivät kiivasta taistelua vapautuakseen Venäjän keisarikunnas- ta, pysyivät keisarin kukistumisen jälkeen porvarillista väliaikaista hallitusta hajottamaan Suomen vasemmistoenemmistöisen edus- kunnan. Näin sortaja auttoi aateveljiään Suomen porvaristoa syn- nittämään itselleen laillinen hallitus.

Nyt on muotia puhua oikeusvaltiosta, kun Puolan ja Unkarin hallitukset niskoittelevat EU säätelystä vastaan. Puolan vallassa oleva laillinen oikeis- tohallitus käytti vihatun EU:n tukimiljardit äänestäjien voiteluun korotta- malla lapsilisiä ja muita sosiaalietuja. Hallitus on entistä laillisempi, kun suuri osa äänestäjistä kannatti sitä.

Läntisen oikeusvaltion tunnusmerkkejä ovat lain suojaama yksityisomistus, vapaat vaalit, sananvapaus, tuomiolaitoksen riippumat- tomuus valtiovallasta, kansalaisjärjestöjen vapaa toiminta ja uskonnon vapaus.

Kaikki läntiset demokratiat ovat kristittyjä valtioita.

EU on ikuinen kriisinhallinta koneistoa, kuten Jyrki Katainen todisti. Pää- lä olevia hallittavia ovat paraillaan Britannian eroaikeet ja miljoonat pa- kolaiset Turkin leireillä, joilla Turkki kiristää EU:ta. Nykyiset ja tulevat pa- kolaiset ovat eurooppalaisten oikeusvaltioiden aktiivisella osanotolla tai sallivuudella aiheutettuja.

Kaikkien oikeusvaltioiden isäntämaa USA huolestui, kun vauras öljyvaltio Irak aikoi siirtää öljykaupan dollarista euroon. Saddam Hussein joutui hirteen. Muammar Gaddafin kuolinsyy taisi olla samaa alkuperää. Yhdessäkään demokraattisessa maassa ei ilmennyt vastusta näille län- tisten oikeusvaltioiden teoille.

”Niin sanottujen kristittyjen rotujen raakamaisuuksilla ja inhot- tavilla ilkitöillä jokaisessa maailman kolkassa ja jokaista kansaa kohtaan, jonka ne ovat voineet saattaa ikeensä alle, ei ole mitään vastinetta millään maailmanhistoria aikakaudella, minkään rodun keskuudessa, olkoonpa se ollut miten villi ja sivistämätön, säälimätön ja häpeämätön tahansa.” William Howitt (1791 – 1879) englantilainen kirjailija, jonka erikoisalanä oli kristillisyyden.

Viijo Heikkinen
vanhempi huoneenrakentaja
Lapinlahti 17.10.2019